

ZŠSDI, zamejski športni uspehi in (ne)poročanje slovenskih medijev

Več prireditev ob 150-letnici rojstva alpinista Juliusa Kugyja

Nove razmere na trgu naftnih derivatov po ukinitvi neobdavčenega bencina

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGULJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

SREDA, 28. NOVEMBRA 2007

št. 281 (19.064) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vsaki Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Na potezi uprave in tudi manjšina

SANDOR TENCE

Z objavo seznama občin v Uradnem listu se je končala zelo dolga proceduralna pot zaščitnega zakona za slovensko manjšino, ki se je začela 8. februarja 2001 v rimskem senatu. Skoraj sedem let dolga procedura, med katero se je dogajalo marsikaj, ki ni v čast italijanski državi. A to je že stvar preteklosti. Sedaj so na potezi lokalne uprave, ki so poklicane, da zakon izvajajo, in državljani, da se teh pravic poslužujejo.

Prvi korak so dvojezične osebne izkaznice. Na notranjem ministrstvu in na goriški in tržaški prefekturi zagotavljajo, da je vse pripravljeno, kar potrjujejo tudi občine, ki bodo na novo izdajale dvojezične dokumente. To velja predvsem za goriške občine, v tržaški pokrajini pa za Trst in Milje.

V videmski pokrajini bo zaradi znanih objektivnih razlogov postopek potekal počasneje. V središču Trsta pričakujemo tudi čimprejšnje »realno« odprtje t.i. dvojezičnega okenca, ki danes obstaja le na papirju.

Pravice so mrtva črka na papirju, če se jih nihče ne poslužuje. Zato so sedaj na potezi pripadniki slovenske manjšine, a tudi vsi občani Furlanije-Juljske krajine. Nikjer namreč ne piše, da dvojezične izkaznice lahko zahtevajo le Slovenci, temveč imajo do njih pravico vsi, ki jim je tako ali drugače pri srcu večjezičnost tega našega okolja in se torej čutijo njegov sestavni del. Obvezne dvojezične izkaznice so stvar preteklosti, z današnjim dnem pa sodijo v preteklost tudi obvezni enojezični dokumenti.

RIM - Zaščitni zakon za slovensko manjšino

Seznam 32 občin v Uradnem listu

Dekret predsednika republike Napolitana od danes izvršilen

GORICA - Razstava ob stoletnici umetnikovega rojstva

Nepoznani Spacal

Ob grafikah in tapiserijah v Kulturnem domu prvič na ogled fotografije in risbe

GORICA - V Kulturnem domu so včeraj odprli razstavo tržaškega slikarja Lojzeta Spacala. Poleg grafik in tapiserij so prvič na ogled fotografije in risbe,

ki jih je Spacal večinoma uporabljal kot skice za nadaljnje umetniško ustvarjanje. Na odprtju razstave, ki so jo priredili ob 100-letnici umetnikovega rojstva in ob

26-letnici odprtja Kulturnega doma, je zapela vokalna skupina goriškega Dijaškega doma Simon Gregorčič.

Na 17. strani

RIM - Uradni listi republike Italije bo danes z uradnim datumom 27. november 2007 objavil dekret predsednika republike Giorgia Napolitana o seznamu 32 občin Furlanije-Juljske krajine, ki pridejo v poštev za zaščitni zakon za slovensko manjšino. Državni poglavar je odlok podpisal v začetku septembra, vlada Romana Prodija pa ga je odobrila na seji 3. avgusta.

Vlada in Napolitano sta osvojila stališče paritetnega odbora za slovensko manjšino, kar ni naredila prejšnja vlada predsednika Silvia Berlusconi.

Na 3. strani

Na Trgovinski zbornici jutri posvet o Trstu kot mestu kave

Na 4. strani

Občina Trst: preložili celo vrsto javnih del na Krasu

Na 7. strani

Zamejske založbe se predstavljajo

Na 14. strani

Gorico včeraj zasedli prvi vrtiljaki

Na 16. strani

Sodobna multikulturalnost in dinamika v plesu

Na 20. strani

BLIŽNJI VZHOD - Obetaven začetek mirovne konference Skupna izraelsko-palestinska izjava na konferenci v Annapolisu

ANNAPOLIS - Ameriški predsednik Bush je včeraj ob odprtju bližnjevzhodne mirovne konference v Annapolisu izjavil, da so se Izraelci in Palestinci dogovorili, da bodo začeli takojšnje dvostranske pogovore in da si bodo prizadevali za mirovni dogovor pred koncem leta 2008. Bush je ob tem prebral skupno izraelsko-palestinsko izjavo, v kateri sta se strani dogovorili, da bosta začeli »energične in nepretrgane« pogovore o vseh »ključnih vprašanjih«. Proti konferenci pa je včeraj v Gazi demonstriralo več deset tisoč privržencev Hamasa.

Na 22. strani

Z leve izraelski premier Ehud Olmert, ameriški predsednik George Bush in palestinski predsednik Mahmud Abas v Annapolisu

ANSA

ITALIJA Danes ali jutri zaupnica Prodijevi vladi

RIM - V italijanski poslanski zbornici bo danes ali najkasneje jutri glasovanje 23. zaupnice vladi Romana Prodija, tokrat o zakonskem osnutku o delu, socialnem skrbstvu in pokojninah. Zaupnico je vlada vezala na kompromisno besedilo, ki je nastalo v zadnjih urah in ki osvaja več izvirnih točk dogovora z dne 23. julija, ki so ga potrdili tudi socialni partnerji, ohranja pa tudi nekaj nedavno vnešenih sprememb. Skrajna levica bo glasovala za, a zahteva preverjanje, medtem ko Lamberto Dini slavi zmago.

Na 6. strani

OGLEDALO

Varilci strank na strehah avtomobilov

ACE MERMOLJA

Berlusconi je izjemen interpret sodobnosti. Ne strinjam se z njegovo politiko. Njegovi nastopi, taktika in mogoče strategija (ima dolgoročne poglede?) ne sodijo v mojo zastarelo politično kulturo, vendar pa je Vitez na svojem področju težko nadkriljiv.

Samo Berlusconi je lahko ustanovil novo stranko na stehi avtomobila med množico navdušenih ljudi in to tako, da dogodka ni najavil niti z besedico. On in njegovi sodelavci so si zamislili shemo idealne gledališke igre. V prvem delu smo tako lahko opazovali Berlusconijev naraščajoči boj proti premieru Romanu Prodiju. Višek napetosti je igra dosegla z zahtevo, naj Prodi odstopi.

Zahtevo je Berlusconi podkrepil z nabiranjem podpisov proti Prodijevi vladi. Nabral jih je osem milijonov, nihče pa jih ne bo mogel realno prešteti. Ni bistveno, saj gre za igro. Demokratska stranka je pri primarnih volitvah od udeležencev zahtevala celo volilno izkaznico, ki določa kraj, kjer volilec voli. To je prereno. Pri Berlusconiju si lahko podpisal na treh različnih krajih, vendar so to malenkosti: obveljala je številka osem milijonov. Od predstave ne zahteva, da odsluži resničnost.

Z omenjenim podatkom je Vitez naredil preobrat v dogajanju. Pripeljal se je na trg v Milanu, predhodno so očitno obvestili televizije in ljudi, in tam najavil nastanek nove stranke. V resnici stranka še ni imela dokončnega imena (Ljudstvo svobode, Stranka svobode, Ljudska stranka svobode itd.), vendar se je utesila kot nadnaravno bitje. Brez posvetovanj, brez sej, brez primarnih volitev, brez ustavodajnih skupščin in podobnih jajc je Berlusconi butnil v Italijansko politično areno novo stranko rekoč, naj gredo stari politikan-ti domov.

Po tem dramatičnem zasuku se je dejanje preusmerilo h katarzi. Berlusconi je predlagal poročni volilni sistem, srečanje z Veltrinijem, pripravljenost, da se dogovori o omenjenem zakonu (pod pogojem, da gre Prodi domov...) in nakazal celo možnost povolilnega zavezništva z Demokratsko stranko. Za vse to ni vprašal nikogar nič. Vodja!

Natančen opazovalec bi lahko ugovarjal, da stranka ni bila overovljena pri notarju, da nima statuta, programa, vsebine in podobnih zadev. Tudi Berlusconijevi predlogi pomenijo presenetljive zasuke, ki se lahko ponovno spreveržejo, preobrnejo ali vrnejo k staremu. Vitez pa je pri vsem tem računal na dva ključna elementa: na presečneje in na globinsko površnost sodobnikov. V stari politiki, ko je bilo potrebno natančno prebirati dokumente in izjave, bi se nova stranka ne mogla roditi čez noč. V družbi telekacije ter organske površnosti v bivanju, mišljenju in delu je možno tudi nemogoče. Vse je film, vse je predstava, vse je teater, vse je tako ali drugače. Pustimo nadaljevanje drugim...

Ob Berlusconijevem spektaklu je del slovenske javnosti in slovenski tisk v Italiji razburila vest, da je parlamentarna komisija za ustavno vprašanja črtala prvi člen predloga deželnega statuta, ki prinaša štirijezični naziv Furlanije Julijske krajine. Pri črtanju so v Rimu soglašali desnica, levica in sredinski reformisti. Bral sem članke in srečal zgrozene ljudi. V resnici pa mi je marsikdo priznal, da ne pozna statuta, še manj pa razpravo v ustavni komisiji. Tekst statuta in zapisniki seje bi pobrali pol časopisa, kar je danes v bistvu za hitre in površne bralce nepojmljivo. Brez branja omenjenih dokumentov, pa nam ne more biti jasno, zakaj je prišlo do takšnega zasuka in kako je mogoče, da so se mnenja desnice in leve v bistvu srečala. Branje dokumentov, mi je razkrilo globlje in po svoje bolj zaskrbljujoče razsežnosti.

Tudi sam se ne morem poglabljati. Dejstvo pa je, da je sedanja deželna večina v FJK izglasovala nov predlog deželnega statuta, ki je, po mojem mnenju, izrazilo inovativno. Ne gre tu le za štirijezični naziv Dežele in niti ne za po svoje »revolucionarno« tezo, da so jezikovne in narodne manjšine lahko enakovredni sooblikovalci identitete nekega teritorija in to ob italijanski večini. Statut vnaša izrazite elemente federalizma. Dežela si z njim dopušča možnost, da vodi svojo zunanjo politiko, da ima neposredne stike z evropskimi forumi in da lahko poseže celo pri ustavnih spremembah, ko gre za teme, ki se je tičejo. Nenavadni so poudarki na varstvu narave, živali in priznanje enakopravnosti žensk, moških in ljudi z drugačnimi spolnimi nagnjenji.

Sama zamisel o deželni strukturi je inovativna. Osrednja deželna vlada naj torej urejuje skupne zadeve, kot je npr. zdravstvo. Drugače pa pušča krajevnim upravam (občinam, pokrajinam, gorskim skupnostim) široko avtonomijo in odgovornost, da same odločajo, kako uporabljati last-

na sredstva. Menim, da Bossi in Severna liga nista nobeni severni deželi izborila tolikšne avtonomije, čeprav je imela Liga v svojih najboljših letih 10 odstotkov glasov na vsedržavni ravni!

Strinjam se z Illyjevim inovativnim predlogom. Menim, da je za levo sredino in Demokratsko stranko to edina pot, da se uveljavi v severnem delu Italije. Istočasno pa si predstavljam, kako je v Rimu vrglo s stolov leve, desne in sredinske domoljube, ko so se znašli pred besedilom, ki v svojem bistvu spreminja staro centralistično in piramidarno strukturo nacionalne države ter jo (državo) postavlja v obliko mreže. Proti inovativnim konceptom države so v Italiji, Franciji, Nemčiji, Sloveniji itd. številni politiki, ki preprosto ne znajo gledati preko nacionalnega ega. Ko bi tako ne bilo, bi danes imeli drugačno Evropo. Eni valuti in banki bi se pridružil močan gospodarski minister, imeli bi eno borzo, skupno socialno politiko itd. Ko bi bila danes Evropa takšna, bi se resnično zakladi mnogih držav in posameznikov prelili iz dolarjev v evro in bi bila Evropa nova Amerika. Sedanji Evropi pa ne bodo šejki, oligarhi in drugi ultrabogati zaupali svojih denarcev v preveliki meri: Amerika ostaja Amerika... To sem zapisal, da povem, kako so nacionalne misli še vedno močne in da jih multikulturalnost, decentralizacija države in federalizem bolj malo privlačijo. Razlike motijo in plašijo in to ne glede na barve strahopetcev. Kaj pa površnost? Mislim, da se je lažje ustaviti pri eni novici in se hudovati, kot pa brskati po drobovju naše psihe, zgodovine, mentalitete in kulture. V tem smislu naj omenim še en boleč primer, ki se tiče Slovencev v Italiji in se mu nisimo posvetili z dovoljšno pozornostjo.

Zapisal bi nekaj besed o problemu Rezije, ki je eksplodiral med obravnavo deželnega zakona o Slovincih. Vprašanja ne moremo katalogizirati v nekaj izjav in resolucij za lastno uporabo. Operirati moramo z dejstvi.

Narod ni biološka danost kot rasa, ampak je zgodovinski in torej kulturni in nato politični pojav. Renan je v svojem znamenitem zapisu o narodu slednjega označil kot »vsakodnevni plebiscit«. To pomeni, da se ljudje z odločitvijo zavežejo narodu. Če te odločitve, ki je plebiscitarna (Renan je bil med začetniki poznejših nacionalizmov), ni, očitno ni niti naroda. Tu tiči zajec!

Rezijani zgodovinsko niso doživeli narodnega preporeka, kot so ga Slovenci na Tržaškem in Goriškem. Zgodovina jim je dala govorico, izoblikovali so svojo kulturo in življenjske navade. Slednje so bile posebne, saj so Rezijani razvili določene specifične obrti. Nekateri možejo so npr. kot brusarji odšli pozimi daleč po Italiji in se nato vrnili v od sveta odmaknjene kraje. Bili so zaprti v svoje doline, vedeli so za sosede preko hriba (v Bovcu), bili so potniki. Od slovenskega naroda, njegove kulture, od Ljubljane itd. so bili zgodovinsko oddaljeni. Objektivno ni bilo ne priložnosti in ne razlogov, da bi se čutili pripadniki neke skupnosti preko hriba.

Danes obstaja skupina prosvetljenih in učnih Rezijanov, ki občuti sorodnost s tistimi, ki govorijo po »bovško«. Ta skupina ima stike s slovensko organizirano manjšino v Benečiji, v Gorici in Trstu. Pozna Ljubljano in slovenske jezikovne in kulturne tokove. Predstavlja pa svojevrstno rezijansko elito, ki jo je treba podkrepiti: tudi tako, da ostali Rezijani ne podležejo izmišljotinam desnice. Zato je najprej potrebno pomisliti, da ostalim prebivalcem Rezije in njihovim sorodnikom, ki so raztreseni po Furlaniji in svetu, omenjeni »narodni« elementi pomenijo malo ali nič. Še tako globoka in tehtna jezikovna raziskava jih ne bo pričala, da bi se počutili v Ljubljani kot domačini. To pa ni krivda, ampak posledica zgodovinskih okoliščin. Vsiljenosti bi privedlo celo do odpora. Skratka, pogledi »zviška« odpirajo prostor spretnim manipulatorjem, kar se je v Reziji dejansko zgodilo. Pozitivno delo v Reziji ne more biti podobno tistemu, ki ga kulturni delavci izvajajo v Trstu.

Tudi v takšnih primerih se torej ne bi smeli prepustiti površnosti in imeti celo za odpadnike ljudi, ki ne »odpadajo« od ničesar, saj niso bili na nič, izven lastnega doma, navad in narečja, navezani ali priraščeni. V naši površni nezmožnosti, da bi poslušali druge in, ko govorimo, preverili, če so nas drugi sploh razumeli, delo radi da jemo sodbe, ki veljajo le za nas, ki jih dajemo.

Želel sem povedati, da moraš biti mojster, če želiš prebiti avtizem bližnjega. Toliko bolj, ker je potrebno stopiti iz svojega vsakodnevnega samogovora v odprt svet drugega. Površnost pa naredi, da se globoki človeški vzgibi spremenijo v detajle. Samo življenje postane lažje, če drsi po ledeni plošči. Drsalce pa neizbežno čakajo zlobni čarodeji, krotilci kač in varilci strank na strehah avtomobilov.

PISMA UREDNIŠTVU

Demokratska stranka

Demokratska stranka daje nam Slovincem veliko možnost, in sicer to, da smo vidljivi v prostoru, ki v bistvu ni omejen na Trst, Gorico, Furlanijo-Juljsko krajino. V primeru, da bi si zastavili kot cilj vidljivost ter otipljivost slovenstva samo v tako ozkem prostoru, bi bil ta cilj nekoliko preskromen.

Optimalno je, če kot Slovenci čutimo potrebo, da skrbimo ne samo za problematike, ki so naše lastne ter za pravice, ki so naše lastne, temveč tudi in to podčrtam - ker je prav to bistveno - pravzaprav ta je naša dolžnost, da se kot Slovenci zanimamo za problematike, ki zaobjamejo širši narodni kontekst, za problematike, ki zaobjamejo npr. svet Sardinice ali južnoitalijanski svet, in še evropsko usmerjene problematike. Prav tako je bistvene važnosti, da kot Slovenci potrebujemo in želimo tudi politično in kulturno pozornost Sardinca, ki živi na Sardiniji - to je vedno samo primer, in sicer v smislu, da si pričakujemo, da se tudi Sardinice politično in kulturno zanima zame kot Slovenca. Se vam ne zdi?

Ali imamo Slovenci dovolj razvit čut za medkulturno pripadnost v večkulturnem svetu? Imamo Slovenci dovolj razvit čut za nacionalno samozavest v najbolj širšem smislu, ne samo v manjšinskem kontekstu? Če ga še nimamo, je primerno, da skrbimo zato, da čimprej razvijemo bodisi čut za medkulturno pripadnost znotraj širšega italijanskega teritorija ter čut za večkulturnost znotraj Evrope, bodisi čut za nacionalno samozavest v najbolj širšem smislu. In to predvsem zato, ker je danes naše slovenstvo važna komponenta evropske skupnosti.

Slovenstvo se ne začne in se tudi ne konča v Furlaniji-Juljski krajini. Poleg tega, biti zaveden Slovencev absolutno ne pomeni, da se dovolj misli s svojo pripadnostjo slovenski manjšini. Kajne?

Elena Cerkevnič

Ali smo zares resnicoljubni?

Prepričan sem, da je beseda resnicoljubnost ena najbolj resnih in dragocenih besed v življenju vsakega človeka; v kolikor jo vzame zares, postane njegovo življenje polno in svobodno. »Spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila« (Jan. 8, 32). Imel sem srečo, da sem v življenju srečal nekaj ljudi, ki jim je bila resnicoljubnost življenjska drža; izžarevali so nekaj lepega, resničnega, dobrega. V tem se nihče ne more pretvarjati. Večina izmed nas pa, mislim, spada v tisto skupino ljudi, ki resnicoljubnost iščejo, si jo želijo, lahko jo tudi v določenih trenutkih dosežejo, ampak nismo še z njo prežeti. Na poti iskanja resnice o tem kar sem, mi je zelo pomagala neka preprosta gospa. Pred leti je naš gospod župnik, zdaj že pokojni, resno zbolel; zaradi tega me je prosil, če bi mu pomagal pri pripravi mladih za sveto birmo. Ko sem se srečal s starši in drugimi sorodniki birmancev, da jih seznanim s tem kar je odločil župnik, mi je prej omenjena gospa takole rekla: »Kaj boš učil ti, ki si poln grehov.« Ker je bilo res, kar je gospa povedala, sem šel k župniku in mu sporočil, da ne morem sprejeti naloge. On pa mi je odgovoril: »Gospa ima prav, res si poln grehov, ampak pojdi in naredi svojo dolžnost.«

To spoznanje in priznanje moje resničnosti, me je osvobodilo. Prej sem bil prepričan, da mi je gospod župnik zaupal naloge kateheze, ker sem bil »priden«, »dober kristjan«; ker tak v resnici nisem bil, sem se moral »martrat«, da bi tak izgledal. Zdaj pa sem bil sprejet tak, kakršen sem bil. Božja Pre-

vidnost mi je, potom župnika, zaupala te birmancev takemu kot sem v resnici bil. Prav pa je, da tudi povem, da sem imel in imam veliko željo postati, in z Božjo pomočjo, ostati resnicoljuben.

Zakaj pišem to? Uredništvo Primorskega dnevnika je pripisalo naslednjo opombo mojemu članku »Predsedniške volitve v Sloveniji« (Primorski 17.11.2007) »...Kot tudi ne sprejemamo pripombe na račun večine bralcev PD, za katere pa, po mnenju gospoda Radetiča resnicoljubnost ne predstavlja posebne vrednote«. Poglejmo kaj sem zapisal: »Vendar gre moja kritika predvsem gospodu Lajovicu, ki se vedno izkaže v svojih člankih za izrazito strankarskega in proti vladnega, bolj iz principa kot iz resnicoljubnosti, kar pa najbrž ugaja večini bralcev Primorskega.«

Gospod Lajovic je briljanten novinar, njegovi članki so polni idej, napovedi, opisuje razne politične in druge spletke, komentira, res zanimivo branje. Resnicoljubje pa je nekaj drugega, je preprosto, pove dogodek čim bolj objektivno, kadar je potreben komentar, posebno v politiki, upošteva vsaj dve različni mnenji. Te dni sem bral, da je v Italiji dobil pohvalo za najboljša poročila SKY TG 24. Ker tudi sam rad sledim njegovim poročilom, se popolnoma strinjam s pohvalo. Poročila so vedno čim bolj objektivna in kadar je potreben komentar ta prihaja iz dveh zornih kotov.

Mislim, da gospod Lajovic piše za Primorski že nekaj let. Tudi podpisani prebira kar intenzivno Primorski že nekaj let. Morda nisem bil dovolj pozoren, ampak moram priznati, da nisem zaznal do sedaj niti enega kritičnega odmeva na pisanje gospoda Lajovica. Zato tisti moj »kar najbrž ugaja večini bralcev Primorskega« se nanaša prav na to dejstvo. Kar se pa tiče opombe uredništva glede nepristranskega pisanja Primorskega o predsedniški volilni kampanji v Sloveniji, bi rad razširil moj pogled na splošno pisanje Primorskega.

Zadnja leta je postal Primorski dnevnik, kot edini slovenski dnevnik v Italiji, zelo važno medijsko sredstvo, kar mu daje možnost precej pogojevati politično, kulturno in šolsko zamejsko stvarnost. Tako časopis, ki je bil do nedavnega v veliki meri glas enega dela zamejcev, postaja danes, tudi zaradi velikih političnih preobratov, glas vseh. Zaradi tega bi bilo pravilno, da bi se lahko v njem oglašal, ne samo sporadično ali s pismi bralcev, tudi tisti del zamejskih Slovencev, ki se večkrat ne strinjajo z njegovim pisanjem; res je, da se to do neke mere že dogaja, vendar, da bi poročanje postalo vedno bolj »resnicoljubno« in »uravnoteženo« bi moral imeti drugi zorni kot večji prostor. Ne nazadnje bi bilo prav, če bi vsaj enkrat tedensko, z duhovno mislijo, obogatil ne samo lastno vsebino ampak tudi vse bralce.

Še en razlog je zaradi katerega bi moral postati Primorski čim bolj »resnicoljubno«: javna denarna podpora, ki jo dobiva od slovenske in italijanske vlade, jo dobiva kot časnik celotne slovenske manjšine v Italiji in ne kot glas neke politične opcije. Veliki nemški filozof in teolog Guardini je zapisal: »Človek potrebuje resnico kot potrebuje hrano in pijačo: živi iz resnice«. Morda izumiramo kot narodna skupnost, ker je v nas premalo resnice?

Emil Radetič

LJUBLJANA - Nagrade pred začetkom 23. knjižnega sejma Schwentnerjev nagrajenec za življensko delo Slavko Pregl

LJUBLJANA - Na tradicionalni slovesnosti pred uradnim pričetkom 23. knjižnega sejma so včeraj podelili številne nagrade. Najbolj odmevne so Schwentnerjeva nagrada za življensko delo, nagrada za najboljši literarni prvenec in nagrada najboljšemu mlademu prevevalcu ali prevajalki.

Schwentnerjevo nagrado za življensko delo, ki jo podeljuje Združenje založnikov pri GZS, je prejel založnik, urednik, mladinski pisatelj in predsednik Društva Bralna značka Slavko Pregl. Kot je zapisala žirija, "je Slavko Pregl v 40 letih svojega delovanja pustil globok pečat na različnih področjih založništva v Sloveniji, kot tudi na mednarodnem področju". Je urednik in organizator več kot 50 izvirnih likovnih monografij. Pojavlja se kot sprotni publicistični komentator razmer v slovenskem založništvu.

S svojimi avtorskimi deli se uvršča med najbolj priznane mladinske pisatelje in pripovednike. Kot predsednik Društva Bralna značka Slovenije je dal gibanju nov zagon in širino.

Nagrado za najboljši literarni prvenec, ki jo prav tako podeljuje Združenje založnikov pri GZS, je za roman Koža iz Bombaža (Mladinska knjiga Založba) prejela Gabriela Babnik. Po mnenju žirije je Koža iz bombaža domiselno in sugestivno napisan roman o intimnem srečanju dveh, moškega in ženske,

iz popolnoma različnih kulturnih prostorov, evropskega in afriškega.

Nagrado za mladega prevajalca, ki jo podeljuje Društvo slovenskih prevajalcev kot priznanje za uveljavitev panoge in posameznega prevajalca, je prejela Nada Grošelj. Žirija sta prepričala dva prevoda: Ugrabitve Prozerpine poznoantičnega epika Klavdijana in enciklopedični esej Zgodovina branja Alberta Manguela.

Podelili so še vrsto drugih nagrad. Nagrado Kri-lati lev je prejel Gorenjski tisk za izdelavo knjige Cubo slaščice.

Nagrade za najlepšo slovensko knjigo so prejeli Matjaž Wenzel za oblikovanje knjige Složitje v kategoriji književnost in Peter Škerl in Helena Vrišar za ilustracijo in oblikovanje knjige Klobuk gospoda Konstantina v kategoriji knjige za otroke in mladino.

Matjaž Tomažič je žirijo prepričal z oblikovanjem knjige zbirke Kratka v kategoriji znanstvene knjige, učbeniki. V kategoriji stvarna literatura je prepričala Mateja Jenič za oblikovanje dela O slovenskem jeziku/besednjak za preživetje. Najboljši v kategoriji umetniških monografij pa je Radovan Jenko, ki je oblikoval fotografsko monografijo Josip Pelikan - arhitektura in industrija. (STA)

RIM - Razveseljiva novica za slovensko manjšino

Odlok o seznamu 32 občin zaščitnega zakona objavljen v Uradnem listu

Predsednik republike Giorgio Napolitano je podpisal odlok, ki ga je odobrila vlada Romana Prodiya

ANSA

RIM - Uradni list republike Italije je objavil odlok predsednika republike Giorgia Napolitana o ozemlju Furlanije-Juljske krajine, kjer se bo izvajal zaščitni zakon za slovensko manjšino. Uradni list (Gazzetta ufficiale) se tiska pozno popoldne, današnja številka pa je izšla, kot je v navadi, z včerajšnjim datumom, to se pravi 27. november 2007. Napolitano je odlok podpisal v začetku septembra, računsko sodišče pa ga je brez popravkov uradno registriralo 26. oktobra in ga poslalo v objavo oddelku pravosodnega ministrstva, ki izdaja Uradni list.

Gre za seznam 32 občin tržaške, goriške in videmske pokrajine, ki ga je paritetni odbor za slovensko manjšino odobril letošnjega 15. junija. V tržaški pokrajini seznam vključuje vseh šest občin (Trst, Devin-Nabrežina, Milje, Zgonik, Dolina in Repentabor), na Goriškem pridejo v poštev občine Gorica, Števerjan, Doberdob, Sovodnje ob Soči, Tržič, Ronke in Zagraj, v videmski pokrajini pa občine Trbiž, Naborjet, Rezija, Bardo, Tipana, Neme, Ahten, Fojda, Tavorjana, Podbonsec, Sovodnja, Grmek, Dreka, Srednje, Podutana (Šent Lenart), Špeter Slovenov, Prapотно in Čedad.

Napolitanov dekret se uvodoma sklicuje na tretji člen zaščitnega zakona 38 iz leta 2001, ki določa ustanovitev paritetnega odbora. Omenja se nato četrti člen zakona (dolžnost za oblikovanje seznama občin) in seje paritetnega odbora, na katerih so odločali o tem seznamu. V času vlade Silvia Berlusconiya so v Rimu s politično-pravnimi izgovori vsakič ta seznam zavrnili oziroma ga poslali nazaj v presojo paritetnemu odboru, Prodiyeva levosredinska vlada pa ga je končno sprejela in osvojila. Za vsako od 32 občin je priložen datum, ko je v skladu z zakonom vsaj ena tretjina občinskih svetnikov zahtevala vključitev občine v ta seznam.

Odlok vsebuje nato pojasnila paritetnega odbora v zvezi z rabo slovensčine v javni upravi (osmi člen zakona). V središču Trsta se te pravice izvajajo z ustanovitvijo enega ali več uradov (t.i. dvojezična okenca). Na zahodnem in vzhodnem Krasu ter v Škednju, Barokovljah, Rojanu, Greti, Sv. Ivanu, Katinari in Lonjerju sprejmejo pristojne uprave dodatne zaščitne ukrepe in ustroj svojih uradov prilagodijo zakonu 38.

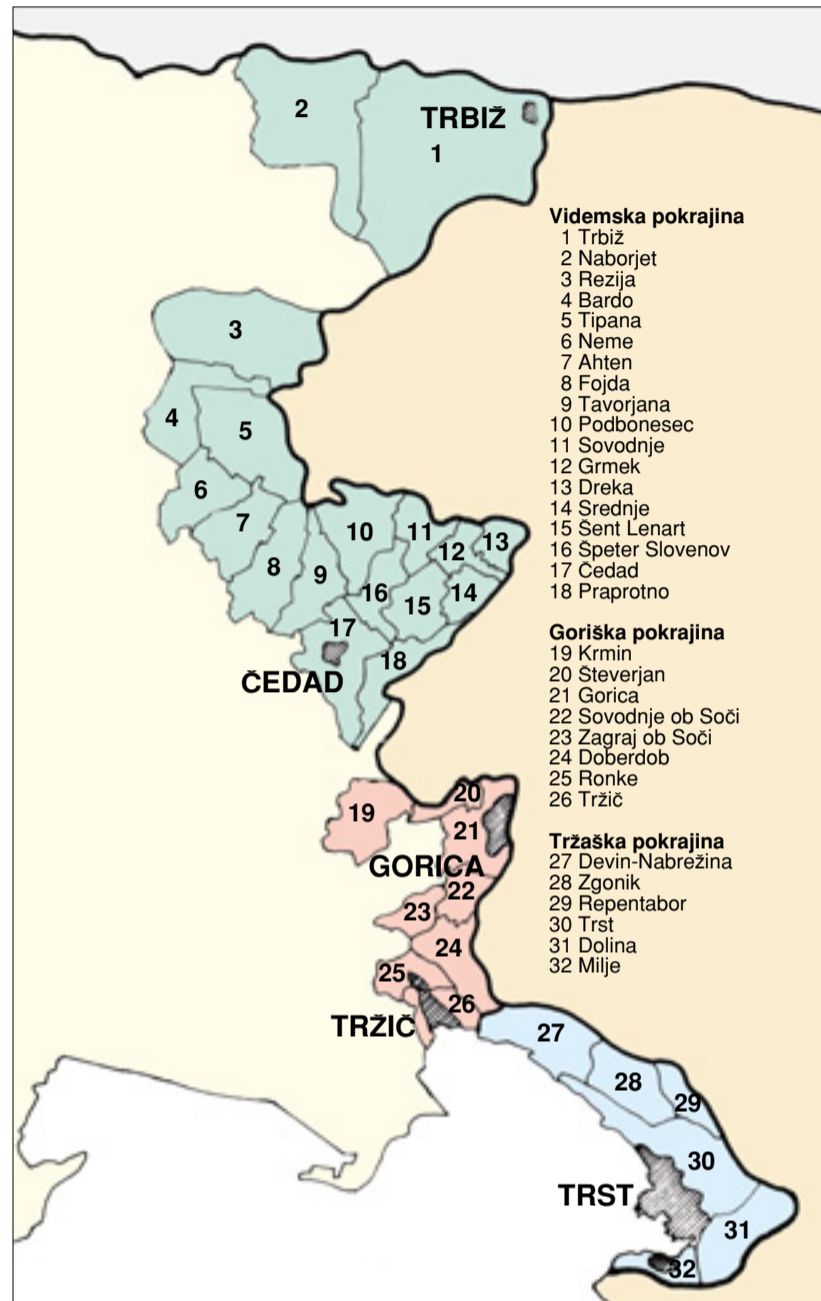
Podobni ukrepi (dvojezična okenca), kot v središču Trsta, se izvajajo tudi v centru Gorice. Izjeme so območja Standreža, Pevme, Št. Mavra, Oslavja, Placute, Sv. Gore in Podgore, kjer se zaščita Slovencev izvaja podobno kot na tržaškem Krasu in v tržaških predmestnih rajonih. Na koncu dekret omenja Čedad, kjer bodo tudi odprli t.i. dvojezično okence.

Prvi praktični učinek tega dekreta bi morale biti dvojezične osebne izkaznice v tržaški in goriški občini. V Gorico so že pred nekaj dnevi »pripotovali« dvojezične osebne izkaznice, ki pridejo v poštev tudi za Doberdob, Sovodnje in Čedad. Glede Trsta je župan Roberto Dipiazza že večkrat izjavil, da bo Občina začela izdajati dvojezične izkaznice takoj po objavi Napolitanovega dekreta v Uradnem listu. To bi morali narediti tudi v Miljah, medtem ko v ostalih občinah, kot kaže, ne bo problemov. Tako v Gorici, kot v Trstu, zagotavljajo, da so na notranjem ministrstvu rešili vse težave s pravnimi pisanjem imen in priimkom italijanskih državljanov slovenske narodnosti.

Drugo je t.i. vidna dvojezičnost (cestne table, smerokazi, javni napisi

itd.), za katero bo potreben ločeni seznam občin oziroma njihovih zaselkov in rajonov. Paritetni odbor je ta seznam že pripravil in ga poslal v presojo predsedniku Dežele, ki naj bi ga z odlokom odobril menda pred koncem leta.

Dekreta predsednika republike in predsednika Furlanije-Juljske krajine predstavljata temeljno pravno osnovo za izvajanje zaščitnega zakona, ki je bil odobren februarja 2001, to se pravi pred skoraj sedmimi leti. Sedaj so na potezi javne ustanove, začenši s tremi prefekturami, ter lokalne uprave, zlasti občine, ki so poklicane za vsakdanje izvajanje zakona 38. Tudi paritetni odbor (sestal se bo 6. decembra) je s tem v glavnem izčrpal prvo in hkrati glavno fazo svoje dejavnosti.

Videmska pokrajina

- 1 Trbiž
- 2 Naborjet
- 3 Rezija
- 4 Bardo
- 5 Tipana
- 6 Neme
- 7 Ahten
- 8 Fojda
- 9 Tavorjana
- 10 Podbonsec
- 11 Sovodnje
- 12 Grmek
- 13 Dreka
- 14 Srednje
- 15 Šent Lenart
- 16 Špeter Slovenov
- 17 Čedad
- 18 Prapотно

Goriška pokrajina

- 19 Krmin
- 20 Števerjan
- 21 Gorica
- 22 Sovodnje ob Soči
- 23 Zagraj ob Soči
- 24 Doberdob
- 25 Ronke
- 26 Tržič

Tržaška pokrajina

- 27 Devin-Nabrežina
- 28 Zgonik
- 29 Repentabor
- 30 Trst
- 31 Dolina
- 32 Milje

ISTANBUL - Deželni predsednik na obisku

Riccardo Illy poudaril tesne stike med našo deželo in Turčijo

Predsednik FJK Riccardo Illy (desno) med včerajšnjim obiskom na Turški gospodarski zbornici v Istanbulu

ISTANBUL - Deželni predsednik Riccardo Illy je bil včeraj častni gost na 6. kongresu tamkajšnje industrijske zbornice, ki zastopa 58% turške industrijske proizvodnje (okrog 13.500 podjetij), skupaj z drugima dvema mednarodnima poročevalcema, Rayom Hammondom iz Londona ter Soumitro Dutto iz Pariza.

Italija je glede vstopa Turčije v EU zavzela zelo jasno stališče, medtem ko druge države o tem še razpravljajo. Država ob Bosforju pa se je v zadnjih letih pospešeno razvijala, letos naj bi gospodarska rast dosegla 5,5%. Dohodek znaša 4.633 evrov na osebo, prihodnje leto naj bi se povzpela na 4.900 evrov, nezaposlenost je upadla na 8,8%, javni dolg se je z 90,2% leta 2002 znižal na 45% državnega proizvoda. Tamkajšnje institucije in podjetniki veliko pozornost polagajo prav manjšim in srednjevelikim podjetjem, zlasti okrog Istanbula, danes pa si v državi tudi prizadevajo, da bi

povzdignili industrijski nivo s povečanjem raziskav in inovacij.

Predsednik Illy je bil poklican, da na kongresu, posvečenem »možnemu razvoju«, oriše prav »recept« za razvoj preko nove politike inovacij in konkurenčnosti. Illy je torej v svojem posegu še posebej iznesel deželne strategije za inovacije, kar nalaga skrb za razvoj vseh razpoložljivih virov (univerze in raziskovalna središča, ki znanje posredujejo podjetjem), a tudi človeških, infrastrukturnih, finančnih, upravnih, tako da povečajo globalno kompetitivnost teritorija ter uskladijo gospodarski razvoj z družbeno kohezijo. V potrditev dobrih odnosov naše dežele s Turčijo je Illy po eni strani omenil celo »fizične« stike s povečanjem kontejnerskega prometa, in gospodarske, ki jih razvijajo podjetja iz FJK bodisi z izvozom kot investicijami v manufakturne dejavnosti v sa,i Turčiji.

Ezio Zernar: odkrili so toplo vodo

BENETKE - »Zadeva je podobna odkritju tople vode.« Tako je zaključke ekspertize o medeninasti ploščici komentiral policijski izvedenec Ezio Zernar iz laboratorija za kriminalistične preiskave v Benetkah. Najnovejša ekspertiza je namreč le potrdila to, kar je ugotovila prejšnja, ki so jo odredili v Trstu, in sicer, da je bila ploščica, ki je bila v eni od eksplozivnih naprav »unabomberja«, manipulirana. Napravo, ki ni eksplodirala, so našli leta 2004 v cerkvi v Portogruaru.

Medtem ko se je položaj inženirja Elva Zornitte, trenutno edinega osumljenca v preiskavo o »unabomberju, torej precej izboljšal, se je po drugi strani poslabšal položaj Ezia Zernara. Vendar je Zernar dejal, da zaenkrat sploh ne misli obupavati, počakal bo, da izve kaj več. »Kdo je sploh kdaj trdil,« se je vprašal v intervjuju za neki dnevnik, »da ni bilo manipulacije? Nihče v to ni podvomil.« Spomnil je, da je tudi iz ekspertize, ki jo je v Trstu opravil profesor Plebe, izhajalo, da je prišlo do modifikacije, vendar je pristavil, da zaenkrat še ne razpolaga z zaključki ekspertize, ki jo je odredil beneški sodnik Manduzio. Na vprašanje, če je zaskrbljen nad vestmi, ki prihajajo v javnost, češ da so enega od dokazov manipulirali v laboratoriju, pa je Zernar odvrnil: »Počakal bom, predno si obvezem glavo.«

Obravnava, na kateri bo govor o rezultatih najnovejše ekspertize, bo 17. decembra pred sodnikom Manduziom.

TRST - Jutri na Trgovinski zbornici posvet Trst, mesto kave

Seznani širšo javnost s predelavo kave na Tržaškem

Paoletti: Važno je, da pritegnemo tudi druge podjetnike, ki naj bi tu vlagali

VINKO SANDALJ »Trst mora ostati prvi na svetu«

TRST - Posvet Trst, mesto kave bo uvedel in zaključil predsednik Tržaškega združenja kave Vinko Sandalj, ki je ob robu včerajšnje predstavitve rade volje privolil na krajši pogovor.

Kaj boste še zlasti naglasili na posvetu?

Na zasedanju bomo pregledali celotno strukturo oz. verigo kave v Trstu in predstavili pomen, ki ga ima ta ekonomski sektor za mesto in sploh za Italijo.

Kaj predstavlja kava za Trst in kakšen je njen promet?

Trst uvaža danes prek tržaškega pristanišča 30 odstotkov kave, ki prihaja v Italijo. Je najpomembnejše pristanišče za kavo v Sredozemlju in predstavlja 15 odstotkov italijanske

VINKO SANDALJ

industrije, vezane na kavo. Italija je obenem domovina espresso kave, saj je največji izvoznik pražene kave na svetu, Trst pa je v tem smislu italijanska prestolnica. Zaradi tega je Dežela Furlanija Julijska krajina lani tudi odobrila zakon za ustanovitev industrijskega grozda kave, za katerega upamo, da bo nudil pomemben prispevek glede inovacije, novih struktur in novih podjetij.

Kakšen je pomen inovacije na področju kave?

Inovacija je bistvenega pomena. Oddelek za biologijo na tržaški univerzi je npr. prvi na svetu na področju raziskovanja strukture gena kave. Prav tako delujejo na tem področju tudi drugi centri odličnosti, kot so Illy caffè, Pacorini in raziskovalni center AREA na Padričah. Pri slednjem se s kavo ukvarjata dve podjetji, verjetno pa se jima bodo kmalu pridružila še druga.

Kakšne so perspektive za dodatni razvoj sektorja?

Poglavito je ostati prvi. Trst je poznan v svetu kot center odličnosti za kavo in zato mora tak ostati. Podjetje Silocaf, ki se ukvarja s predelavo surove kave, razpolaga npr. v zvezi z logistiko z eno izmed največjih in najsodobnejših struktur v Evropi. Dalje so v Trstu mnoge dejavnosti posvečene specifičnemu izobraževanju barmanov, poskuševalcev kave idr., pa tudi analizam kave, ki jih opravljajo med drugimi v centru AREA in na sami Trgovinski zbornici. Vse to lahko seveda še precej napreduje.

Kako?

Dovolj je pomisliti na nove načine pripravljanja in uživanja kave oziroma na velik razvoj kavnih aparatov oz. avtomatov, ki se jih ljudje poslužujejo doma in v uradih. To zahteva velike novosti in pomembne naložbe, vendar to je trend, ki bo verjetno spremenil tržišče kave in način uživanja kave v svetu. Zato je pomembno, da Trst ostane prvi v tem sektorju in da torej sledi v prvi vrsti vsem novostim.

Aljoša Gašperlin

Posvet o Trstu kot mestu kave so predstavili včeraj na Trgovinski zbornici v Trstu

KROMA

TRST - Pritegniti podjetnike, politike, javno upravo in širiti v javnost informacije o predelovanju kave in sploh o verigi kave na Tržaškem je cilj celodnevne posveta Trst, mesto kave, ki ga prireja jutri tržaška Trgovinska zbornica in Tržaško združenje kave. Posvet bo v glavni dvorani Trgovinske zbornice z začetkom ob 9.30, udeležili pa se ga bodo javni uravnatelji, podjetniki in izvedenci v tem sektorju. Na programu sta tudi dve okrogli mizi, na katerih bodo poglobili možnosti za razvijanje sektorja, nove trge in ustrezno promocijo.

Posvet sta predstavila včeraj predsednik Trgovinske zbornice Antonio

Paoletti in predsednik Tržaškega združenja kave Vinko Sandalj, ki sta kot nujnost za razvoj sektorja še posebej poudarila potrebo po novih prijemih in po inovaciji. Trgovinska zbornica dela na tem, da bi kava espresso dobila zaščiteno znamko, je poudaril Paoletti in napovedal še druge pobude, da bo Trst v prihodnosti prestolnica kave ne le za strokovnjake, temveč tudi za širšo javnost. Cilj je med drugim, da bi privabili v Trst druge podjetnike, ki naj tu vlagajo. Na Tržaškem že obstaja grozd kave, je dodal Paoletti. Toda zapolniti je potrebno vrzel, ki jo predstavlja odsotnost proizvajalcev kavnih aparatov. Za to je seveda potreben ustrezen pro-

stor. Paoletti je v tem smislu izrazil upanje, da se bo lahko to področje v prihodnosti razvijalo na območju bivše rafinerije Aquila. Na njem naj bi nastalo pravo naselje za inovacijo, ki se bo vključilo v mrežo sodelovanja med podjetniškim in raziskovalnim svetom.

Da je Trst resnično prestolnica kave, v glavnem ne vedo niti v samem Trstu, je poudaril Sandalj. Namen pobudnikov posveta je zato seznaniti javnost s predelovanjem kave in v tem smislu v prihodnosti tudi organizirati odmevne prireditve, ki bodo privabljale občane, ljubitelje kave, pa tudi turiste.

A.G.

SDGZ - Za gostince, trgovce, obrtnike in tudi kmete

Tečaj o generacijskem prehodu in prenosu podjetja

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje prireja tečaj o generacijskem prehodu in prenosu podjetja za gostince, trgovce, obrtnike in tudi kmete. Potekal bo ob torkih popoldne, od 15.30 do 19.30, na sedežu SDGZ-Servis v Obrtni coni Zgonik. Dve predavanji - seminarja bosta decembra in dve v mesecu januarju: prvo srečanje bo že v torek, 4. decembra 2007, z začetkom ob 15.30.

Program obravnava zahtevno in včasih problematično fazo prehoda upravljanja podjetja od prvega rodu ustanovitelja ali ustanoviteljev na sinove, dediče ali sodelavce, z namenom nadaljevati in razvijati podjetje. Tehnični, formalni, pravni, premoženjski in drugi vidiki, ki pridejo v poštev, so različni, tako glede dejavnosti (gostinstvo, trgovina, drugi servisi, proizvodnja, poklici, kmetija), kot pravne ureditve podjetja: individualno podjetje, družba, drugo. Bistvena vprašanja, ki zadevajo psihološke, organizacijske, strateške plati in odnose, pa se lahko zelo koristno obravnavajo preko skupnega razmišljanja in dela v skupini. Ob teh 4 seminarjih-predavanjih pa so predvidene še poglobitve posameznih problematik z individualnim svetovanjem v podjetju, za subjekte, ki so bolj potrebni ali zainteresirani.

Seminarska srečanja spadajo v t.i.m. Funkcijo 2 »Generacijski prehod in prenos podjetja« projekta Imprenderò, ki ga financira Avtonomna dežela FJK. Pri projektu sodeluje SDGZ skupaj s še drugimi organizacijami, z Zadržno kraško banko in Zadržno banko Doberdob-Sovodnje. Pri izvajanju tečaja pa sodelujeta še specializirana ustanova Centro Regionale Servizi (CreS) iz Vidma in podjetje SERVIS.

PROGRAM SEMINARJEV

4. decembra: Generacijski prehod v družinskem podjetju: tveganja in priložnosti;

18. decembra: Podjetje med nadaljevanjem in potrebo po obnovi. Strategije za kontinuiteto;

15. januarja: Prenos podjetja: civilistični in davčni vidiki vezani na generacijski prehod podjetja;

29. januarja: Razvojni plan podjetja in upravljanje generacijskega prehoda: strateško - organizacijska razsežnost.

Prvo, drugo in četrto srečanje bo vodil izvedenec Michele Popolani iz CREs iz Vidma, tretje srečanje pa komercialist Stevo Kosmač, sodelavec podjetja SERVIS iz Trsta.

TURIZEM - Podatki za deset mesecev

Oktober v Sloveniji našteali manj turistov

LJUBLJANA - Oktobra je Slovenija obiskalo 196.063 gostov, kar je dva odstotka manj kot oktobra lani. Po trenutnih podatkih državnega urada za statistiko o turističnem prometu so v Sloveniji v desetih mesecih letos zabeležili 2.348.053 turistov oz. za sedem odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Od 196.063 turistov je bilo 127.062 tujih in 69.001 domači gost. Število domačih gostov se je v primerjavi z lanskim oktobrom zmanjšalo za odstotek, število tujih gostov pa za tri odstotke. V prvih desetih mesecih je bilo domačih gostov 790.408 (šest odstotkov več kot v enakem obdobju lani), tujih pa 1.557.645 (osem odstotkov več).

Do konca oktobra je bilo v turističnih nastanitvenih objektih evidentiranih 555.944 prenočitev, kar je dva odstotka več kot oktobra lani. Od tega je bilo 217.893 prenočitev doma-

čih gostov (odstotek manj kot oktobra lani) in 338.051 prenočitev tujih gostov (tri odstotke več kot v enakem lanskem obdobju).

V prvih desetih mesecih so zabeležili 7.312.521 prenočitev. Skupno število prenočitev v tem obdobju je bilo za šest odstotkov večje kot v prvih desetih mesecih lani, pri čemer se je število prenočitev tujih turistov povečalo za osem odstotkov na 4.367.633, domačih turistov pa za tri odstotke na 2.944.888.

Oktobra je bilo v Sloveniji največ gostov iz Avstrije (22.638), Italije (22.144) in Nemčije (15.536). Med turističnimi prenočitvami v prvih desetih mesecih je bilo 60 odstotkov tujskih prenočitev. 67 odstotkov vseh tujskih prenočitev so prispevali turisti iz Italije (18 odstotkov), Nemčije (14), Avstrije (13), VB (6), Hrvaške (6), Nizozemske (4), Madžarske (3) in Rusije (3).

Evropska centralna banka

27. novembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	27.11
ameriški dolar	1,4874	1,4845
japonski jen	160,11	160,96
kitajski juan	10,9830	10,9807
ruski rubel	36,1180	36,0930
danska krona	7,4567	7,4554
britanski funt	0,71855	0,71795
švedska krona	9,3135	9,2890
norveška krona	8,0800	8,0485
češka krona	26,767	26,765
švicarski frank	1,6326	1,6372
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	258,68	256,90
poljski zlot	3,6950	3,6760
kanadski dolar	1,4767	1,4633
avstralski dolar	1,7044	1,6840
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,5997	3,5852
slovaška krona	33,558	33,434
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6985	0,6989
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	93,84	92,77
turška lira	1,7044	1,7727
hrvaška kuna	7,3160	7,3290

Zadržna Kraška banka

27. novembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,5022	1,4714
britanski funt	0,7259	0,7092
švicarski frank	1,6578	1,6175
japonski jen	164,7687	156,7312
švedska krona	9,5380	9,0819
avstralski dolar	1,7356	1,6624
kanadski dolar	1,5033	1,4460
danska krona	7,5985	7,3122
norveška krona	8,2512	7,8487
madžarski florint	263,3225	250,4775
češka krona	27,4341	26,0958
slovaška krona	34,2698	32,5981
hrvaška kuna	7,5122	7,1457

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

27. novembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,5077	1,4705
britanski funt	0,7278	0,7098
danska krona	7,568	7,381
kanadski dolar	1,4900	1,4533
japonski jen	163,04	159,02
švicarski frank	1,6575	1,6167
norveška krona	8,169	7,968
švedska krona	9,417	9,185
avstralski dolar	1,7178	1,6755
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

27. novembra 2007

delnica	Indeks MIB 30: -0,15	
	cena €	var. %
AEM	2,8175	-1,14
ALLEANZA	8,8	+0,98
ATLANTIA	25,68	+0,98
BANCA ITALEASE	9,46	+0,13
BANCO POPOLARE	14,64	+2,45
BPMS	3,715	+0,68
BPM	9,41	+1,35
EDISON	2,255	-0,53
ENEL	8	-1,17
ENI	23,54	-1,18
FIAT	17,92	-0,85
FINMECCANICA	19,61	-0,25
FONDIARIA-SAI	29,98	+4,10
GENERALI	30,41	-0,13
IFIL	6,795	+1,49
INTESA	5,21	-0,08
LOTTOMATICA	22,04	-0,14
LUXOTTICA	21,51	-2,05
MEDIASET	6,44	-0,28
MEDIBANCA	15,15	+1,45
PARMALAT	2,6475	-0,02
PIRELLI	0,815	+0,65
SAIPEM	27,63	-1,78
SNAM	4,325	-1,32
STMICROELEC	10,31	+0,56
TELECOM ITA	2,1775	+0,39
TENARIS	15,45	-0,87
TERNA	2,625	+0,31
UBI BANCA	18,9	+1,94
UNICREDITO	5,545	+0,65

Podružnica Trst

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

ZGONIŠKA OBČINA - Slovesnost v sodelovanju s Pliskovico

Zgonik bo pozdravil Schengen (čeprav nima mejnega prehoda...)

Prireditev na gozdni poti, ki pelje nad vasjo v Pliskovico - Sodelovanje društev

ZGONIK - Zgoniška občina je po svoje... schengensko diskriminirana! Je edina občina v tržaški pokrajini brez mejnega prehoda. Tako prve kot druge kategorije.

Kljub temu pa sodi - z repentabrsko - med najbolj živahne občine nasploh, kar se čezmejnega sodelovanja tiče. O čemer - med številnimi doslej izpeljanimi - dovolj zgornjo pričata dva odmevna projekta: Spoznaj Kras in Kraški okraj.

Čeprav brez »uradnih« mejnih prehodov si je zgoniška občina v zadnjih petih letih skupno z bližnjjo, le nekaj kilometrov oddaljeno Pliskovico na slovenski strani, znala zamisliti in izvesti »svojo« odprto mejo: prijateljski sprehod po gozdni stezi nad Zgonikom čez mejo do Pliskovice. Ta pohod miru poteka izmenično: eno leto iz Zgonika v Pliskovico, naslednje v nasprotno smer. Letos se je pohod začel v Pliskovici in se končal na zgoniški občinski razstavi vin.

Izkazalo se je, da so bili ti dosedanja stiki med zgoniško občino, krajevno

skupnostjo Pliskovica in Razvojnim društvom Pliska nekakšen dragocen trening za prireditev ob letošnjem padcu schengenske meje, ki jo bodo priredili v nedeljo, 23. decembra prav na zgoniško-pliskovski gozdni meji.

Koordinator slovesnosti na zgoniški strani, odbornik za kulturo Igor Gustinčič je uokviril celotni dogodek. Domača slovesnost bo potekala le nekaj deset metrov od meje, na slovenski strani, ker je prostor tam primernejši. Taborniki bodo dvignili šotor, saj ne gre pozabiti, da decembra na Krasu navadno zebe, in da bo topel napitek še kako dobrodošel. Domača kulturna in športna društva Rdeča zvezda, Dom Briščiki in Kras, občinska civilna zaščita ter domače šole bodo pripravili kratek kulturni program, pri katerem bodo sodelovali, kajpak, tudi prijatelji iz Pliskovice in sežanske občine, kamor Pliskovica spada. Prireditev bo potekala dopoldne, popoldne pa bo v zgoniški cerkvi še koncert, vedno padcu meje v slovo.

M.K.

KROMA

Pohod miru ob odprti meji 2007 med Pliskovico in Zgonikom

BAZOVICA - Priprave na padec meje na Vzhodnem Krasu

Lipica bo slavila 22. decembra

Sprevoda iz Lipice in Bazovice do mejnega prehoda, kjer bo slovesnost s krajevnimi ustanovami in organizacijami

BAZOVICA - Mejni prehod Lipica bo proslavil padec schengenske meje v soboto, 22. decembra, dopoldne, le nekaj ur pred uradno vseevropsko slovesnostjo na mejnem prehodu Rabujez-Škofije. Tako so se odločili predstavniki krajevnih uprav, ustanov in društev z obeh strani meje na ponedeljkovem sestanku v Bazovici.

Proti mejnemu prehodu bosta malo po 9. uri krenila dva sprevoda: eden na slovenski, drugi na italijanski strani. Na slovenski strani se bodo udeleženci zbrali ali v Škibini ali v Lipici in se nato po stari cesti podali proti mejnemu prehodu.

Ob istem času se bodo na italijanski strani meje ljudje zbrali ob Kalu v Bazovici in od tod krenili proti meji.

Slavje bo potekalo med italijanskim in slovenskim mejnim prehodom. Godba na pihala Viktor Parma iz Trebč in godba na pihala iz Divače mu bosta že uvodoma dali svečan pečat z zvoki evropske himne, Beethovnov Ode radosti. Sledil bo dvig zastav: italijanske, slovenske in evropske. Uradno se bosta od stare meje poslovila župana: tržaški Roberto Dipiazza in sežanski Davorin Terčon. Mlado, komaj porojeno brezmejno občutje bodo s svojo svežino pozdravili šolarji z obeh strani, pevski zbori pa bodo obogatili kulturni program s svojimi pesmimi, medtem ko bosta ob koncu, pred obvezno zdravico za veselo vzdušje spet poskrbele obe godbi na pihala.

Ponedeljkovega srečanja v Bazovskem domu so se udeležili predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič, koordinator komisije za manifestacije na rajonskem ozemlju Mirjam Žagar, rajonska svetnica Maria Monteleone in Giuseppe Corica, predstavniki krajevnih društev iz Bazovice, Trebč in Opčin ter številni posamezniki, ob njih pa tudi predstavniki ustanov in društev s slovenske strani meje, in sicer predstavnik sežanske občine Aljoša Jerič, predstavnik Krajevne skupnosti Lokev Živoj Race in predstavnik Orleka Sandi Juren.

Na sestanku je bilo poudarjeno, da bi morali ob padcu schengenske meje odpreti tudi kmetijske prehode, ki jih je na tržaškem ozemlju kar nekaj. Na območju vzhodnokraškega rajonskega sveta sta dva: eden pri Gropadi, drugi pri Padričah. Vse kaže, da bo želja 21. decembra, na dan širitve schengenskega območja na Slovenijo, tudi izpolnjena.

Koordinacija priprav za proslavo padca meje na Lipici se bo v prihodnjih dneh stopnjevala. Že danes bo v tej zvezi srečanje na sedežu policije v Sežani.

M.K.

Srečanje organizacij in društev iz vzhodnega Krasa o pripravi na padec schengenske meje v Bazovici

KROMA

PADEC MEJA MINUTO ČEZ POLNOČ 21. DECEMBRA - Devet novih članic

Na vseh schengenskih slovesnostih tudi predsednik Evropske komisije Barroso

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso se bo 21. in 22. decembra udeležil vseh slovesnosti ob širitvi schengenskega prostora brez nadzora na notranjih mejah EU na devet novih članic (Slovenijo, Slovaško, Madžarsko, Češko, Poljsko, Litvo, Latvijo, Estonijo in Malto), torej tudi slovesnosti na slovensko-italijanski meji na prehodu Rabujez - Škofije, so včeraj potrdili pri Evropski komisiji v Bruslju.

Portugalsko predsedstvo EU je v ponedeljek razgrnilo podroben urnik dvodnevne schengenskega praznovanja. Slovesnost na slovensko-italijanski meji na prehodu Škofije bo zadnja postaja praznovanja, začela se bo ob treh popoldne 22. decembra in bo trajala uro in pol, izhaja iz osnutka dnevnega reda praznovanja.

Praznovanje se bo začelo 21. decembra ob pol desetih dopoldne na mejnem prehodu Žitava/Citau med Nemčijo, Poljsko in Češko. Nadaljevalo se bo v pristanišču v estonskem Tallinnu, kamor bo ob pol štirih popoldne s trajektom priplul finski premier.

Drugi dan praznovanja se bo začel ob pol desetih dopoldne na mejnem prehodu Berg med Avstrijo in Slovaško, okoli enajstih pa se bo nadaljevalo na mejnem prehodu Hegyeshalom med Madžarsko in Avstrijo. Popoldne bo sledila še zadnja slovesnost na slovensko-italijanski meji, na prehodu Rabujez - Škofije.

Vseh slovesnosti se bodo poleg Barrosa predvidoma udeležili še notranji ministri vseh devetih schengenskih kandidat, predsedujoči EU, portugalski premier Jose Socrates, ter komisar za pravosodje, svobodo in varnost Franco Frattini.

Po schengenski širitvi, napovedani za minuto čez polnoč 21. decembra, je sicer predvidena še peta slovesnost - na Malti. To praznovanje bo 28. decembra, poleg Frattinija pa naj bi se ga udeležil tudi slovenski notranji minister Dragutin Mate kot predstavnik prihodnje predsedujoče EU.

Schengensko širitev bodo 6. decembra dokončno potrdili notranji ministri članic EU, nato pa še evropski vrh 14. decembra v Bruslju. (STA)

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso bo sodeloval tudi na slovesnosti na mejnem prehodu Rabujez - Škofije

ANSA

SLOVESNOSTI V Trstu se bodo zbrali tudi blogerji

TRST - Vstop Slovenije v schengenski prostor bodo proslavili tudi blogerji, ki za 21. december v Trstu pripravljajo srečanje blogerjev iz območja, ki sestavlja bodočo evroregijo. Pobudo z naslovom MittelCamp bodo pripravili na osnovi modela BarCamp, ki predvideva srečanje med osebami, ki internet uporabljajo kot delovno sredstvo ali kot hobby.

Na predvečer uradne slovesnosti ob padcu meje med Slovenijo in Italijo na mejnem prehodu Rabujez - Škofije se bodo v Trstu zbrali številni blogerji, med katerimi bodo tudi uredniki raznih revij on line, politiki in intelektualci z obeh strani meje, ki bo dokončno padla prvo minuto po polnoči v noči na 21. december.

MittelCamp bo razdeljen na dva dela. Prvi del bo posvečen raznim blogerskim dogodkom, drugi del, ki bo sledil takoj potem, pa bo pravi praznik. Dogodek organizira spletna stran Bora.La s podporo SWG, prenašali pa ga bodo neposredno preko interneta.

DELO, SOCIALA IN POKOJNINE - Poslanci bodo glasovali o kompromisnem besedilu

Danes ali najkasneje jutri 23. zaupnica za Prodijevo vlado

SKP bo glasovala za, a zahteva preverjanje - Dini: Skrajna levica doživela poraz

RIM - Italijanska vlada zahteva zaupnico glede glasovanja o zakonskem osnutku o delu, socialnem skrbstvu in pokojninah, pri čemer je zaupnico vezala na kompromisno besedilo, ki je bilo oblikovano v zadnjih urah. Vest je včeraj v poslanski zbornici, kjer poteka razprava o zakonskem odloku, sporočil minister za odnose s parlamentom Vannino Chiti, zakon pa naj bi poslanci izglasovali že danes ali najkasneje jutri, to pa bo že 23. zaupnica za Prodijevo vlado. Pri tem je treba zabeležiti po eni strani določeno strnitev vrst v levi sredini, ki pa po drugi strani, ki pa vseeno doživlja trenutke napetosti.

Kompromisno besedilo v nekaterih stvareh ohranja določila, ki so bila potrjena 23. julija letos v dogovoru s socialnimi partnerji in ki jih je na referendumu potrdila tudi večina delavcev, v drugih stvareh pa osvaja nekaj popravkov, ki jih je pred nedavnim sprejela komisija poslanske zbornice za delo. Med glavnimi točkami so npr. določilo, da se neko delo označi kot naporno, ko delavec doseže oz. preseže število 80 delovnih noči, dalje se odpravlja osemmesečni zadnji rok podaljšanja delovnega razmerja za nedoločen čas, potem ko je na podlagi take pogodbe delavec delal že 36 mesecev. Odpravlja se tudi neomejeno podeljevanje dela za nedoločen čas z neomejenim trajanjem. Delo na klic pa ostaja na področjih turističnih in kongresnih dejavnosti, medtem ko se odpravljajo ukrepi, s katerimi se je želel olajšati prehod iz vajeništva v službo za nedoločen čas.

Kompromis je s stisnjenimi zobmi sprejela skrajna levica, ki pa ostaja zelo kritična. Tako je tajnik Stranke komunistične prenove Franco Giordano napovedal, da bo SKP glasovala za zaupnico vladi, vendar zahteva preverjanje za januar. Podobnega mnenja je bil tudi minister za socialno solidarnost Paolo Ferrero.

Medtem pa je minister Chiti izrekel priznanje SKP za njen odgovoren odnos, saj je napovedala pozitiven glas pri zaupnici, za velikega zmagovalca pa se ima lider Liberalnih demokratov (slednji so se ravno včeraj združili z Demokratično unijo Willerja Bordona) Lamberto Dini, za katerega je skrajna levica doživela velik poraz. Vodja socialistov Enrico Boselli pa ni zadovoljen in je včeraj zahteval oblikovanje nove vlade. Vendar je s strani predsedstva vlade že sinoči prejel negativen odgovor: nobenega preoblikovanja vlade ne bo, kot tudi ne januarskega preverjanja, ki ga zahteva SKP.

Lamberto Dini (desno, poleg Willerja Bordona) se ima za velikega zmagovalca: zanj je skrajna levica doživela velik poraz

ANSA

EUROSTAT - Italija prednjači glede uporabe teh sredstev

Kraljestvo mobilnikov

Italijani še vedno plačujejo raje v gotovini in imajo precej drage poštno znamke

BRUSELJ - Italija je po podatkih statističnega zavoda Eurostat kraljestvo mobilnih telefonov, saj se skupaj z Luksemburgom in Litvo nahaja na vrhu lestvice evropskih držav po uporabi tega komunikacijskega sredstva. V Italiji so namreč našli 122 mobilnikov na vsakih sto prebivalcev, zahvaljujoč se vnaprej plačanim karticam in dejstvu, da mnogi uporabniki podpišejo več pogodb hkrati. Glede dolžine pogovorov z mobilniki pa se Italijani nahajajo na sredini lestvice z 2,2 minute pogovora na osebo, pri čemer prednjačijo Finci s 5,3 minute, zadnji pa so Luksemburžani z dobro minuto pogovora na osebo.

Italija pa zaostaja za drugimi državami glede plačevanja s kreditnimi karticami. Leta 2005 se je kar 68 odstotkov državljanov odločilo za plačevanje v gotovini in le 20 odstotkov za plačevanje s kreditno kartico. Slabši odstotek beležijo le v Grčiji in nekaterih vzhodnoevropskih državah, kot so Madžarska, Poljska in Slovaška. Je pa med najdražjimi državami glede stroška poštno znamke za nortranjo pošiljko: v Italiji je namreč za tako znamko treba odšteti 60 centov evra, pri čemer sta dražji le Finska s 70 centi in Danska s 64 centi. Glede pošiljanja pisem po pošti v druge države Evropske unije, pa je Italija na sredini lestvice s 65 centi stroška. Tu je najdražja Švedska, kjer je za tako znamko treba odšteti 1,19 evra, najcenejša pa Bolgarija z 41 centi.

Dialog z opozicijo:

Prodi pohvalil Veltronija

RIM - Italijanski premier Romano Prodi ceni delo tajnika nove Demokratske stranke Walterja Veltronija na področju reform, predvsem zaradi začetka dialoga z opozicijo: »Dialog napreduje s težavo, vendar napreduje. Sem zadovoljen in Veltroni dobro dela,« je včeraj dejal Prodi, potem ko se je Veltroni v ponedeljek sestal z voditeljem Nacionalnega zavezištva Gianfrancom Finijem. Danes bo tajnik DS srečal voditelja Krščansko-demokratske unije Pierferdinanda Casinija, jutri pa predstavnik Severne lige, v petek pa se bo sestal z liderjem stranke Forza Italia Silviom Berlusconiem.

Policija aretirala

domnevna rdeča brigadista

MILAN - Policija je po nalogu milanske tožilke Ilde Boccassini aretirala dva domnevna rdeča brigadista, 24-letnega Micheleja Magona in 43-letnega Andreo Scantamburla, oba iz Padove. Šlo je za aretacijo v zvezi z operacijo Zaton (Tramonto), ki so jo policisti iz Padove, Milana in Benetk izvedli proti terorističnim celicam t.i. Vojaško-politične komunistične partije. Magona in Scantamburla bremenijo težke obtožbe sodelovanja pri združevanju in prevratniške namene in pri oblikovanju oborožene skupine. Primer se navezuje na odkritje strelnega orožja v neki kmečki hiši v Venetu februarja letos, pri čemer so aretirali dvanajst oseb. Tam naj bi se teroristi urili v uporabi orožja za neuspešen poskus ropa sedeža banke Antonveneta v kraju Albignasego blizu Padove 29. decembra lani. Magon naj bi nudil logistično podporo nekaterim februarja aretiranim domnevnim teroristom, ki so se urili v uporabi strelnega orožja in načrtovali neuspešni rop, Scantamburla pa naj bi sodeloval tudi pri prevozu orožja. Oba naj bi policisti aretirali na podlagi izjav skesanca Valentina Rossina (prav blizu Rossinovega bivališča se namreč nahaja kmetija, kjer je bilo skrito omenjeno orožje).

Podravnatelj semenišča

za zapahi zaradi pedofilije

BRESCIA - Policija je včeraj aretirala podravnatelja škofijskega semenišča v Brescii, 38-letnega Marca Baresija, pod obtožbo pedofilije. Duhovnik naj bi posilil mladoletno osebo, pri sebi naj bi hranil tudi pedopornografsko gradivo.

IZGINOTJE BRATCEV - Srh vzbujajoči zaključki preiskovalcev iz Barija

Umoril in skrnil naj bi ju sam oče

Policija je včeraj aretirala 43-letnega Filippa Pappalardija iz kraja Gravina v Apuliji - Francesco in Salvatore Pappalardi sta izginila pred poldrugim letom

BARI - Agenti kvesture iz Barija so včeraj aretirali 43-letnega Filippa Pappalardija iz kraja Gravina v Apuliji pod obtožbo ugrabitve, dvojnega umora in zakritja trupel. Pappalardi naj bi bil po mnenju preiskovalcev zagrešil strahoten zločin nad lastnima otrokoma, 13-letnim Francescom in 11-letnim Salvatorejem, ki sta izginila brez sledu pred poldrugim letom, 5. junija lani. Po besedah javnega tožilca iz Barija, Emilia Marzana, naj bi Pappalardo ubil svoja otroka že dan kasneje, ko je naznanil njuno izginotje, razlog za umor pa naj bi bilo dejstvo, da ga Francesco in Salvatore nista ubogala, zato ju je bilo treba kaznovati. Drugače je Marzano že sredi letošnjega oktobra izrazil sum, da sta otroka mrtva.

Francesco in Salvatore sta oz. sta bila otroka iz prvega zakona Filippa Pappalardija z Roso Carlucci, s katero se je potem razšel in začel novo razmerje z Mario Ricupero, kjer so že bili trije otroci. Prav zaradi tega se ju je po mnenju preiskovalcev hotel znebiti, saj naj bi ju ne mogel več prenašati: nista ubogala njegovih ukazov in ukazov njegove družice, medtem ko je Pappalardo zahteval, da se njegova določila spoštujejo.

Prav neubogljivost naj bi bila glavni razlog za domnevno tragedijo. 5. junija 2006 sta bila Fran-

cesco in Salvatore zaprta na domu (drugače sta bila v preteklosti kaznovana že večkrat, tudi s tepežem), ki pa sta ga zapustila in odšla v središče mesta se zabavati na vrtiljak, ki je bil postavljen ob priložnosti krajevnega praznika. To sta storila z dovoljenjem mačehe, a brez vednosti očeta, kar ga je zelo razjezilo. Tako je po rekonstrukciji preiskovalcev odšel v mestno središče in odpeljal otroka nazaj domov, med kaznovanjem pa naj bi se pretirano znesel nad sinovoma, ki naj bi zaradi posledic umrli. Dan kasneje, 6. junija 2006, je Filippo Pappalardi naznanil izginotje otrok in začelo se je dolgotrajno iskanje, ki pa ni obrodilo sadov, za njuno osvoboditev se je zavzel tudi papež Benedikt XVI. Sprva je policija mislila, da sta otroka zbežala od doma, da bi tako opozorila na ne ravno idilične razmere v družini, potem se je pojavil sum, da sta bila odpeljana v Romunijo. Preverili so tudi možnost, da sta bila Francesco in Salvatore žrtev pedofilov, zatem so se preiskovalci vedno bolj osredotočali na očeta Filippa Pappalardija, ki je bil drugače znan po nasilnem značaju. Nazadnje so ga včeraj aretirali in mu tudi preperečili pogovor z odvetnikom, Pappalardi pa je agentom zatrdil, da je nedolžen ter da sta otroka živa in zdrava.

Filippo Pappalardi (s pokrito glavo) vstopa v policijski avto, ki ga bo prepeljal na kvesturo v Bari

ANSA

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKA OBČINA - Vodilo rebalansa občinskega proračuna

Česar ne zmores danes, naredi jutri (ali pojutrišnjem...)

Nakup kinodvorane in kanalizacija na Opčinah prihodnje leto, šola pri Sv. Ani šele leta 2009

Tržaška občinska uprava je v proračunu za letošnje leto vključila med javna dela, ki naj bi jih opravila na območju Vzhodnega Krasa, štiri izrecne postavke: izredno vzdrževanje openškega tramvaja (predvideni strošek 150 tisoč evrov), 1. del kanalizacije na Opčinah (400 tisoč evrov), odkup nekdanje kinodvorane Belvedere na Opčinah (255 tisoč evrov) in opremo jasli na Selivcu na Opčinah (120 tisoč evrov). V ponedeljek, ob razpravi o rebalansu proračuna, pa je morala priznati, da jih bo lahko izvedla le polovično. Kajti: nakup kinodvorane Belvedere in prvi del odseka kanalizacije na Opčinah sta »zdrknila« na prihodnje leto.

Oba posega bi morala občina financirati s prodajo občinske lastnine (beri: poslopjij v lasti tržaške občine). Ker prodaje ni bilo, ni bilo potrebne denarja, zato sta bili deli preloženi.

A nista bili edini.

Mestna uprava je v rebalansu preložila na »boljši jutri« kar 14 posegov, ki jih je nameravala financirati s prodajo občinskih nepremičnin. H katerim je treba prišteti še 16 preloženih posegov, ki bi jih morala občina opraviti z deželnimi prispevki.

Med razpravo o rebalansu je občinski svetnik Levih demokratov Stefan Ukmar želel izvedeti, ali je občina zaprosila za financiranje predvidenih javnih del in ali je deželna uprava financiranje zavrnila. A ni dobil niti zahtevane dokumentacije, niti zadovoljivega odgovora. Odbornik za javna dela Franco Bandelli, ki se je med razpravo pohvalil, da je občinski upravi uspelo opraviti kar 75 odstotkov predvidenih javnih del (za kakih 90 milijonov evrov od skupnih nekaj več kot 120 milijonov evrov vpisanih v proračun) je Ukmarju pojasnil, da je občina zaprosila za deželne prispevke v okviru deželnega zakona o posegih za razvoj ozemlja (Aster). Dežela je ugodila številnim prošnjam za posege na širšem občinskem ozemlju (na primer obnovi Napoleonске ceste s proseške smeri), ni pa financirala posegov, za katere bi morala sama skrbeti (na primer za mestne šole). Tako je z rebalansom izvisela iz proračuna cela vrsta popravil, prenov in obnovitev šolskih poslopjij, kar je svetnik Stranke komunistične preнове Iztok Furlanič ostro obsodil in očital mestni upravi, da se je izneverila predvolilnim obljubam o večji pozornosti socialnemu sektorju. Ta je v rebalansu še najbolj nastradal.

Preložitev številnih del na (upajmo boljši) jutri (iz leta 2007 v leto 2008), je imela predvideno negativno posledico: številni posegi, ki so bili v triletnem načrtu javnih del 2007-2009 predvideni za leto 2008 so »zdrknili« v leto 2009.

Nekaj primerov.

Drugi del kanalizacije na Opčinah (vrednost 800 tisoč evrov), ki bi ga morali opraviti prihodnje leto, bo opravljen leta 2009. Ista usoda je dočakala prenovitev šolskega poslopja slovenske osnovne šole Ivana Grbca in italijanske osnovne šole De Marchi v Škednju (milijon 800 tisoč evrov). Tudi poslopje osnovne šole Franca Saleškega Finžgarja bodo začeli prenavljati šele leta 2009 (milijon 510 tisoč evrov). Prav tako poslopje nižjih srednjih šol Srečka Kosovele in Muzio De Tommasini na Opčinah (3 milijone evrov). Dejstvo, da je vzhodnokraški rajonski svet letos ponovno vključil korenito prenovno tega razpadajočega poslopja med prioritete posega, očitno ni omehčalo mestnih upraviteljev...

Prav bizarna pa postaja usoda poslopja slovenske osnovne šole Marice Gregorič Stepančič in otroškega vrtca

Desno: nakup nekdanje kinodvorane Belvedere na Opčinah - preložen na leto 2008; spodaj: popravilo poslopja nižje srednje pole na Opčinah - preloženo na leto 2009

Jakoba Ukmarja pri Sv. Ani. Z Londonskim memorandumom zaščiten šolsko stavbo je februarja 2001 (!) tako močno prizadel podtaknjen požar, da so morali šolo in vrtec izseliti.

29. julija 2003, ob ogledu drugega, od ognja poškodovanega šolskega poslopja, sedeža osnovne šole Karla Destovnika Kajuha v Gropadi, je tržaški župan Roberto Dipiazza dobesedno izjavil, da se »trenutno zavzemamo za obnovo pogorelega šolskega poslopja pri Sv. Ani.« To »zavzemanje« je bilo tolikšno, da je obnova stavbe v Ul. Finanona iz leta v leto drsela iz enega proračuna v drugega, dokler ni obvisela v triletnem načrtu javnih del 2007-2009, in sicer s predvidenim posegom v leto 2008. Pa je v ponedeljek rebalans potisnil prenovu poslopja pri Sv. Ani (milijon 550 tisoč evrov) še leto dlje (2009).

Z rebalansom so bili preloženi še številni drugi zelo pomembni posegi. Tako bo prvi del nove čistilne naprave v Škednju (vrednost 2,5 milijona evrov) opravljen prihodnje leto (namesto letos), drugi del (vrednost 5 milijonov evrov) pa šele leta 2009 (namesto 2008). Podobno bo z izrednim vzdrževanjem italijanske osnovne šole Lona na Opčinah (500 tisoč evrov) in z gradnjo poslopja s stanovanji za ostarele (4 milijone evrov).

Nekaj postavk je bilo vendarle vključenih.

Na primer dopolnitev urbanizacijskih del na Opčinah in v Trebčah ter ureditev in oprema zimskega vrta doma za ostarele Cappon na Mandriji na Opčinah. Ampak: prvo delo, vredno 250 tisoč evrov, bo občina opravila z deželnim prispevkom, drugi dve (30 tisoč oziroma 15 tisoč evrov) pa s prispevkom Fundacije CRTrieste.

Pač pa je mestna uprava iz prodaj občinskih nepremičnin in iz preostanka vendarle iztaknila sredstva (skupno 250 tisoč evrov) za izredno vzdrževanje muzeja Rižarne, za kar se je med ponedeljkovo občinsko sejo zavzel svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab.

Med razpravo o rebalansu so številni svetniki levosredinske opozicije očitali Dipiazovi upravi mačehovski odnos do »periferije«. Na podlagi opravljenih posegov so ugotovili, da jo zanima le ureditev mestnega središča, trgov in ulic (že spet je bil omenjena prenova Trga Venezia, ki je po mnenju mnogih povsem nepotrebna). Torej le imidž in zunanji blesk, medtem ko so konkretni problemi mesta in ostalega občinskega ozemlja - kot so na primer

Popravilo leta 2001 požganega poslopja šole Gregorič-Stepančič - preloženo na leto 2009

KROMA

šole in strukture za ostarele - postavljeni v drugi plan.

Nič čudnega, da je bil rebalans proračuna odobren izključno z glasovi desnosredinske večine, medtem ko je leva sredina glasovala proti.

Pač pa so se svetniki opozicije vzdržali pri glasovanjih o številnih

predloženih amandmajih. Večino teh (skupno enajst) je predstavil vodja Forze Italia v občinskem svetu Piero Camber (med drugimi je predvidel tudi prispevek v višini 3 tisoč evrov openškemu športnemu društvu Polet). Te prispevke pa je črpal iz postavke (-v vrednosti 60 tisoč evrov) za načrte

in sodelovanje z državnimi šolami, ki jih občina ne bo izvedla... Opozicija je ocenila, da bi se lahko o teh prispevkih skupno dogovorili in jih osredotočili na najbolj nujne in potrebne posege, a desnosredinska večina je ukrepala po svoje.

Marjan Kemperle

OBČINA DOLINA

Jutri srečanje o Dolini Glinščice

Dolinska občinska uprava prireja jutri v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu srečanje z vsemi občinskimi dejavniki, predstavniki društev, organizacij in ustanov o deželnem naravnem rezervatu Doline Glinščice. Dolinska občina je upravitelj rezervata, na sestanku pa so bile povabljeni predstavniki društev in organizacij ter srenj, ki so se že udeležile prejšnjih srečanj, prvič pa bodo sodelovali tudi predstavniki gospodarskih, športnih ter ostalih društev, ki delujejo na občinskem ozemlju.

Srečanje je odprto javnosti in se ga lahko udeležijo vsi, ki želijo bolje spoznati proces krajevne Agende 21, ki ga občina izvaja za upravljanje deželnega naravnega rezervata Doline Glinščice. Stanovske organizacije, športna društva, kulturna društva, srenje in občani so zato toplo vabljeni, da se ga udeležijo.

Ena od glavnih značilnosti projekta naravnega rezervata Doline Glinščice, imenovanega Varco-Prehod, je večplastni pristop do nosilcev interesov. Občina je doslej priredila ločene sestanke s prebivalci, s srenjami in s tehnično-znanstveno skupino, da bi k projektu pristopilo čim večje število subjektov in da bi bile zastopane vse zainteresirane kategorije, posamezni občani in »organizirane« skupine. Po dogovoru med občino in deželno upravo nudi tehnično-znanstvena skupina tehnično in pravno podporo dejavnostim za upravljanje rezervata.

Na jutrišnjem sestanku bo povzeto vse, kar je bilo storjeno doslej, in bodo opisani nadaljnji koraki, to se pravi vzpostavitev foruma. Srečanje bo potekalo v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu s pričetkom ob 19.30. Dolinski upravitelji upajo, da se ga bodo udeležili številni gostje, bodisi tisti, s katerimi so se srečali že v prejšnjih tednih, bodisi predstavniki »organiziranih« društev in skupin.

BENCIN - Povprečna slika cen po odpravi neobdavčenega bencina

Tankanje v Sloveniji vse dražje, a se zaenkrat še vedno spleča

V deželi FJK od jutri manj popusta - Znižano ceno Trst in Gorica tudi dražja od Hrvaške

Deželni odbor FJK je odločil, da bodo od jutri dalje veljale nove stopnje popustov na deželnem bencinu. Glede na povišanje cen v Sloveniji (nazadnje so spremenili cene naftnih derivatov 20. novembra) se bo popust za prebivalce obmejnega pasu znižal za 0,024 evra na liter bencina, tako da bo vsak liter stal 0,256 evra manj kot je uradna cena na črpalki (dosedanji popust, ki velja samo še danes, znaša 0,280 evra). Popust pri nakupu plinskega olja bo za isto kategorijo prebivalcev padel z 0,166 na 0,140 evra. Deželni upravi, ki je stopnjo popustov prejšnjič spremenila 25. oktobra, posreduje informacije o cenah v Sloveniji Italijansko veleposlaništvo v Ljubljani.

Na prvi pogled gre za neznatne popravke, ki pa lahko srednjeročno vplivajo na težo denarnic tako potrošnikov kot črpal-karjev. Tržaški prebivalci so se dokončno poslovili od neobdavčenega bencina, ki jim je dolgo let omogočal, da so tankali po zelo ugodnih cenah in s tem prihranili mnogo denarja. Privilegija se je razblinila in ostajata le dve alternativni: deželni bencin po znižani ceni ali slovenske črpalke. Kaj pa se potrošniku konec koncev najbolj izplača? Cene se v Sloveniji višajo in deželni popusti v FJK se obratno vzporedno nižajo, trenutno pa je točenje onstran izginjajoče meje najbolj poceni varianta.

Neosvinčeni bencin stane v Sloveniji po novem 1,059 evra (prej 1,035), dizel pa 1,080 evra na liter (prej 1,031). Cena 98-oktanskega neosvinčenega bencina je 1,075 evra na liter (prej 1,051). Dizel je v Sloveniji dražji od bencina. Cene naftnih derivatov se v tržaški pokrajini, tako kot drugje po Italiji, precej razlikujejo od ponudnika do ponudnika in od črpalke do črpalke. Če se osredotočimo na neosvinčeni bencin, se cene v pokrajini majo povečini med 1,389 in 1,408 evra na liter. Za liter dizla bi odšteli brez popusta od 1,314 do 1,338 evra. Z deželnim popustom, ki velja še danes, se cena enega litra natočenega bencina zniža, kot smo navedli, za 0,280 evra: končna cena bo torej v najboljšem primeru znašala 1,109 evra, v najslabšem pa 1,128 evra na liter. V srednjem roku to pomeni, da bomo za vsakih sto natočenih litrov v Sloveniji, kjer bomo za to količino plačali 106 evrov, prihranili od 5 do 7 evrov. S stopnjo popusta, ki bo stopila v veljavo jutri, bi z današnjimi cenami prihranili še več (od 7,4 do 9,3 evra). Videli bomo, ali se bodo cene nekoliko znižale. V enoletnem obdobju se omenjena razlika lahko pozna, naj vsakdo izračuna, koliko litrov natoči v 12 mesecih. Seveda je treba pri tem upoštevati razliko v kilometrih, ki jih mora človek prevoziti, da pride do slovenske oz. italijanske črpalke. Res je tudi, da se cene v

Od jutri bo popust na liter neosvinčenega bencina znašal 0,256 evra

KROMA

Sloveniji višajo v povprečju dvakrat na mesec, tako da ne moremo vedeti, kako bo čez leto dni; zaenkrat je slika pač taka.

Če pogledamo še cene bencina in dizla v ostalih pokrajinah FJK, bomo videli, da je goriška situacija zelo podobna tržaški (cene neosvinčenega bencina gredo v glavnem od 1,389 do 1,408 evra na liter, dizel pa nekje od 1,312 do 1,344 evra na liter). Po neuradnih podatkih, ki jih je mogoče brati na spletni strani www.prezzibenzina.it, lahko opazimo, da so cene v videmski in pordeonski pokrajini v povprečju nekoliko nižje. V prvi lahko ponekod tankamo neosvinčeni bencin celo po 1,329 evra na liter, v drugi pa najdražja črpalka ne dosega cenovne meje 1,4 evra na liter. Velika večina prebivalcev obeh pokrajin sodi v kategorije, ki so deležne nižjih deželnih popustov, ker ne točijo bencina v razmeroma oddaljeni Sloveniji. Po podatkih Ministrstva za proizvodne dejavnosti je povprečna cena v Italiji 1,374 evra za liter bencina in 1,294 evra za liter dizla. Pa še besedica o hrvaškem bencinu: največji hrvaška naftna družba INA prodaja tako bencin kot dizel po 1,093 evra. Točenje na Hrvaškem je v tem trenutku dražje kot v Sloveniji in cenejšo kot pri nas, popustom navkljub. (af)

RAZSODBA - Šolske menze

Občina Trst mora plačati odškodnino

Tržaška občina bo zadrugi Copra Ristorazione e servizi morala izplačati 750 tisoč evrov odškodnine, ker je bila v obdobju od 1. julija 2006 do 31. avgusta 2008 je prikrajšana za zaslužek, in sicer v zvezi z oskrbo šolskih menz. Sklep o izplačilu odškodnine je sprejel državni svet z razsodbo z dne 23. oktobra. Občina se izplačilu ne more izogniti, zato so za 30. november sklicali 2. stalno komisijo občinskega sveta za dogovor o načinu. Ukrep mora zatem skozi občinski svet, ki se bo seznanil z razsodbo in njenim izvajanjem. Kot pravijo na občini, bodo z odškodnino dejansko zaključili primer upravnega značaja, in sicer v zvezi s formalno korektnostjo aktov, s katerimi so razpisali zakup.

Občina Trst je leta 2004 Copri po-

verila oskrbovanje šol z lastno kuhinjo. Deželno upravno sodišče (Tar) in državni svet pa sta razpis razveljavila, tako da so se odločili za nov razpis, pri katerem je Copra izpadla. Proti temu razpisu je Copra vložila priziv na Tar, zahtevala je razveljavitev. Obenem je terjala tudi odškodnino, ker je bila prikrajšana za zaslužek: namesto da bi menze oskrbovala do leta 2008, se je posel zanj končal že lani.

Deželno upravno sodišče je v začetku zavrnilo obe zahtevi, zato se je Copra obrnila do državnega sveta. Slednji je prišel do zaključka, da je bil drugi razpis veljaven, vendar je tudi odredil, da morajo Copri izplačati odškodnino v višini 750 tisoč evrov, ker je bila ob zaslužek.

TURIZEM

Sesljan: leva sredina zadovoljna

Devinsko-nabrežinska leva sredina izraža zadovoljstvo nad ponedeljkovim podpisom dogovora med Občino in spomeniškim varstvom FJK, ki odpira pot gradnjam v nekdanjem sesljskem kamnolomu. Škoda le, da je župan Giorgio Ret naredil vse v tišini in da se ni posvetoval z občinskim svetom, da ne govorimo z opozicijo v skupščini. Leva sredina, piše v izjavi za javnost, je svojčas predlagala skupno strategijo o bodočnosti Sesljana, Ret in njeovi pa so očitno šli svojo pot.

Opozicija upa, da sporazum, ki ni bil še objavljen, razčišči vsa odprta vprašanja v nekdanjem kamnolomu, ki so bila predmet dolgega spora med občinsko upravo in Spomeniškim varstvom. S tem v zvezi ponuja Retu in njegovi koaliciji pomoč, da se vsi problemi rešijo ne samo v korist lastnikov zaliva in kamnoloma, temveč tudi domačih turističnih delavcev in predvsem celotne občinske skupnosti.

Občinski svetniki liste Skupaj-Insieme in Stranke komunistične prenove menijo, da ne gre ločiti razvojnih projektov za kamnolom, zaliv in pristanišče, ki tvorijo eno samo skupno celoto. Če bi se vsi posegi v tem momentu osredotočili le na nekdanji kamnolom, bi to oviralo in morda celo zamrznilo ostale posege v zalivu. »Občina Devin-Nabrežina mora biti garant uravnotežena razvoja celotnega območja Sesljskega zaliva. Zato je treba v doglednem času odobriti podrobne načrte za pristanišče in nato še za območje Caravelle, bivšega avstro-ogrškega hotela in vile Diane,« piše v sporočilu devinsko-nabrežinske opozicije.

Odprto ostaja vprašanje namembnosti načrtovanih gradenj v kamnolomu. Župan Ret pravi, da bo šlo za izključno turistične rezidence, marsikdo pa je mnenja, da bodo turistične gradnje prej ali slej postale stanovanjske gradnje, kar bi izrodilo celotno turistično namembnost Sesljskega zaliva.

TEŽAVE V NOSEČNOSTI

Dobro je vedeti

Mednarodni posvet ginekologov in porodničarjev

Nosečnost je za večino žensk eno najlepših obdobij v življenju; njihovo telo se v tem procesu spreminja, ob pozitivnih učinkih pa spremljajo nosečnosti tudi določene težave. Včeraj je v Trstu stekla četrta izvedba mednarodnega srečanja ginekologov in porodničarjev. V sklopu dvodnevne posveta na Pomorski postaji se udeleženci soočajo predvsem z novimi biotehnologijami in specialističnimi testi v primeru nevarnih nosečnosti.

Nad petsto ginekologov oziroma porodničarjev iz vse Evrope je na včerajšnjem srečanju poudarilo, da so sodobna zdravila in terapije strateškega pomena pri t.i. primerih nevarne nosečnosti. Zgodnja analiza, ki jo omogočajo sodobne biotehnologije, preverja namreč prisotnost infekcijskih agentov in mikrobiološke kontaminacije krvi ter hkrati preprečuje, da bi banalne okužbe oziroma virusi nosečnice (kot so na primer toksoplazmoza, cytomegalovirus, hepatitis C) posledično oškodovale tudi novorojenčka. Celo v primerih materine okužbe z virusom HIV lahko zdravniki s posebnimi terapijami rešijo malčka pred prenosom bolezni.

Današnji dan bo od 8.30 do 19. ure posvečen analizi širših vzrokov spontanih splavov ter diagnozi in ukrepanju v primeru predčasnih rojstev. Podroben pregled nad posegi je na razpolago na spletni strani www.burlo.trieste.it.

DEŽELNA PALAČA - Srečanje o nasilju nad ženskami

Nujna posodobitev zakona 17

Svetnica SIK Bruna Zorzini in predsednica centra proti nasilju Goap Tania Grimaldi o nujnih spremembah zakonodaje in politike

Ob 25. novembru, mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami je deželna svetniška skupina Stranke italijanskih in slovenskih komunistov v svetnico Bruno Zorzini na čelu v ponedeljek v dvorani Tessitori v deželni palači priredila srečanje na temo nasilja oziroma številnih struktur, ki delujejo v tem okviru na deželni ravni.

Številke, ki jih je posredovalo notranje ministrstvo so jasne: milijon stopetdeset tisoč žensk med 16. in 70. letom starosti je bilo v preteklih 12 mesecih žrtev fizičnega, psihološkega ali spolnega nasilja in zaskrbljujoč je tudi podatek, da se je v primerjavi s preteklim letom tovrstno početje zvišalo celo za 22%. Strašne podatke je uvodoma predložila članica deželnega vodstva SIK Daniela Birs, ki je opozorila, da je namen srečanja ta, da predstavi današnje stanje žensk v deželi. Za njo se je svetnica Bruna Zorzini lotila analize različnih oblik nasilja, tistega, ki se dogaja na ulici in pa tistega, ki žal ostaja še preveč prikrito, t.j. nasilja v domačem krogu. »Mera je polna in prekipelo bo, če se ta družbeni pojav zakonsko ne omeji. Zakoni morajo obstajati, delovati in biti učinkoviti,« je poudarila Zorzinijeva in se pri tem navežala na deželni zakon št. 17/2000, to je prvi v Italiji, ki obravnava specifično problematiko pomoči ženskam, ki so žrtve različnih oblik na-

silja in ki odpira možnosti za ustanavljanje posebnih centrov in domov zanje. Zakon je ob sprejetju pomenil korak naprej v boju proti nasilju in slabemu ravnanju nad ženskami, bil je kajpak inovativen; predpostavljal je financiranje posameznih načrtov in centrov proti nasilju, okrepil je njihovo delovanje in omogočal izobraževalne tečaje. »Več je sicer kritičnih točk, kot je na primer sodelovanje občin, pokrajin, zdravstvenih podjetij, sil javnega reda in sodišč s posameznimi centri ali združenji proti nasilju po deželi,« je izpostavila svetnica in dodala, da so strategije danes premalo učinkovite, da bi lahko primerno zaščitile ženske in pa mladoletne. Potrebno je po njenem mnenju nadzorovati izvajanje zakona in zabeležiti vse njegove hibe oziroma še neprimerne točke.

V ta namen je spregovorila predsednica tržaškega centra proti nasilju Goap Tania Grimaldi. Najprej se je zaustavila pri vsakdanjem delovanju tovrstnih centrov, ki se morajo danes soočati z vse številnejšimi prošnjami po pomoči, katerim le s težavo kljubujejo zaradi finančnih, logističnih in političnih razlogov. »Zakon je po sedmih letih ostal nespremenjen, življenje pa se razvija, žal tudi v negativno smer in potrebe žensk so se pomnožile. Najboljše bi bilo, ko bi se ga spremenilo oziroma prilagodilo sedanjim

potrebam žensk, ki iščejo podporo in zavetišče v naših centrih oz. ženskih združenjih,« je povedala Grimaldijeva in predložila nekaj nujnih sprememb. Najprej je po njenem mnenju treba spremeniti tekst, saj zakon financira projekte in ne centre ali združenja, ki so danes številnim ženskam neznanljiva oporna točka, »nato se je treba lotiti odnosa s posameznimi občinami, pokrajinami in inštitucijami, ki bi morale posvetiti več pozornosti temu perečemu vprašanju in (vsaj finančno) sodelovati s centri proti nasilju. Tudi financiranje je precej skromno, saj prispevek 850 tisoč evrov nikakor ne zadostuje, pomislimo, samo Goap bi za svoje delovanje potreboval 300 tisoč evrov letno...« Predstavniki centrov se redno srečujejo in debatirajo o potrebah, njihov glas pa ostaja večkrat mrtva črna na papirju. »Potrebujemo opazovalnico o zakonu, pa tudi večje politično sodelovanje na deželni ravni, saj kot kaže je vprašanje slabega ravnanja z ženskami povsem prezirano,« je bila kritična predsednica Goapa.

Prisotne so izrazile zaskrbljenost nad vestjo, da je deželna uprava naročila raziskavo o nasilju zunanji sodelavki, ki nima ustrezne izobrazbe in uporablja deontološko dvoumne metode. Zorzinijeva se je obvezala, da bo s tem v zvezi stopila do deželnega odbornika za socialo Beltrameja. (sas)

NOVINARSKI KROŽEK - Sklop pobud ob 150-letnici rojstva Juliusa Kugyja

»Odkritelj« Julijcev in pesnik gorske narave

Tržaška planinska društva med glavnimi pobudniki številnih prireditev - 15. decembra prvi posvet

Udeležence včerajšnjega srečanja v novinarskem krožku so sprejeli čudoviti posnetki veličastnih Julijcev in prekrasne gorske narave. Kako jih je ljubil in strastno oboževal alpinist, pisatelj, pravnik, botanik, filozof in humanist Julius Kugy, kateremu so deželni sekciji CAI - združenje Alpina delle Giulie in XXX Ottobre, Slovensko planinsko društvo Trst, goriška sekcija CAI, združenje pisateljev gora, tržaški odbor Julius Kugy in društvo Sulle orme di Julius Kugy posvetili celo vrsto pobud ob 150. obletnici njegovega rojstva, ki ga bomo praznovali prihodnje leto. Kugy se je namreč rodil leta 1858 slovenskima staršema; neizmerno ljubezen do gora je dokazal že v najstniških letih, ko se je podajal na izlete v Julijce in ob alpinističnih podvigih odkrival tudi gorske botanične značilnosti.

Njegova figura je še danes aktualna, je včeraj izpostavil novinar Luciano Santin, ki je orisal lik plemenite in nadvse razgledane osebnosti preteklega tisočletja, »človeka, ki je bil vezna nit številnih svetov, ki so se spajali v Trstu, zgled za vse nas, predvsem v luči bližnjega padca meja.« Tako predsednik deželnega CAI Claudio Mitri kot predsednik Planinske zveze Slovenije Franci Ekar sta si bila edina, da je bil Kugy velika osebnost, ki bo v prihodnjem letu protagonist številnih dogodkov. Ekar je opozoril, da se bodo slovenski planinci spomnili večnega Kugyja julija z večjim kulturnim dogodkom ob njegovem spomeniku v dolini Trente in s publikacijo o njegovem res izjemnem življenju.

V Trstu se bodo prireditve v spomin na Kugyja začele že letos, in sicer v soboto, 15. decembra, s posvetom o Kugyju »kot Tržčanu in Evropejcu«. Od 10.30 do 12.30 se bodo v dvorani Allianz (Trg Irneri 1) njegovega svetlega lika spomnili Gianna Fumo, Luciano Santin, Marco Sofianopulo in Spiro Dalla Porta Xydias, s pesmijo pa ga bo počastil zbor Alpi Giulie pod taktirko Stefana Fuma.

Da je bil Julius Kugy »odkritelj« Julijskih Alp, da je osvojil veliko še neosvojenih vrhov in začrtoval vsakič nove gorske poti, je včeraj poudarila tudi predsednica SPDT Marinka Pertot. Planinsko društvo ga bo počastilo s številnimi pobudami: julija bodo na vrsti ekscurzije v Zahodne Julijce (Montaž, Mojstrovka, Prisojnik in Jalovec), avgusta pa v Vzhodne Julijce z znamenitim Triglavom, mladinska sekcija društva pa bo poskrbela za najmlajše in jih popeljala v dolino Trente (kjer stoji Kugyju posvečen spomenik) in na ogled botaničnega vrta Juliana. To pa še ni vse: v načrtih ima društvo tudi ponatis in prevod Dolharjeve knjige »Od Trente do Zajzere« in pa serijo srečanj, ki bi orisala delovanje, osebnost in odnos med Kugyjem in alpinistom Henrikom Tumo, saj bomo prihodnje leto praznovali tudi 150-letnico njegovega rojstva.

Pokrajinski predsednik CAI Giorgio Godina je publiki predočil pobude združenja XXX Ottobre v letu 2008. Med prvimi gre omeniti prevod Kugyjeve »Božanski nasmeh gore Monte Rosa« in pa sklop intervjujev z Rumizem, Magrisom, Meroievo in Corono. Poleg številnih ekscurzij in izletov po Kugyjevih sledah pa bodo priredili tudi okroglo mizo o Kugyjevem prostovoljnem službovanju v avstroogrski vojski, kjer je prispeval svoje alpinistične izkušnje in znanje, zaradi katerih je postal celo poročnik.

Svoj doprinos bo s številnimi prireditvami prispevalo tudi združenje Alpina, ki je po besedah podpredsednika Ennia Balosa sestavilo zanimiv program izletov in pohodov. Največje zanimanje vlada za komemorativno štafeto od Trsta do Ovčje vasi (18. - 20. julija), ki bo še dodatno poudarila združevanje s slovensko narodnostno skupnostjo. Odbor Julius Kugy pa bo poskrbel za najmlajše oziroma za otroditve sodelovanja s slovenskimi in korškimi šolami. Njegovi člani so se zavzeli za prirejanje koncertov v cerkvi v Ul. Giustinelli, kjer so znamenite orgle, na katere je igral tudi Julius Kugy, in pa za postavitve doprsnega Kugyjevega kipa v Ljudskem vrtu. (sas)

Utrinek z včerajšnje predstavitve številnih pobud v spomin na Kugyja

KROMA

DRŽAVNA KNJIŽNICA - Digitalna vizualna umetnost

The brain project 2007

Znani zmagovalci drugega mednarodnega natečaja - Na ogled izbor najboljših letošnjih izdelkov

V petek so v prostorih Državne knjižnice razglasili zmagovalce drugega inovativnega mednarodnega natečaja digitalne vizualne umetnosti The brain project 2007 in obenem otvorili razstavi izbora del najboljših letošnjih izdelkov, poleg osebne razstave lanskega nagrajenca Riccarda Pacija. Udeležba je bila nadvse razveseljiva, saj beležimo porastek, letos je sodelovalo kar 410 umetnikov iz vseh celin, kar odraža zanimanje za to sodobno zvrst. Polovica sodelujočih je iz Italije, ostali pa iz tujih držav.

Natečaj, ki se je rodil po zamisli Riccarda »Tetrarche« Baldassarija in ob organizacijski podpori združenja Acquamarina, je odraz aktualnosti novih ustvarjalnih pristopov, ki jih omogočata uporaba weba in digitalnih sredstev. Saj so se posamezne faze od objave natečaja, do sprejemanja del in ocenjevanja komisije odvijale izključno preko svetovnega spleta. Postavitev razstave dejansko prvič opredmeti načrte, ki so se rodili v virtualnem svetu idej in so zadobili tako konkretno podobo digitalno natisnjene slike. V primerjavi s lanskimi deli beležimo letos vpadanje izključno digitalne fotografije v prid sinteze različnih pristopov, kar se še bolj približuje osnovnemu cilju natečaja, ki želi ovrednotiti predvsem nove pristope v kombinaciji različnih sistemov poustvarjanja in preoblikovanja podob.

Letošnja tema Attraction je dopuščala povsem svoboden pristop v interpretaciji. Impulzivno ali refleksivno so udeleženci usmerili svoj ustvarjalni napor v posredovanje človeških vrednot in emocij ali preko oblikovnosti in neobičajnih asociacij prišli do povsem izvirnih rešitev. Postavitev razstave sledi prav tem tematskim sklopom, ki odražajo interpretacijo posameznih avtorjev ter obenem odsevajo aktualno družbeno naravnost do široko pojmovanega problema atrakcije in so dela zato tudi iz vsebinskega vidika vredna pozornosti.

Komisija, ki so jo sestavljali: fotograf Riccardo Baldassarri, predsednica združenja Acquamarina Annamaria Castellan, Antonio Giusa kurator Spilimbergo fotografija, lanski nagrajenec Riccardo Paci, literarni kritik Tatjana Rojc, galerist Alessandro Rosada in ji je predcedovala režiserka Emanuela De Marchi, je dodelila prvo nagrado Danieli D'Andrea iz Messine. Njena podoba z naslovom Tišina prikazuje obraz ženske iz bližnjega vzhoda, ki je deloma prekrit: njen magnetni pogled nas nagovarja poln miline in strahu, v njenih zenicah se odseva prizor nasilja.

Po pozornem ogledu eksponatov bomo ovrgli zmotno predstavo o tem, da je digitalna umetnost hitreje dostopna. Prisotni udeleženec Michele Petrelli je za izvedbo svojega surrealnega prikaza potreboval kar mesec dni. Prav tako prisotni digitalni inženir lanskoletni nagrajenec Paci, ki se poleg ustvarjanja računalniških programov ad hoc poslužuje digitalnih fotografij, je prav tako opozoril, kako je že sama selekcija gradiva zamudna in terja velik napor prav zaradi vse bolj obsežnega gradiva, ki ga lahko ima danes vsak ustvarjalec na voljo v svojem virtualnem svetu digitalnih sredstev. Paci, ki razstavlja poleg svojih digitalnih stvaritev še svoja slikarska dela, je vzpostavil pomen vzajemnega ustvarjanja tudi s tradicionalnimi slikarskimi sredstvi, ki bistveno dopolnjujejo digitalni medij. Ni naključje, da zasledimo med udeleženci tudi priznane slikarje kot sta Ugo Pierrri in Adriano Stok. Edina tržačanka, ki se je uvrstila med izbranimi je Miriam Chermaz.

Desno eno od razstavljenih del, spodaj pa pogled na razstavo v Državni knjižnici

JM

Razstava je na ogled od ponedeljka do petka med 9.00 in 18.30 ter še ob sobotah od 9.00 do 13.00. Vstop je prost. Na voljo je tudi dvojezični barvni katalog v italijanščini in angleščini z reprodukcijami vseh eksponatov, utemeljitvami avtorjev ter z razmišljanji organizatorjev in članov komisije. Umetnostni kritik Giulio Montenero je svoj strokovni tekst k razstavi Pacija zgovorno naslovlil Barve Bigbanga in poglobljeno obravnava evolucijo v pojmovanju

življenja v filozofskem smislu in v smislu evolucije v pristopu do ustvarjanja, ki vodi vse do aktualnih smernic. Na spletni strani, ki jo urejuje Paolo Trento, www.thebrainproject.eu so objavljena poleg tridesetih razstavljenih del še vsa ostala dospela dela, med katerimi tudi ona sedmih dijakov liceja Slomška, ki so sodelovali izven konkurence.

Jasna Merku

Pobude v Šempolaju

V šempolajski Štalci, je še danes (od 16. do 20.30) na ogled razstava »1920-1950«. Poleg oblek, uniform, dokumentov in slik, ki prikazujejo življenje v mračnem obdobju fašizma, so razstavljene tudi risbe učencev domače OŠ Stanko Gruden na temo »svoboda«. Na velikem platnu si lahko obiskovalci lahko ogledajo dva »Svoboda res je zlata«, lepljenko pesmi iz zbirke Slovensko pesništvo upora, v izvedbi gledališke skupine Metronom. Ob 20.30 pa bosta Martina Kafol in avtor Boris Kobal predstavila knjigo »V ženskem peklu - Savina zgodba«.

Gorelo na šoli v Ul. Carli

Dijaki so morali včeraj zapustiti poslopje v Ul. Carli, kjer je srednja šola »Lionello Stoic«, gorelo je v stranišču. Ravnatelj se je plamenov lotil z gasilnim aparatom, vendar so ogenj ukrotili šele gasilci. Domnevajo, da ga je nekdo podtaknil, saj so plameni zajeli plastično posodo, ki je visoko od tal in v kateri je voda za splakanje školjke. Škoda ni velika, prostor morajo pobeliti, ker ga je pomazal črn dim. Na šolo so poleg gasilcev prišli policija in pa tudi župan Roberto Dipiazza.

DSI - Ponedeljkov večer

Slovenski eksodus prejšnjega stoletja v knjigi Bojana Pavletiča

Na tokratnem srečanju je bil govor o knjigi *Devet velikih jokov*, ki je izšla pri Mladiki

Zakaj smo pozabili, zakaj je vse tako?, je vprašanje, ki je odmevalo v ponedeljek na večeru Društva slovenskih izobražencev ob predstavi nove knjige Bojana Pavletiča *Devet velikih jokov*, ki je pravkar izšla pri Mladiki. Pozabili smo na slovenski eksodus v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, ko je s Primorske odšla v jugoslovansko begunstvo četrtnina takratnega prebivalstva na področju, ki si ga je s prvo svetovno vojno prisvojila Italija. Knjiga zato predstavlja pomembno pričevanje, ki naj obudi spomin na 80-letnico eksodusa.

Na večeru DSI se je predsednik društva Sergij Pahor spomnil prezgodaj preminulega politika in kulturnika Mirka Špacapana ter je izrazil hvaležen spomin za vse, kar je dobrega naredil za skupno dobro naše manjšinske skupnosti.

Pavletič je pred tremi leti pri Mladiki izdal knjigo *Prarealci iz ulice Staroga lazareta*, v katero je vključil tudi nekaj svojih osebnih spominov na prvi povojni čas, ko smo Slovenci v Trstu dobili svojo prvo višjo šolo. Tokrat je s spomini šel nazaj v čas, ko je se je njegova družina odselila pred fašizmom v Jugoslavijo. Knjigo je predstavila prof. Marija Cenda, ki je delo označila kot rekonstrukcijo družinske zgodbe in obuditev družinskega izročila v povezavi s takratnim dogajanjem v Italiji in Jugoslaviji. Delo je lep prikaz begunstva, ki ga je vsekoli spremljala vera v povratek v Trst. Napisano je duhovito in izkazuje resnično literarno žilico, zaradi tega je tudi zelo berljivo in bi zaslužilo, kot si v spremni besedi zaželi Zora Tavčar, da bi ga brali v vseh slovenskih šolah, ne samo v zamejstvu pač pa v vsej Sloveniji, da bi s tem spoznali tragedijo, ki je po prvi svetovni vojni prizadela Primorsko. O tragediji je govoril Ciril Zlobec, ki je tako pravzaprav označil dejstvo, da se primorskega begunstva danes nihče ne spominja in da ni postalo del našega skupnega spomina. Pavletič je v pogovoru, ki je sledil predstavitvi, tudi opozoril na pozabljeno vlogo slovenskih učiteljev, ki so bili prvi borci in prve žrtve boja proti fašizmu. O tem pričajo zgovorni podatki o skoraj 500 učiteljev, ki jih je fašistični režim premestil v notranjost Italije, skoro 200 jih je izgubilo službo, več kot 350 pa je bilo izgnanih. Vsi ti bi gotovo zaslužili drobno moralno odložitve naše javnosti v obliki spomenika ali skromnega obeležja. (tj)

Marija Cenda predstavlja knjigo Bojana Pavletiča ob avtorjevi prisotnosti

KROMA

MIELA - Ta konec tedna

Filmska srečanja

Pobudo tekmovalnega značaja »Anteprima zone di cinema« prirejajo letos četrtrič

V gledališču Miela so včeraj predstavili letošnjo izvedbo tridnevni filmskih srečanj »Anteprima Zone di Cinema«, ki bo v kulturnem hramu na tržaškem nabrežju stekla ta konec tedna. Filmska srečanja prirejata združenje Alpe Adria Cinema, ki je pobudnik vsakoletne izvedbe Trieste Film Festival, in zadruga Bonaventura, ki skrbi za kulturno delovanje v gledališču Miela. K pobudi je pristopila tudi tržaška občina, točneje njeno odborništvo za družbeno promocijo in zaščito.

Srečanje »Anteprima zone di cinema« stopa letos v svojo četrto izvedbo. Izbor del, ki imajo dostop do platna, je omejen, saj morajo biti njihovi avtorji rojeni ali bivajoči v naši deželi. To

pa je tudi edini pogoj za prikaz filma, saj organizatorji ne opravijo nobene predizbora. Pobuda »Anteprima Zone di Cinema« je seveda tekmovalnega značaja. Nagrade bodo podelili po izboru, ki ga bosta opravila tehnična žirija (sestavljali jo bodo Antonio Giacomini, Leonardo Modonutto in Rosella Pisciotta) ter občinstvo.

Prvi filmski večer »Trieste l'altra città« bo v petek posvečen izključno sedemnajstim tržaškim ustvarjalcem, ki so v oko svoje videokamere ujeli ta ali oni utrinek našega mesta. Zmagovalcu oz. zmagovalki bo odborništvo podelilo posebno nagrado, in sicer darilni bon za tisoč evrov, ki ga bo mogoče unovčiti pri nakupu nove videoopreme. Na deželni ravni bodo v konkuren-

ci petdesetih filmov, ki jih bodo prikazali v soboto in nedeljo zvečer, izbrali pet najboljših. Te bo mogoče videti tudi ob filmski pobudi Trieste Film Festival januarja 2008, in sicer v sklopu »Zone di Cinema«. Absolutni zmagovalec na deželni ravni pa bo za nagrado prejel brezplačno udeležbo na enoletnem filmskem tečaju.

Organizatorji so na tiskovni konferenci razkrili tudi nekaj podrobnosti o skorajšnji 19. izvedbi Trieste Film Festivala, ki bo na sporedu od 17. do 24. januarja 2008. Sklop »Lo schermo triestino« (Tržaško platno) bo posvečen novinarju, režiserju in scenaristu Tulliu Kezichu, ki bo prihodne leto praznoval visok življenjski jubilej.

Primož Sturman

Predstavitve knjig o »Titovih taboriščih« in Borovnica '45

Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK ter združenje Concordia et pax Gorica - Nova Gorica bosta jutri, 29. t.m. ob 16.30 v prostorih državne knjižnice na Trgu Papa Giovanni XXIII organizirala predstavitve dveh knjig. Prva nosi naslov Borovnica '45, avtor je Gianni Barral in govori o spominskih italijanskega oficirja na vzhodni italijanski meji. Drugo, posvečeno »Titovim taboriščem« (»Nei campi di Tito: soldati, deportati e prigionieri di guerra italiani in Jugoslavia 1941-1952«) je napisal Costantino Di Sante, spremno besedo pa je prispevala Nevenka Troha. O knjigah bosta govorila avtor Di Sante in Raoul Pupo.

Guadagnucci: Vzajemnost kot nova možnost

Združenje Senza Confini Brez Meja in Skupina za solidarne nakupe vabita na debatni večer in predstavitve komaj izdane knjige »Il nuovo mutualismo - Novi mutualizem« časnikarja Lorenza Guadagnuccija, pozornega raziskovalca novih pojavov na družbeno-političnem prizorišču. Tokrat avtor v svoji knjigi opisuje in utemeljuje nastanek in delovanje vseh tistih oblik spontane ljudske organiziranosti, ki se pojavlja pri nas in po svetu, da bi se civilna družba ubranila pred brezobzirnim in utesnjujočim razkrojem socialne občutljivosti in njenih posledic. Srečanje bo danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu krožka za Etično banko v Donizettijevi ul.5.

O »federalni devoluciji«

Na sedežu italijansko-ameriškega združenja v Ul. Roma 15 (II. nadstropje) bo danes od 17.00 do 19.30 predavanje o »federalni devoluciji« ter o razmerah v posameznih deželah v Italiji. Poročali bodo Stefano Felician, Bruno Megna in Desirée Pangerc, predsedoval bo Gianpaolo Dabbeni.

Nabirka za otroški park na Proseku

Odbor za ohranitev starega vaškega jedra na Proseku nam je poslal tiskovno sporočilo o nabiralni akciji, ki so jo izvedli 11. novembra, na dan Sv. Martina. Odbor je pripravil dobrodelni bazar s pomočjo ŠD Primorje, vaških trgovin ter številnih družin. Po oceni odbora so bili vsi zelo vljudni, tako da so zbrali kar 3.600 evrov. S tem denarjem želijo urediti na Proseku lep otroški park. Iz srca se člani odbora zahvaljujejo vsem domačinom, ki sodbujajo k tej lepi pobudi, pa tudi trgovcem in vsem, ki so sodelovali. K dobrodelni akciji odbora so priskočili na pomoč arhitekta Pierdomenico Califati in Massimiliano Borsetti ter gradbeni izvedenec Fabio Sonce, ki bodo po zagotovilih odbora nudili svoje delo brezplačno.

GALERIJA CARTESIUS - Dela predvsem iz zasebnih zbirk

Manj poznani Vito Timmel

Razstava v središnji galeriji je bila še posebej zanimiva, ker si sicer ni mogoče ogledati teh del tržaškega ustvarjalca - gre namreč pretežno za uasebne zbirke

Na razstavi so na ogled dela iz zasebnih zbirk

V tržaški galeriji Cartesius si je mogoče še danes ogledati zanimivo razstavo del Vita Timmla, enega izmed najbolj izvirnih in vrhunskih tržaških slikarjev dvajsetega stoletja. Zamisel pobude, kljub prodajni plati razstave, izvira iz želje prirejanja kulturnega dogodka, na katerem si je mogoče ogledati dela, ki so prava redkost. Vsi eksponati so namreč last zbiratelj in mnoga sploh niso na prodaj. Predstavljenih je sedemnajst del, med katerimi zasledimo različne tehnike, kot so na primer olje na platno, mešana tehnika na kartonu, papirju in vezanem lesu, tempera na kartonu, risba na papirju, jedkanica in barvni kamnotisk, svinčnik na papirju in linorez. Raznolikost tehnik priča o izredni umetniški sposobnosti, velikih prefinjenosti in osebnih poetiki.

Umetnik, katerega pravo ime je Viktor Tümmel, se je rodil na Dunaju leta 1886 v plemeniti rodbini nemških in furlanskih korenin. Obiskoval je najprej tržaško šolo za umetnostno obrt, nato pa se je šolal na dunajski Kunstgewerbeschule in potem na umetnostni akademiji istega mesta. Dunajska izkušnja, v letih 1906-1907 je bila ključnega pomena za njegovo slikarsko izpopolnjevan-

je, saj mu je omogočila stik z vzdušjem secesije, s katerim je bila prepojena prestolnica avstro-ogrškega cesarstva. To doživetje ga je tako zaznamovalo, da se je od leta 1910 njegovo likovno izražanje usmerilo v prevzem novih umetniških težej. Izredno pozornost je posvetil predvsem delu Gustava Klimta, čigar slike je istega leta občudoval na Beneškem bienalu. Kljub temu, da se ni nikoli osebno srečal s Klimtom, je pod njegovim vplivom Timmel razvil osebno izraznost učinkovitih potez in prefinjene barvne palete.

Preobrat je omogočil umetniku, da je izkazal svojo bogato ustvarjalnost bodisi v slikarstvu kot v raznovrstnih delih v sklopu uporabne umetnosti, in sicer na območju dekoracije notranjih prostorov in založništva. Njegovo prvo važno delo sega v leto 1913, ko je izdelal okrasne panoje za tržaški kino Italija. V letih 1920 in 1921 pa je pripravil platna za dekoracijo gledališča v Panzanu blizu Tržiča.

Njegova stalna prožnost in odprtost do novih pristopov v umetnosti sta ga usmerila tudi v poglobljanje kasnejših pogloblitih izraznih težej prve polovice dvajsetega stoletja, kot na primer divizionizem, nadrealizem in futurizem.

Od vsake umetniške struje je Timmel znal črpati prvine, ki so koristile njegovi pripovedi, in jih uspešno podrediti lastnim potrebam. Značilnost vseh eksponatov je izrazitost živih barv in predvsem živahnost linij, ki se samostojno ali kot obrisi vijejo na slikarski površini.

Njegova dela se navzven predstavijo kot idilične kontemplacije, ki so pravi užitek za oko in dušo. V resnici se za slikarskim zastorom skriva nemir in otožnost, ki sta oblikovala njegov tragični pogled na svet. Njegovo psihično ravnoevnost je bilo težko zaznamovano zaradi težkih življenjskih razmer. Psihična kriza je vplivala na vedno večji umik tako iz družinskega kroga kot iz umetniškega, kljub samostojnim in pomembnim skupinskim razstavam. Njegovo življenje se je tragično končalo, potem ko je preživel nekaj let v tržaški umobolnici, kjer je umrl leta 1949.

Neprijazne okoliščine in njegov ponosen značaj so preprečili, da bi bil v življenju deležen priznanja, ki mu je v resnici pripadalo. Razstava v galeriji Cartesius nam omogoča, da si ogledamo nekatera njegova dela, ki so sicer težko dostopna, saj se nahajajo v zasebnih zbirkah.

Stefan Turk

23. slovenski knjižni sejem

Slovenske založbe v Italiji – ZTT, Novi Matajur in Mladika – se bodo letos že petič skupaj predstavile na osrednjem slovenskem knjižnem sejmu, ki bo od srede, 28. novembra, do nedelje, 2. decembra, v Cankarjevem domu Ljubljani. Združene pod skupnim geslom SLOVENSKA KNJIGA V ITALIJI, bodo v Ljubljano ponesle svoje knjižne novosti in jih predstavile na petkovi tiskovni konferenci. Ob golem prodajnem momentu je ljubljanski sejem tudi priložnost, da osrednji slovenski bralec/obiskovalec odkriva in spoznava naše »zamejstvo«, je kraj za izmenjavo informacij, potreb in (ne samo) knjižnih želja. Sejem bo odprt vsak dan, od 9. do 20. ure, zadnji dan, v nedeljo, pa bo duri zaprl ob 18. uri. Vstop je prost.

ZTT, Novi Matajur in Mladika bodo predstavile svoje knjižne programe v petek, 30. novembra, ob 11. uri v dvorani Lili Novy.

Založba Mladika

Knjižna bera založbe Mladika za leto 2007 zajema ob leposlovju in publicistiki še otroška dela in likovno monografijo ter istoimensko revijo. Založba je letos posvetila veliko pozornosti avtorjem, ki so s sliko, prosto ali vezano besedo spregovorili o našem prostoru.

MOJE KORENINE je naslov umetniške trojezične (slovensko-italijansko-angleške) monografije slikarja Bogdana Groma, Tržačana, ki od srede petdesetih let živi v Združenih državah Amerike. Gre za več kot dvesto strani obsegajočo knjigo, razdeljeno na dva dela. V uvodnem delu so zbrani eseji o Gromovem likovnem ustvarjanju, ki so jih napisali Vanja Strukelj, Jasna Merkuš in F. Peter Rose. V drugem delu pa nam spregovorijo barve, Gromove slike, skice, beležke, ki jih je avtor ustvaril v različnih tehnikah. Ta likovni del se nam predstavi kot nekak sprehod v prostoru in času; začnemo ga na Kontovelu, nadaljujemo do Proseka, po Krasu, a spet pridemo do morja, v Devin, in končno še v osrčje Trsta. O tem premikanju po tržaški pokrajini pa nam namesto besed govorijo slike, ki krijejo desetletni časovni razpon: od 1947 do 1957, leta njegovega odhoda v Združene države Amerike. V delu pa so objavljene tudi slikarjeve beležke s področja scenografije, knjižnih ilustracij in opreme publikacij.

Besedna ustvarjalca Bruna Marija Pertot je avtorica pesniške zbirke TI NAVDIH IN JAZ BESEDA. S sebi prirojeno liričnostjo, sončnostjo in, tu pa tam, igrivostjo, pesnica daje besedo ljubezni, naravi, vsakdanjim predmetom in meditaciji o pesniškem ustvarjanju.

»Prid' te an popodán ns uobjesk't« nas vabi Aleksander Furlan v svoji zbirki AN POPODÁN, ki jo je ilustriral Edi Žerjal. Takih toplih besed je v njegovi zbirki veliko, kot tople so podobe njegovega sveta, ki nam jih v pristnem barkovljanskem narečju pričara pred oči.

KRAMLJANJE O MEDICINSKI ŠOLI je naslov avtobiografije švicarskega zdravnika, direktorja Nevroanatomskega inštituta v Bernu, po rodu Tržačana, Giorgia Pillerija. V zajetni knjigi spominov nam ob sočnih opisih mladosti v Trstu in študijskih let na Dunaju in v Švici, anekdotično pripoveduje o svojih študijskih podvigih in potovanjih, ko je po sleh človekovega morskoga brata delfina obiskal najbolj oddaljene koticke sveta, od močvirij Amazonke do pakistanske puščave, od Južne Afrike do Baffinove zemlje, od Urugvaja do Rusije pa še marsikje.

Ljubitelju slovenskih gora, planincu in pisatelju Julisu Kugyu je posvečeno delo, ki ga je napisal mladi tržaški raziskovalec Enrico Mazzoli in nosi naslov KUGY V PRVI SVETOVNI VOJNI. Od Julijskih Alp do Kobarida, čez Tilen, Piavo in nazaj. Delo je sicer najprej izšlo v italijanskem izvirniku z naslovom La guerra di Kugy, v slovenščino pa ga je prevedla Marija Cenda. Delo osvetljuje dogodke med prvo svetovno vojno in je dejansko zgodba o Kugyjevi vojaški (ali polvojaški) izkušnji od junija 1915 do julija 1918 – ta tri leta je preživel skoraj nepretrgoma na fronti ali v njenem neposrednem zaledju – in pojasnjuje razloge, zaradi katerih je bil del Kugyjeve avtobiografije predvsem na italijanski strani zamočan.

LJUBLJANA - Tri založbe Slovencev v Italiji skupno nastopajo na osrednji knjižni sejni.

Sveže z založništva

Založništvo Tržaškega tiska

DEVET VELIKIH JOKOV je tržaški športni in kulturni delavec Bojan Pavletič naslovlil svoje zadnje delo, v katerem opisuje svojo zgodnjo mladost, ki jo je v celoti doživel kot otrok begunske primorske družine, ki se je zaradi fašističnega preganjanja leta 1929 izselila v Jugoslavijo. Naslov dela pa se nanaša predvsem na to, da je avtor razdelil pripoved namesto na poglavja na devet jokov, se pravi na devet usodnih premikov v njegovem osebnem življenju.

Med publicistična dela, ki so izšla pri Mladiki, spadajo komentirana Turnškova bibliografija, ki jo je sestavil Milan Dolgan. De-

lo DR. METOD TURNŠEK, UREDNIK IN ČASNIKAR pregledno predstavlja Turnškovo publicistično delo, saj je bil Turnšek zvest sodelavec številnih časnikov (koroških Našega tednika in Nedelje, goriškega Katoliškega glasa, tržaškega Novega lista, ljubljanske Družine in v tržaških letih tudi Demokracije). Prvi del knjige vsebuje izbrane Turnškove članke (verske, narodopisne, zgodovinske, kulturne, literarne, politične), drugi del pa prinaša bogato komentirano bibliografijo. Zbornik je tudi bogato ilustriran.

Javni delavec ter publicist Milan Gregorič se pogosto spopada z aktualnimi temami iz našega primorskega prostora. V knjigi KOPER: TRST; VEČNA TEKMECA ali Veliki boj za tranzitne tovore in transportne poti s spremeno besedo Jožeta Pirjevca, z zgodovinskega in ekonomskega vidika obravnava odnose med tržaškim in koprskim pristaniščem. V delu avtor najprej oriše zgodovino bojev za blagovne tovore med Koprom in Trstom (prek furmanstva in trgovanja s soljo), zatem pa se približa sedanjosti in oriše gospodarski ter socialni razvoj obeh obmorskih mest in njihovih pristanišč tja do sodelovanja med Koprom in Trstom z nastankom naveze TICT za upravljanje VII. pomola in do končne ocene dogajanja na tem pomolu. Knjiga je bogato opremljena z razpredelnicami in s fotografskim gradivom.

Priljubljena otroška avtorica in režiserka Lučka Peterlin Susič je v knjigi OD MIKLAVŽA DO BOŽIČA – dve odski igri za otroke zbrala igrice Menjava na vrhu in Angelček miru, ki sta primerni za otroško čtivo oziroma za otroške prireditve. Knjigo je z ljubkimi ilustracijami opremil Matej Susič, priložena ji je tudi zgoščena s posnetkom obeh igric. Francesca Simoni (tekst) in Matej Susič (ilustracije) sta avtorja petih knjižic, ki pripovedujejo o dogodivščinah ljubke družine Talpa. LE AVVENTURE DELLA FAMIGLIA TALPA – DOGODIVŠČINE DRUŽINE TALPA je zbirka petih pravljic, ki so s pisanimi ilustracijami zabaven pripomoček pri spoznavanju slovenskega jezika za družine, ki bi radi svoje otroke približali slovenščini.

Pri založbi Mladika sta letos izšla že tradicionalno IZVESTJE srednjih šol na Tržaškem in Zbornik študijskih dnevov DRAGA 2006 z naslovom V vrtincu družbenih sprememb. Zbornik prinaša predavanja z 41. študijskih dnevov Draga, na katerih so nastopili prof. Miran Košuta s predavanjem 60 let kulture v manjšinskem prostoru, psih. Silva Matoš, psih. Cvetko Heliodor, prof. Janek Musek, prof. Jože Ramovš z diskusijo Slovenci v vrtincu naglih družbenih sprememb, dr. Katarina Kompan Erzar in dr. Tomaž Erzar s predavanjem Slovenski vernik med tradicionalno in osebno vero ter prof. Marko Štabej z predavanjem o slovenskem jeziku Zvezde, vrtnice in trnje (Kam in kako s slovenščino?).

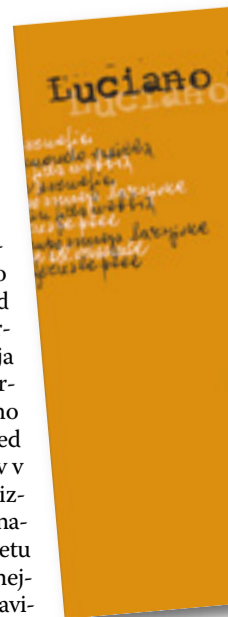
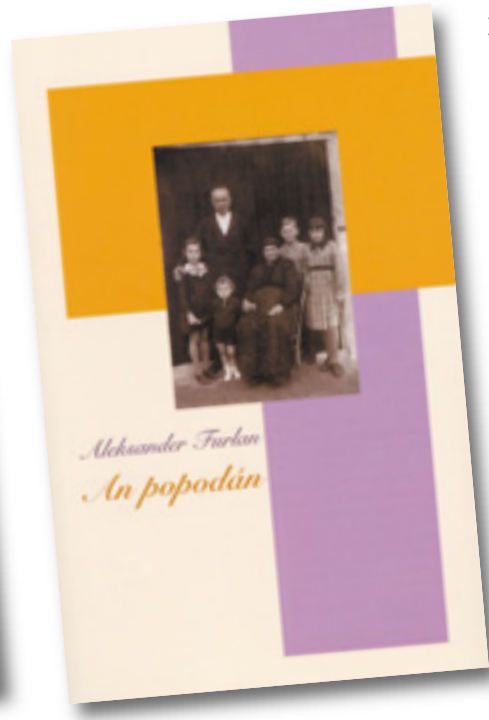
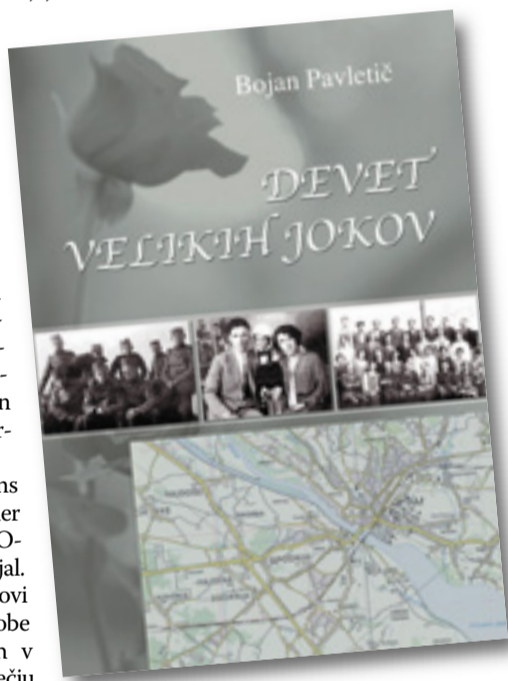
Na knjižnem sejmu v Ljubljani bo Založništvo tržaškega tiska letos prisotno z uspešnicami, ki so že osvojile tako zamejski kot slovenski trg. Ob izdajah iz prejšnjih let in letošnjih novostih, bo založba izpostavila naslednje knjige: Je več dnevov ku klobas Vesne Guštin Grilanc, ki je letos izšla v peti, dopolnjeni izdaji in doživlja v Sloveniji, novi boom. Oživljanje starih navad, praznikov, preizkušanje kraških jedi je v tem trenutku zelo priljubljeno tudi v širšem slovenskem prostoru.

Dve letošnji knjigi pa sta bili vnovič ponatisnjeni le nekaj mesecev po izidu. Ob praznovanju 100-letnice rojstva slikarja Lojz Spacala je velik odmev doživela njegova intimna in po biografija, ki jo je napisal sin, Borut Spacal. Nočni ki je izšel tudi v italijanski različici z naslovom Un fiore la notte, je ganljiva pripoved o življenju velikega umetnika zornega kota spominov njegovih domačih. Bogatija fotografija iz družinskega albuma in reprodukcije nekateri bolj znanih Spacalovih del, z razlago o njihovem nastanku. Knjiga, ki je tudi oblikovno zanimiva, saj se navezuje na lov grafični stil, je pri bralcih doživela veliko zanimanje, to je tudi kmalu pošla in bo sedaj na voljo v drugi izdaji.

Slabe tri mesece po izidu je ZTT dalo ponatisniti knjigo Blagor ženskam Alenke Rebuli, ki so jo bralke, di bralci sprejeli s velikim navdušenjem. Dr. Manca Koš primer o knjigi zapisala tako: "Alenka Rebula pozna ženščinštvo do globin in v mnogih mnogih odtokih. Odkriva nas, kot bi lupila čebulo; plast za plastjo, dokler ne pridemo z njeno milo, toplo in poetsko pisavo – kakšen užitek jo je brati, saj je jezikovno bravurozna! – do svojega jedra, do središča, v katerem sveti, tli ali pa molči na pogorišču svojih sanj naše sebstvo. Kdo smo, kaj in kako želimo biti – o tem se sprašuje beroče srce. Četudi so odgovori polni obupa, bralka ne bo obupala. Kajti toliko ljubezni, varnosti in zaupanja vase, kot ji uliva ta knjiga, morda še nikoli ni bila deležna s knjižnih strani. Tržačanka Alenka Rebula je z vsako besedo na naši, na ženski strani!"

V Ljubljani bo Založništvo tržaškega tiska predstavilo tudi nekaj še novejših izdaj. Na začetku nogometne sezone je izšel Nogometni priročnik, izvirno ilustrirana knjižica, ki nas na enostaven in zabaven način seznanja z besediščem iz nogometa. Mladi bralci, nogometiški, pa tudi drugi, ki bi radi izpopolnili svoje znanje v slovenščini, bodo spoznali slovenske izraze pravil nogometne igre, pa še prebrali poročilo o tekmi med Italijo in Slovenijo. Knjigo, ki je opremljena tudi z italijansko-slovenskim in slovensko-italijanskim slovarčkom, sta pripravila Iztok Furlanič in Andrej Furlan, ilustriral pa jo je Jan Sedmak.

Program Založništva tržaškega tiska je letos veliko prostora namenil poeziji. Pred poletjem sta izšli pesniški zbirki Zibelka neba in dna Marija Čuka in To ni zame Aceta Mermolje. Knjigi sta bili odlično sprejeti tako med bralci kot med kritiki, sta doživeli velik odmev v medijih in sta bili vključeni v izbor pesniških zbirk za Jenkovo nagrado. Ob Mariju Čuku in Acetu Mermolji se je jeseni na zamejskem literarnem prizorišču pojavi-

Knjižni manifestaciji Slovenije

Galeb odnega roba

tvo ja Tiska

la še pesnica iz Benečije, Marina Cernetig, s prvincem Pa nič nie še umarło. Njene poezije v beneškem narečju ponujajo lirično sliko dolin, vasi, ljudi iz Beneške Slovenije, govorijo o tem, kar nam je pustila zgo-

dovina, o spominu in nostalgiji, obenem ponujajo upanje za nov preporod.

Veliko pričakovanja je bilo tudi za novo knjigo iz zbirke dvojezičnih pesniških zbirk, ki se je v knjigarnah pojavila pred le nekaj dnevi. Po zaslugi pesnika Marka Kravosa, ki mu je draga naloga prevajalca in posrednika med kulturama, bodo slovenski bralci lahko spoznali še enega velikega italijanskega avtorja. Ob 80-letnici furlanskega pesnika Luciana Morandinija, je izšla namreč zbirka Iti hoditi. Kot je Kravos napisal v uvodni besedi, "sodi Luciano Morandini med najuglednejša pesniška imena v Deželi Furlaniji Juljski krajini in uvrščajo ga med antologijske sodobne italijanske avtorje. V smislu moralnega univerzalizma in občutljivosti do humanega okolja, ki je značilna za vso Morandinijevo generacijo, je opaziti tudi pesnikovo pozornost do naroda v sosesčini - do Slovencev." Ta knjiga predstavlja še en korak v smeri zblíževanja med slovensko in italijansko kulturo, kar je tudi eno od poslanstev Založništva tržaškega tiska.

Vse knjige ZTT-ja slovijo tudi po tem, da so zelo bogato opremljene, za kar imata zaslugo Rado Jagodic in Alessandra Zorzetti iz Studia Link v Trstu. Lani si je, skupno z oblikovalcema, založba pridobila odmevnost in ugled z nagrado za najlepšo knjigo 2006 z delom Ivan Trinko Zamejski viharnik in bila je prisotna na Bienalu slovenske ilustracije s knjigo Andreja Carlija Srčni napadi v rumenih globinah, ki sta jo ilustrirali Katja Pal in Eva Vasari. V tem smislu bodo gotovo pritegnile pozornost tudi letošnje knjižne izdaje, ki so vsaka po svoje lepo in izvorno opremljene ter ilustrirane. Pri knjigi zahteva pač tudi oko svoje!

Knjižne izdaje letošnjega programa bodo predstavljene na skupni tiskovni konferenci ZTT-ja, Mladike in Galeba-Zadruga Novi Matajur, ki bo v petek 30. novembra ob 11.00 v dvorani Lili Novy v Cankarjevem domu. Na knjižni sejem v Ljubljani so pa ves teden vabljeni vsi, ki imajo radi knjige. Program je zelo pester in tudi na standu Slovenske knjige v Italiji bodo prisotni naši avtorji, ki bodo bralcem na voljo za podpis knjig.

Mladike in Galeba-Zadruga Novi Matajur, ki bo v petek 30. novembra ob 11.00 v dvorani Lili Novy v Cankarjevem domu. Na knjižni sejem v Ljubljani so pa ves teden vabljeni vsi, ki imajo radi knjige. Program je zelo pester in tudi na standu Slovenske knjige v Italiji bodo prisotni naši avtorji, ki bodo bralcem na voljo za podpis knjig.

Založba Novi Matajur

Na knjižnem sejmu v Ljubljani založba Novi Matajur predstavlja novosti iz zbirke Galebovih knjig:

ŠKROBEK KUHA, s podnaslovom Krasne dobrote za ustvarjalne otroke, je priročnik, kot ga v knjigarnah še ni bilo!

Škratek Škrobek je dve leti kuhal za revijo Galeb, in na marsikateri šoli so ga veselo posnemali ter se pogostili. Izvirni recepti so v knjigi dopolnjeni, fotografije so nazorne in tako mične, da zlahka postaneš lačen.

Recepte (slane in sladke) si je zamislil Peter Ferluga, ki skupaj z urednico tehnično oblikuje tudi našega Galeba in knjige.

Vsak recept uvede kratka pravljica zgodba, oziroma doživljaj kuharja Škrobka, kar je duhovito naslikala Jasna Sepin. Urednica Majda Železnik je na platnici knjige med drugim zapisala, da so otroci ustvarjalni in polni domišljije, tudi v kuhinji. Knjiga prinaša preproste recepte za slastne jedi, ki so hkrati prava paša za oči. Večji otroci jih lahko pripravijo sami, mlajšim bodo malo pomagali odrasli.

Knjiga torej, ki bo navdušila male kuharje in zamikala celo odrasle. Ob nakupu še darilo tiskarne Graphart: pogrinjek iz pvc (44 x 33 cm) z ilustracijami iz knjige.

Kaj se lahko zgodi, če se otrok počuti osamljenega ter si močno želi bratca ali sestrico. Povrhu vsega pa večina v razredu to že ima. O tem pripoveduje pisatelj Dim Zupan v knjigi DEKLICA ZA OGLEDALOM, v zgodbi, ki bi lahko bila tudi resnična; iz sociopsihološkega vidika pa je še kako verjetna.

Deklica Maja, ki ne premore ne bratca ne sestrice, nekega dne spozna prijateljičco: Ajam ji je ime in na las je podobna njej sami. Le malenkosti ju ločujejo, recimo, če maja nosi pentljo v laseh na levi, jo ima Ajam na desni in obratno. Ajam živi v svetu za ogledalom, tam je nebo spodaj in zemlja zgoraj, pravi raj, ki ga na naši zemlji seveda ni. V tem svetu se sprehajata in uživata Maja in Ajam, ko se zvečer dobita pod odejo ... A ne samo to; Ajam je z njo tudi v šoli, zato je Maja postala samozavestna in na vsa vprašanja zna takoj odgovoriti, ko je vprašana pred tablo ...

Pisateljica pripoved je ves čas humorna, razplet zgodbe je izredno domiseln in presrečen. K odlični knjigi brez dvoma prispevajo ilustracije Klavdija Palčiča, ki so vselej poglobljeno vezane na besedilo.

Vojan Tihomir Arhar je starosta Galebovih avtorjev, saj z revijo redno sodeluje že od šestdesetih let prejšnjega stoletja. Njegove pesmi so otrokom všeč, saj so zvočne, običajno kratke in enostavne, a s slikovito in jasno miselno poanto. Pogostih motivov iz živalskega sveta v njegovi poeziji ne manjka. Taka je tudi slikanica za najmlajše bralce KAJ MEDVEDEK SANJA. Hudomušne pesmice o kosmatincu in nežne medvedje uspavanke krasijo velike ilustracije Andreja Vodopivca. Simpatični medvedki bodo otrokom prav gotovo všeč, marsikateremu pa bo oživel tudi spomin na ljubelega plišastega meda.

Pisateljica Majda Koren (letošnja dobitnica večernice), je v knjigi TIA svojo knjižno junakinjo poslala po svetu. Pravzaprav se je deklica Tia v jezi odpravila od doma sama: »Grem kar po svetu, tu me tako nihče ne mara in ves čas me samo karate«. Potem je za njo priteklo še domača črna kuža, in skupaj hodita za nosom (in smrčkom) po slikoviti pokrajini Bele krajine: med polji in vinogradi, po travnikih, ob čudovitih rekah ... Ta košček zemlje se je zdel pisateljici ravno pravšnji za pravljico potovanje male Tie, kjer s psom Rudijem doživita kar nekaj posebnih dogodivščin. In kakor se za pravo pravljico spodobi, se vse srečno konča.

Tiino in Rudijevo potepanje po svetu spremlja ilustrator Bojan Jurc, našim otrokom se

je priljubil s stripom o Medvedu in miški, ki izhaja v Galebu in hkrati na spletni strani Župca (www.zupca.net).

Za knjigo PRAVLJIČAR pisateljice Eveline Umek bi lahko rekli, da je pravljica v pravljici. Tako jo je namreč avtorica zasnovala, ko je v velik nakupovalni center »pripeljala« čudnega možakarja. Okrog njega se priskočno zbirati otroci, ki jih nič več ne zanimajo izložbe in reči v trgovinah, kar seveda jezi trgovce. Čuden mož, na pol popotnik, na pol berač po izgledu, pripoveduje otrokom pravljice z vseh koncev sveta. Otroci ga zato poimenujejo Pravljicar in vsak dan ga vztrajno poiščejo. Toda zgodba se zaplete, ko nekega dne Pravljicar izgine, kajti varnostniki v trgovskem centru ga zvabijo v past ... Pogumna otrocka Erik in Ema ukano odkrijeta, in zgodba se za vse srečno konča. Knjigo je likovno upodobila zvesta Galebova ilustratorka Magda Tavčar.

Ob izvirnem slovenskem leposlovju za otroke in priročniku za male kuharje bo založba na knjižnem sejmu predstavila tudi vsebino letošnje revije GALEB ter GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK, ki je letos posvečen 100-letnici skavtstva, oziroma dvema našima organizacijama, ki jima je pri srcu delo z mladimi: tabornikom Rodu modrega vala in Slovenski zamejski skavtski organizaciji.

Za grafično podobo in kvaliteten natis vseh izdaj je tudi letos skrbela tiskarna Graphart. Knjiga je dobrina, ki ob tem da širi duha, vzgaja tudi k lepemu!

GORICA - Med soboto in ponedeljkom bo potekal tradicionalni Andrejev sejem

Predel mestnega središča so včeraj že zasedli vrtiljaki

Zaradi gradbišča na Travniku atrakcije tudi v ulici Cadorna - V soboto sejem Regalo Ruralia

V soboto se bo v Gorici začel tradicionalni Andrejev sejem. Včeraj so zaradi postavitev vrtiljakov že zaprli promet nekatere ulice mestnega središča, kjer bodo atrakcije ostale do nedelje, 9. decembra. V soboto, nedeljo in ponedeljek bodo mesto poživile tudi stojnice, ki vsako leto privabijo veliko obiskovalcev z obeh strani meje. Pričakovati je, da bo Gorico letos preplavila še večja množica, saj bo istočasno z Andrejevo tržnico na goriškem razstavišču v ulici Della Barca potekal tudi sejem tipičnih dobrot Regalo Ruralia.

Sejem sv. Andreja bo letos dobil novo ureditev. Občinski odbornik in podžupan Fabio Gentile, poveljnik mestnih redarjev Paolo Paesini ter predstavniki kramarjev in lastnikov vrtiljakov so morali v prejšnjih mesecih zaradi gradbenih del na Travniku rešiti mnoge vzele in uvesti kar nekaj sprememb. Vsi vrtiljaki, ki so bili navadno nameščeni na Travniku, bodo letos porazdeljeni v ulicah Cadorna, Boccaccio in na parkirišču za pokrito tržnico, ki so jih že včeraj zaprli prometu. Stojnice, ki jih bodo namestili v soboto zjutraj, pa bodo ob običajnih ulicah zasedale tudi odsek korza Italia od Verdijevega gledališča do križišča z ulico XXIV Maggio. Prejšnja občinska uprava je zaradi prenove mestnega središča nameravala preseliti vse vrtiljake na trg pri Rdeči hiši, to možnost pa so zavračali tako Goričani kot tudi trgovci in kramarji. Število stojnic in vrtiljakov bo kljub drugačni postavitvi ostalo nespremenjeno. Kramarji, ki prodajajo čevlje, bodo zasedli Travnik. Na razpolago bosta tudi dva nova vrtiljaka, ki bosta zamenjala atrakcijo »Castello incantato« (Začarani grad) in »Rangers«. Prva se imenuje »Brucio mela« (Ličinka v jabolku), druga pa »Volo di rondine« (Let lastovice). Obe bosta postavljeni na ulici Cadorna.

Andrejev sejem bo le uvod v »praznični december« v Gorici, ki ga bodo kronale pobude ob vstopu Slovenije v schengensko območje. Občinski odbornik Antonio Devetag je povedal, da bosta uprava in zveza ASCOM v teh dneh določili še zadnje pobude, ki bodo spremljale že napovedane tržnice, podaljšan urnik trgovin in tekmovanje v izlozbah. »Veliko bo glasbe, ki bo poživila vzdušje v ljudskem vrtnu in pri Rdeči hiši, v načrtu pa imamo tudi poulično animacijo,« je dodal Devetag.

Aleksija Ambrosi

Ulica Cadorna je z včerajšnjim dnevom zaprta prometu

BUMBACA

GORICA - Občinski odbor je včeraj sprejel več sklepov

Prispevki za šole

Med koristniki sta tudi ravnateljstvo v ulici Brolo in šola Trinko - Odobrili izvršni načrt za urbanizacijo ulice Terza Armata

Goriška občinska uprava bo ravnateljstvu goriških šol tudi letos namenila prispevek, ki ga bodo morala porabiti za redna popravila notranje opreme šol, za nakup pisarniških potrebščin in za mala popravila šolskih poslopjij. Občinski odbor župana Ettoreja Romolija je namreč včeraj sprejel odredbo, v kateri je v ta namen predvidenih 19.400 evrov. Med koristniki sta seveda tudi Didaktično ravnateljstvo slovenskih šol v ulici Brolo in nižja srednja šola Ivan Trinko: prva bo prejela 3.754,84 evrov, druga pa 938,72 evrov.

Odredbo je na včerajšnji seji odbora predstavila odbornica za šolstvo

Silvana Romano. V besedilu piše, da občina dodeljuje denar šolam oziroma ravnateljstvu glede na število otrok, ravnatelji pa jih morajo uporabiti do 31. julija 2008. Najvišjo vsoto denarja je s 610 učenci prejelo ravnateljstvo v ulici Zara (4.276,34 evrov), najnižjo pa nižja srednja šola Trinko, ki jo obiskuje 140 dijakov.

Občinski odbor je včeraj sprejel tudi druge pomembne sklepe. Med temi so odobritev triletnega načrta javnih del in izvršnega načrta za preureditev Raštela, ulice Coccevia in predela drevoreda D'Annunzio, o katerih smo že poročali, zadnji trenutek pa se

je med točke dnevnega reda vrinila tudi odobritev izvršnega načrta drugega sklopa del za primarno urbanizacijo območja produktivnih dejavnosti v ulici Terza Armata (t.i. »PIP - Piano insediamenti produttivi«). Tehnični urad goriške občine je 12. novembra odobril izvršni načrt, ki predvideva 2.050.000 evrov stroškov. Večji del denarja je lani dodelila goriška Trgovinska zbornica. Načrt, ki ga je včeraj predstavil župan, predvideva ureditev cestišča, greznic, vodovoda, plinskega in električnega omrežja, razsvetljave, zelenice in prometne signalizacije. (Ale)

GORICA - Predavanje spolne vzgoje v organizaciji Mladinskega doma

Za veliki »da« ljubezni

Mladim sta spregovorili Mirjam Cvelbar in Maria Carmela Palmisano - V načrtu imajo nova predavanja in tečaje

»Za veliki da ljubezni« je bil naslov srečanja, ki ga je v soboto v prostorih doma Franca Močnika v Gorici priredil Mladinski dom iz Gorice v sodelovanju s Skupnostjo družin Sončnica in slovenskim pastoralnim središčem. Šlo je za tečaj o vzgoji za ljubezen, ki je bil namenjen mladim od 12. leta dalje in ki spada v niz srečanj, ki jih omenjene ustanove organizirajo vsako leto.

Predavanje, ki sta ga oblikovali ginekologinja Mirjam Cvelbar in psihologinja Maria Carmela Palmisano, je vzbudilo kar nekaj zanimanja. Prva je obravnavala zdravniške vidike spolnosti, druga pa se je poglobila v psihološko plat. Prisotna mladina se je tako soočila s fiziološkimi in psihološkimi mehanizmi spolnosti, zanositve, nosečnosti in poroda. Beseda je tekla o oblikah spolnega vedenja, patologijah in spolnih motnjah. Ne nazadnje je bil govor o spolnih boleznih, kontracepciji in čustvenih mehanizmih partnerstva.

S sobotnega predavanja spolne vzgoje

BUMBACA

Sobotno predavanje je bilo namenjeno odraščajoči mladini, Mladinski dom pa ima med januarjem in pomladjo v načrtu tudi druga srečanja na raznorazne teme. »Razmišljamo o predavanju, kjer bomo obravnavali psihološka vprašanja, o srečanju na temo slovenskih tradicij in folklori ter o nizu srečanj, v središču katerih bo pomen slovenskega predsedovanja Evropski

Uniji,« je povedal Mauro Leban in zaključil: »Spomladi bomo prav gotovo organizirali tudi tečaje. Prirediti nameravamo tečaj angleščine, računalništva, sirarstva in taroka.« (Ale)

Uniji,« je povedal Mauro Leban in zaključil: »Spomladi bomo prav gotovo organizirali tudi tečaje. Prirediti nameravamo tečaj angleščine, računalništva, sirarstva in taroka.« (Ale)

Bonanni jutri v Trziču

Državni tajnik sindikalne organizacije CISL Raffaele Bonanni se bo jutri v Trziču udeležil pokrajinskega zasedanja sindikata, ki se bo pričel ob 9. uri. Bonanni je poseg, s katerim se bo zasedanje zaključilo, je predviden za 13. uro.

Odskočna deska za mlade

Kulturni dom v Gorici je zadnja leta, še posebej pa ob praznovanjih obletnic svojega odprtja, namenil veliko pozornost promociji mladih glasbenih upov. Na 24. obletnici je nastopil »čudežni deček«, violinist Teofil Milenkovič, polbrat Štefana Milenkoviča, lani se je predstavila slovenska glasbena skupina Perpetuum Jazzile iz Ljubljane, letos pa so na vrsti mladi upi skupine Putokazi z Reke. Tiha želja Kulturnega doma je, da bi bil njegov oder uspešna odskočna deska za čim številnejše glasbenike. To je prav gotovo uspelo Teofilu Milenkoviču in skupini Perpetuum Jazzile, ki je po koncertu v Kulturnem domu nastopila v Trstu, pred kratim pa v Furlaniji. Kulturni dom je po besedah njegovega ravnatelja Igorja Komela delno prispeval tudi k uveljavitvi skupin Etnoploč trio, Blek panthers, Fiberglass in Zuf de Zur ter pevk Martine Feri, Tatjane Mihelj in Laure di Lecce. Jutri ob 20.30 bo v Kulturnem domu poseben večer s skupino Putokazi, ki se ne bo omejila na petje, pač pa bo občinstvu ponudila pravi glasbeni spektakel. Skupino sestavljajo mladi iz Istre in Kvarnera in to vseh treh tamkajšnjih prisotnih narodnosti: Hrvatje, Italijani in Slovenci. Na goriškem koncertu se bodo predstavili s programom Androida (istrska folk glasba), Nova zemlja in Evertgren-mix (svetovnoznan zimzelene melodije). S koncertom bodo poleg 26. obletnice odprtja praznovali tudi 30-letnico postavitev temeljnega kamna Kulturnega doma, do česar je prišlo 18. decembra 1977.

Na Mostovni nemiren vikend

S podelitvijo nagrad najboljšim udeležencem in zaključno zabavo oz. študentskim žurom se bo na novogoriški Mostovni danes zaključil prvi čezmejni univerzitetni turnir UniGOLimpjada. Precej bolj hrupno bo na Mostovni v petek, 30. novembra, ko bo na sporedu festival z naslovom 10 let nemira in organizaciji združenja 13. brat. Nastopile bodo zasedbe Don't Mess With Texas, Senata Fox, Aketeia, A Murder Teory in ShallowEnd. Sobotni večer bo minil v znamenju hišnega DJ Regress-a in prostega vstopa. (nn)

Posvet o socialni ekonomiji

V pokrajinski sejni dvorani bo danes ob 9.30 mednarodni posvet o razvoju socialne ekonomije v Evropi. Predstavili bodo izsledke projektov Equal in spregovorili o novem evropskem programskem obdobju 2007-2013. Svojo izkušnjo bodo posredovale delegacije iz Španije in Poljske.

V KC Bratuž mladi pianisti

V kulturnem centru Lojze Bratuž se nadaljuje mednarodno mladinsko klavirsko tekmovanje za posebno nagrado Giuliano Pecar in za nagrado mesta Gorice. V polfinalno fazo stopa natečaj za posebno nagrado Giuliano Pecar, danes pa se začena še natečaj za mednarodno nagrado mesta Gorice, na katerem bodo tekmovali pianisti do devetnajstega leta starosti.

Načrt za severni Jadran

Ovrednotenje obale, naravnega okolja, obenem pa tudi pristanišč od Ravenne do Kopra je med glavnimi cilji projekta tržiške občine, ki ga je včeraj tržiški župan Gianfranco Pizzolitto predstavil koprskemu podžupanu Albertu Scherianiju. V okviru projekta, za katerega bodo tržiški upravitelji prosili finančni prispevek iz novih evropskih skladov, bodo pripravili podrobno študijo o severnem Jadranu in načrt, s katerim bodo evidentirali področja, kjer vlagati v nove infrastrukture. Projekt naj bi bil vreden 1.500.000 evrov, Scheriani pa je napovedal, da ga bo predstavil svoji upravi.

GORICA - Odprtje spominske razstave ob 26-letnici Kulturnega doma

Dodaten prispevek k poznavanju prefinjenosti Spacalove umetnosti

Prvič na ogled fotografije in risbe, ki jih je uporabljal pri ustvarjanju - »Skice, s katerimi zabeleži misel trenutka«

Del publike na včerajšnjem odprtju (levo) ter Vetrlih in Komel (spodaj)

BUMBACA

»Skice, s katerimi zabeleži umetnik misel trenutka.« S temi besedami je umetnostni kritik Joško Vetrlih izrazil pomen risb in fotografij, ki so v okviru širše razstave ob 100-letnici rojstva Lojzeta Spacala prvič na ogled v Kulturnem domu v Gorici. Goriški kulturni hram je razstavo tržaškega slikarja, ki so jo ob množični prisotnosti ljubiteljev umetnosti odprli včeraj, priredil ob 26. obletnici svojega odprtja in 30. obletnici postavitve temeljnega kamna. Izbira umetnika ni naključna. »Spacala veže na Kulturni dom veliko stvari. Z Edom Mihevčevcem je namreč sodeloval pri načrtovanju stavbe, obenem pa je tudi avtor projekta mozaika, ki krasi naše dvorišče,« je v uvodu v včerajšnji večer povedal ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel.

V foyerju Kulturnega doma so na ogled serija grafik, štiri tapisrije, platna in mešane tehnike iz 60., 70. in 80. let, ki so dober prikaz tedanjega Spacalovega umetniškega prizadevanja. Ob Vetrlihu sta izbor opravila tudi umetnikov vnuk Martin Spacal in galerist iz Nove Gorice Dragan Abram. »Najzanimivejši del prikaza je verjetno tisti, ki zadeva risbe in fotografije, ki so na tej razstavi prvič na ogled,« je ob odprtju, ki so ga popestrili tudi mladi pevci vokalne skupine Dijaškega doma pod vodstvom Irene Pahor in Dine Slama, podčrtal Vetrlih in nadaljeval: »Nekatere izmed teh je Spacal uporabljal v svojem ateljeju pri ikonografskem zapisu dogodka. Izbor med umetnikovimi fotografskimi posnetki smo

opravili tako, da smo jih, kjer je bilo mogoče, vzporedili z risbami in grafikami, ki jih je nato uresničil na slikarski površini. Poleg proslavljanja obletnice njegovega rojstva smo tako ponudili še dodaten prispevek k poznavanju opusa velikega umetnika.«

Vetrlih je obiskovalcem, med katerimi so bili tudi bivši goriški župan Vittorio Brancati, novogoriški mestni svetnik Tomaž Vuga in goriški predsednik SKGZ Livio Semolič, opisal tudi nastanek Spacalove razstave v Kulturnem domu. »Rodila se je v sklopu pobud, ki so letos potekale v raznih krajih v Sloveniji in v naši deželi, da bi se ob stoletnici rojstva spomnili enega najbolj pomembnih umetnikov, ki so delovali na našem teritoriju v prejšnjem stoletju in so se uveljavili tako na krajevni kot tudi na mednarodni ravni. Prikaz Spacalovih del smo v Gorici postavili pred veliko prireditvijo v Trstu, ki bo decembra zaključila dolgo razstavno sezono. Takrat bo razstava našla mesto v na novo odprtih prostorih na četrtem pomolu starega pristanišča in bo s padala z odstranitvijo zadnjih pregrad med Slovenijo in Italijo,« je napovedal Vetrlih.

Razstavo, za uresničitev katere se je poleg Kulturnega doma zavzela tudi novogoriška galerija Artes, bo mogoče obiskati vse do 21. decembra. Razstavni prostori bodo odprti od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. do 18. uro. Spacalove umetnine bo ne nazadnje mogoče občudovati v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami. (Ale)

TRŽIČ Občina prireja niz srečanj ob 10. februarju

Tržaška občina namerava pred 10. februarjem 2008, Dnevom spomina na žrtve vojne in na eksodus, prirediti niz javnih srečanj, na katerih želijo z različnih zornih kotov spregovoriti o obdobju izpred šestdesetih in več let. V okviru pobude naj bi tudi namestili spominsko ploščo, ki jo je predlagal tržaški odbor 10. februar in čigar postavitve so letos dvakrat zamrzili. Pri organizaciji dogodkov bo po besedah novega tržaškega odbornika za kulturo Gianluce Trivigna sodeloval tudi pokrajinski svetnik Fabio Del Bello, sicer pa s pobudo želijo prispevati k normalizaciji mednarodnih odnosov. »Naš cilj je se čim bolj resno lotiti obravnave dogodkov, ki so nam časovno še vedno zelo blizu, zato pa je o njih pogosto težko razpravljati,« pojasnjuje Trivigno.

VRH - Sovodenjski in vrhovski osnovnošolci na skupni ekskurziji

Na Krasu je krasno

Jamarski svet sta predstavila predsednik in podpredsednik Kraških krtov Stanko Kosič in Dario Legiša

»Na Krasu je krasno,« pravi pesnik Miroslav Košuta. In ravno na krasen jesenski dan, 13. novembra, sta sovođenjska in vrhovska osnovna šola priredili skupno ekskurzijo. Srečali sta se na Vrhu z namenom, da bi se medsebojno spoznali in obenem skupaj odkrivali lepote kraškega sveta.

Otroci so se zbrali v vrhovski šoli. Za to priložnost sta se na povabilo učiteljev odzvala dva izkušena jamarja: predsednik jamarskega kluba Kraški krti Stanko Kosič in podpredsednik Dario Legiša. S pomočjo diapozitivov sta otrokom odkrila lepote kraškega podzemlja. Razlagala sta o nastanku in značilnostih jamskega sveta. Pripovedovala sta dogodke iz dolgoletnega jamarstva na Goriškem, Tržaškem in v tujini.

V objemu toplih jesenskih barv so se učenci sprehodili do jamarske kočice, kjer jih je čakal topla čaj. Ob vsakem koraku so lahko opazovali naravne pojave in praktično utrjevali svoje znanje o Krasu. V koči so si ogledali posnetke zadnje odkrite jame na Goriškem. To je Alexova jama. Tako je bila poimenovana, ko jo je pred dvema letoma na Vrhu odkril mladi jamar Alex Visintin. Ta prekrasna jama še ni bila dokončno raziskana in izmerjena. Zanimanje je dostopna le Kraškimi krtom. Otrokom se je seveda porodila želja, da bi se podali v globine kraške jame. Zadovolili so se s tem, da jih je jamar pospremil do vhoda Kraljice Krasa. Od tam so uzrli le začetek prvega rova. Globlje naprej pa jih je ponela brezmejna otroška domišljija.

Vrhovski in sovođenjski osnovnošolci pred jamarsko kočico na Vrhu

V Doberdobo Guća!

Drevi ob 20.30 bodo v Modra's galeriji kulturnega društva Jezero iz Doberdoba predvajali srbski film režiserja Dušana Milića »Guća!«. Film pripoveduje o ljubezenski zgodbi med najstnico Julijano, hčerko najboljšega srbskega trobentača in romskim vrstnikom Romejem, obetavnim mladim trobentačem. Kot v Shakespearijevem delu Romeo in Julija bosta lahko kronala svojo ljubezen le, če bo Romeo premagal Julijaninega očeta na slovitih tekmovanjih trobentačev v Gući. V filmu, ki je v srbskem in romskem jeziku s slovenskimi podnaslovi, nastopajo v glavnih vlogah Marko Marković, Aleksandra Manasijević, Mladen Nelević in Slavoljub Pesić.

Na Gradini o kozorogih

V sprejemnem centru Gradina v Doberdobo bo jutri ob 20.30 Marco Favalli predaval o kozorogih med Triglavom, Furlanskimi Dolomiti in Julijskimi Predalpami. Gre za naravno vrsto, ki ni več v nevarnosti izumrtja, na povečanje števila primerkov pa je pozitivno vplival projekt Interreg, ki so ga leta 1992 uresničili v rezervatu Furlanskih Dolomitov.

Illy in Pizzolitto v Mošu

V Mošu bo danes ob 15. uri okrogla miza o upravnih spremembah občin. Svojo prisotnost so napovedali deželni predsednik Riccardo Illy, tržaški župan Gianfranco Pizzolitto in župan iz Moša Pierluigi Medeot.

Šestdnevna vojna

Šestdnevni vojni med Egiptom in Izraelom bo posvečeno srečanje, ki ga Prijatelji Izraela prirejajo danes ob 16.30 na sedežu Fundacije Goriške hranilnice. Spregovorili bodo predsednica Prijateljev Izraela Elisabetta Loricchio, predsednik združenja Italia-Israel Giorgio Linda, profesorja s Tržaške univerze Georg Meyr in Marco Paganoni ter poveljnik vojaških enot, nastanjenih v Venetu, Enrico Pino.

V Gorici Witt-Döring

Izvedenec na področju pohišva in njegove zgodovine Christian Witt-Döring bo danes ob 17.30 v palači Attems-Petzenstein v Gorici vodil ogled razstave »Abitare il settecento« in pri tem spregovoril o glavnih značilnostih pohišva iz 18. stoletja.

Nočejo novih naložb

Na sedežu Tržaške univerze v Gorici bo danes ob 17.30 v okviru mirovniške pobude goriške pokrajine Mesec miru predavanje na temo naložb v Afriki. Roberto Senci iz združenja Manitesa in Elena Gerebizza iz združenja CRBM bosta pojasnila, zakaj sta po njunem mnenju nove naložbe v afriško gospodarstvo pogosto škodljive za tamkajšnje gospodarstvo.

GORICA - Prometni policisti predstavili podatke enajstmesečnega delovanja

Od januarja obravnavali že osem smrtnih nesreč

Odvzeli 684 voznških dovoljenj in naložili 9.844 glob - »Pihalo« 10.122 voznikov

Agenti prometne policije so od začetka letošnjega leta obravnavali 778 prometnih nesreč, od katerih jih je bilo osem s smrtnim izidom. Nesreč z izključno gmotno škodo na vpletenih vozilih je bilo 312, v 485 primerih pa je prišlo do telesnih poškodb. Policisti so podatke o enajstmesečnemu delovanju posredovali v okviru obeleževanja šestdesetletnice prometne policije, ki so jo ustanovili 23. novembra 1947. V Gorici so bili policisti prisotni že od 14. septembra 1947 s skupino motociklistov, ki so jih nato novembra istega leta vključili v novoustanovljeni oddelek prometne policije. Agenti so se v tistih časih vozili po Goriškem s petnajstimi motocikli angleške znamke BSA, ki jih je policija dala na razpolago angleška zavestništva uprava.

Policisti so od letošnjega prvega januarja opravili 2.803 obhodov, med katerimi so prevozili skupno

259.064 kilometrov, pregledali pa so 53.459 vozil in 63.453 oseb. V enajstih mesecih so naložili 9.844 glob ter odvzeli 684 voznških dovoljenj in 451 avtomobilskih dokumentov. Zaradi raznih kršitev prometnega zakonika so zasegli 284 vozil, z voznških dovoljenj pa so odvzeli skupno 20.662 točk. Veliko pozornost so goriški prometni policisti namenili vožnji pod vplivom alkohola, ki je med najpogostejšimi vzroki prometnih nesreč. Od začetka leta je zato test o stopnji alkohola v krvi opravilo kar 10.122 voznikov. Ob tem so agenti prijavi sodnim oblastem 326 oseb, dve osebi pa so aretirali. Policisti so pregledali tudi 57 javnih lokalov, v katerih so ugotovili 16 upravnih kršitev in 7 kazenskih kršitev. Ne nazadnje so agenti goriške prometne policije našli štiri ukradena vozila in ugotovili 18 poverb zavarovalnin in avtomobilskih dokumentov.

Prometni policist med kontrolo dokumentov

BUMBACA

GORICA - Lorito

Aretirali še peto osebo

V okviru preiskave, v katero je vpleten vodja goriških kriminalistov Carlo Lorito, so včeraj aretirali še peto osebo. Za zapahi se je znašel 58-letni Orazio Di Marco iz goriške pokrajine, ki ga bremeni obtožba prekuščevanja z mamili. Di Marco naj bi od leta 2006 preprodajal kokain med devinsko-nabrežinsko občino in Trzicem.

Medtem sta včeraj odvetnika Giorgio Borean in Riccardo Seibold vložila zahtevo po izpustitvi iz zapore Lorita, ki je obtožen korupcije, prikrivanja kaznivih dejanj in razkritja uradnih tajnosti v korist združbe razpečevalcev mamil. Skupaj z Loritom sta bila aretirana podjetnik Paolo Faranda iz Trevisa in Fabio Novacco iz Trsta. Slednji je v hišnem priporu. Borean je Loritovo izpustitev iz zapore zahteval, ker naj bi manjkali zadostni dokazi za pripor. Po Boreanovih besedah poteka ob tem odvetniško delo v zelo težkih pogojih; njemu in Seiboldu doslej še niso dali dovoljenja, da bi se srečala z Loritom in se z njim pogovorila o obtožbah, ki jih je deležen.

ŠEMPETER - Seminar društva Kung Fu

Učijo se starodavnih kitajskih borilnih veščin

Pri skirmenu uporabljajo za bojevanje tudi bambusove palice

FOTO N.N.

V šempetrskem Hit šport centru je pred nekaj dnevi potekal seminar yong tjuna in skirmena, dveh relativno mladih borilnih veščin pod okriljem mednarodne organizacije Missing Link Martial Arts Federation. Seminar je pripravil Klub za borilne veščine Kung Fu iz Nove Gorice, v katerem pod vodstvom trenerja Petra Lipičarja vadi okrog dvajset navdušenec. Seminar je vodil sam ustanovitelj organizacije Missing Link Martial Arts federation, Heinrich Pfaff iz Nemčije, udeleženci pa so pridobivali nova znanja s področja yong tjuna in skirmena. Yong tjun je starodavna kitajska borilna veščina, ki uči obnašanja v boju, hitrih reakcij in odzivov brez uporabe orožja, skirmen pa je veščina bojevanja z orožji, prvenstveno z dvema krajšima palicama. Organizacija Missing Link Martial Arts Federation, ki temelji na izročilu starodavnih kitajskih borilnih veščin, je stara šele dobri dve leti, glavna prednost njene vadbe v primerjavi z ostalimi borilnimi veščinami pa je v tem, da ne ponuja samo različnih tehnik napada in obrambe, ampak predvsem koncept oz. taktiko bojevanja, čemur ostale borilne veščine ne posvečajo dovolj pozornosti. Prav od tod tudi ime »Missing Link«, kar pomeni manjkajoči člen. Mojštru Pfaffu, ki ima za sabo več kot 25 let izkušenj z različnimi borilnimi veščinami, je uspelo v relativno kratkem času pritegniti veliko število zainteresiranih. Iz Nemčije se je organizacija razširila tudi v Avstrijo, Belgijo, Veliko Britanijo, Slovenijo in v ZDA, trenutno pa ima okrog 25 tisoč članov. (nn)

DOBROVO - Gradnikovi večeri v znamenju dveh obletnic

Pesnika rojena v isti hiši

Ob Gradniku so se spomnili tudi na Ludvika Zorzuta, ki je umrl pred tridesetimi leti

Na gradu Dobrovo v Goriških Brdih so minuli konec tedna potekali Gradnikovi večeri 2007, ki so letos minili v znamenju 125. obletnice rojstva in 40. obletnice smrti pesnika Alojza Gradnika ter 30. obletnice smrti Ludvika Zorzuta.

Ludvik Zorzut je bil pesnik, muzealec, zbiralec in planinec, ki širši slovenski javnosti ni znan. Zato se je Odbor za Gradnikove večere, ki deluje pod okriljem občine Brda, letos februarja odločil razpisati natečaj za najboljšo uglasbitev Zorzutove pesmi iz njegove pesniške zbirke Pticka bregarca. Na razpis se je prijavilo pet skladateljev z dvanajstimi pesmimi, rezultati natečaja pa so bili slavnostno objavljeni v soboto, 24. novembra, v okviru Zorzutovega večera letošnjih Gradnikovih večerov. Strokovna komisija je glavno nagrado v višini 800 evrov razdelila med tri skladatelje. Prejeli so jo Bojan Glavina, Štefan Mauri in Tadeja Vulc. Podelitvi nagrad je sledila še izvedba treh Zorz-

utovih pesmi, ki jih je uglasbil Bojan Glavina. Predstavil jih je mešani pevski zbor Čepovan.

Še pred razglasitvijo rezultatov natečaja je Bruno Podveršič spregovoril o življenju in delu Ludvika Zorzuta ter potegnil veliko vzporednic med Zorzutovim in Gradnikovim življenjem. Oba pesnika sta bila rojena v Medani in to v isti hiši, le da je bil Zorzut deset let mlajši od Gradnika. V tej hiši je danes urejena Gradnikova spominska soba, ob vhodu v hišo pa stoji tudi spominska plošča Ludvik Zorzutu. O Zorzutu je spregovoril tudi msgr. Oskar Simčič. V predavanju z naslovom Spomini na Ludvika Zorzuta je izpostavil tudi druge pomembne Brice, katerih življenje in delo bi bilo treba v prihodnje predstaviti. Udeleženci Zorzutovega večera so poslušali tudi zvočni posnetek predavanja Ludvika Zorzuta izobražencem v Trstu iz leta 1974.

Alojzu Gradniku je bil posvečen nedeljski večer. Miran Hladnik s Fi-

lozofske fakultete ljubljanske univerze, ki je tudi urednik Gradnikovega zbranega dela, je pripravil obširno predavanje z naslovom Pisma Alojza Gradnika. Slednja bodo v obliki zadnje, pete knjige Gradnikovega zbranega dela izšla prihodnje leto. Po predavanju sta se s poezijo indijskega pesnika in nobelovega nagradjenca Rabindranatha Tagoreja predstavila Ljubiteljsko gledališče Teharje in plesna skupina Balem. Predstavljene so bile pesmi iz Tagorejevih pesniških zbirk Žrtev, Žrtveni spevi in Rastoci mesec, ki jih je prevedel Alojz Gradnik.

Zadnji del letošnjih Gradnikovih večerov, razstava o briških vaseh Brestje in Kojsko kot upravnom in kulturnem centru Brd do leta 1941, ki jo je pripravila kustosinja Goriškega muzeja Tanja Gomišček in bi morala biti odpravljena do 30. oktobra, je zaradi osebnih razlogov avtorice razstave prestavljen na kasnejše obdobje. (nn)

BRESTOVICA, MEDJA VAS - Množičen pohod društev Brest in Timava po Grmadi

Prvič in zadnjič čez državno mejo

Pohodniki so peščili mimo kavern, utrd in strelskih jarkov iz 1. svetovne vojne ter si ogledali Moritzovo in Grofovo jamo

S pohoda po Grmadi

FOTO VIP

Pohodi in organizirani izleti v naravo že od nekdaj privabljajo lepo število navdušenec. Če pa tem pohodom vtisnemo še zgodovinski, ekološki in čezmejni značaj, je uspeh prireditve zagotovljen. To se je zgodilo tudi pred nedavnim na pohodu po sledeh soške fronte, ki so ga že desetič zapored pripravili v Brestovici, vasi nedaleč od Jamelj, le streljaj od državne meje. Pohod po kraških vzpetinah in dolinah Grmade je pripravilo domače društvo Brest, letos pa je bilo prvič, da so progo speljali tudi po italijanskem ozemlju do Medje vasi, kjer je delovala okrepčevalna postaja v režiji tamkajšnjega kulturnega društva Timava. Še en pohod je torej odprl mejo in nakazal, da je to ena zadnjih, če že ne zadnja čezmejna množična prireditve pred dokončno ukinitvijo mejnih pregrad. Kljub muhastemu vremenu se je prireditve udeležilo skoraj štiristo ljudi.

Pohodniki so se zjutraj zbrali pred staro osnovno šolo v Brestovici, ki že dolgo ne služi več svojemu namenu (v njej pa prirejajo kulturne prireditve in

razstave) in ob napovedani uri krenili na pot. Na voljo so imeli dve progi, krajšo 7 kilometrsoko (samo po slovenskem ozemlju) in daljšo 11 kilometrsoko, ki jih je popeljala do Medje vasi in nazaj v Brestovico (po oceni udeležencev je proga bila za vsaj 3 km daljša). Kolona ljubiteljev hoje je štartala z dežjem, ki pa je kmalu prenehal. Ponovno se je ulilo na koncu, ko so še zadnji pohodniki bili pri kosilu. Med potjo so si udeleženci ogledali vrsto zanimivosti, ki jih ponuja okolica vasi in pobočja Grmade. Leta so posijana s kavernami, utrdami in strelskimi jarki, ki jih je tam pustila 1. svetovna vojna. Pohodniki so si tudi ogledali dve jami: Moritzovo jamo, ki je avstroogrskim vojakom služila za vodni zbiralnik in Grofovo jamo, ki je bogata s kavniki, zaradi velikosti pa jo je avstrijska armada uporabila za vojaško bolnico. Da so pohodniki dvakrat prečkali mejo, so pokazale le zarjavele table, policistov pa ni bilo na spregled, ne enih ne drugih. To je dodaten dokaz, da meja res odhaja v pokoj. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Gledališče

»RISATE A GRADISCA« niz gledaliških predstav v narečju: v petek, 30. novembra, ob 20.45 v dvorani Bergamas v Gradišču »Mato de guera«; informacije in predprodaja vstopnic v uradu IAT Pro loco Gradišče, tel. 0481-960624.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo v ponedeljek, 3. decembra, ob 21. uri gledališka predstava Ingmarja Bergmana »Sinfonija d'autunno«. Igrali bosta Rossella Falk in Maddalena Crippa; informacije in predprodaja vstopnic v Občinskem gledališču (ul. N. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057) v soboto in nedeljo pred predstavo med 17. in 19. uro.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Il risveglio delle tenebre«.

Dvorana 2: 17.40 »Ratatouille«; 20.10 - 22.10 »Factory Girl«.

Dvorana 3: 17.45 »Boy Girls - Questioni di sesso...«; 20.00 - 22.00 »Main Fuhrer«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45 - 20.15 - 22.15 »Matrimonio alle Bahamas«.

Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »1408«.

Rumena dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.10 -

22.10 »Matrimonio alle Bahamas«.

Dvorana 2: 17.30 »Ratatouille«; 20.10 - 22.15 »Lo spaccacuori«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 »I vicerè«; 22.10 »Come tu mi vuoi«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Lezioni di cioccolato«.

Razstave

DRUŠTVO ARS vabi na odprtje likovne prodajne razstave v dobrodelne namene Umetniki za Karitas v petek, 30. novembra, ob 18. uri v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Razstavljena dela Kosiča, Gregorčiča, Bratuša, Apollonia, Nemesa, Preloga, Rupnika, Szilvassyja, Tomana in Uršiča bo predstavila Anamarija Stibilj Šajn.

FOTOGRAF TARCISIO SCAPPIN razstavlja v baru Cicchetteria v ul. Petrarca v Gorici do 9. decembra.

GALERIJA LOJZE SPAZZAPAN v Gradišču bo zaradi obnovitvenih del zaprta do petka, 30. novembra.

ODPRTJE MUZEJA KMEČKE KULTURE BRINCELJ bo v soboto, 1. decembra, ob 20. uri v prenovljenih razstavnih prostorih na sedežu KD Briški grič v Števerjanu (Bukovje 6). Sledil bo priložnostni kulturni program KD Briški grič in nastop MoPZ Srečko Kumar Kojško.

V GOSTILNI »AI TRE AMICI« v ul. Oberdan v Gorici bo do konca novembra na ogled fotografska razstava z naslovom »Landscape« slovenskega fotografa Mirka Bijukliča.

ZSKD IN KD PAGLAVEC vabita na sedež KD Paglavca v Podgori v nedeljo, 2. decembra, med 10. in 13. uro na predstavitve šestih likovnih ustvarjalcev s svojimi povsem različnimi zamislimi in proizvodi. Pobuda sodi v niz drugačnih srečanj in razstavljanj z naslovom Ustvarjalnost 2007. Mitja Rupel bo prikazal vrsto ikon o mitih postindustrijske dobe z naslovom REICH 23; Tanja Curto bo predstavila nenavadne in prijetne fotografske barvne občutke; Petra Pavšič bo razstavljala karikature obrazov; XXXXX ZZZZZZ vabi na ogled svoje tokratne pripovedi; domačin Mitja Morgut bo prikazal instalacije, ki jih oblikuje in

gradi; Claudio Colussi bo iz prehrambenih snovi pripravil dve okrasni torti.

Koncerti

ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK IN SKRD JADRO v sodelovanju z župnijo sv. Lovrenca vabita na orgelski koncert Andrzeja Bialka iz Krakovske Glasbene Akademije danes, 28. novembra, ob 20. uri cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah.

KD SABOTIN v sodelovanju z župnijo sv. Mavra in Silvestra, ZCPZ Gorica, krajevno skupnostjo Pevma, Štmaver in Oslavje ter ZSKP Gorica vabi vse ljubitelje glasbe na glasbeni projekt z naslovom »Vsi verujemo v enega Boga«. Prvi koncert bo v petek, 30. novembra, ob 20. uri v cerkvi v Pevmi. Nastopili bodo Tilen Draksler na orglah in cerkveni mešani pevski zbor iz Pevme.

MEDNARODNA NAGRADA GIULIANO PECAR bo v polfinalnem delu danes, 28. novembra, in v četrtak, 29. novembra, ob 16. uri v KC Lozje Brautuž v Gorici. Zaključni večer, ki ga bo predstavila Tjaša Dornik, z nagradovanjem in koncertom zmagovalcev bo v soboto, 1. decembra, ob 20.30 v gledališču Verdi v Gorici. Vstop prost.

V CERKVI V ŠTANDREŽU bo danes, 28. novembra, ob 20.30 koncertni večer z naslovom Poglejte! Iz Argentine prihajajo Ani Rode (solo), Luka Debevec Mayer (solo) in Diego Licciardi (orgle). Koncert sta priredila Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica in župnija sv. Andreja apostola.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v petek, 30. novembra, in v soboto, 1. decembra, ob 20.15 koncert Oliverja Dragojeviča s skupino Dupini. Prireditelj koncerta je Kulturni dom Nova Gorica v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice; informacije in vstopnice (15 evrov) v blagajni Kulturnega doma v Novi Gorici (Bevkov trg 4 - tel. 003865-3354013).

Izleti

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA (Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030) vabi v soboto, 1. decembra, na že skoraj tradicionalni Miklavžev izlet. Podali se bodo na Dolensko in se sprehodili po Steklasovi pohodni poti v okolici Šentruperta. Organiziran bo avtobusni prevoz, zaželen pa je letnemu času primeren planinska oprema. Vodita Darko Božič in Jože Sedevčič. Društvo je odprto ob torkih in četrtkih med 15. in 18. uro.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA (Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030) vabi v nedeljo, 9. decembra, na izlet na elegantno piramido Amariano nad Tolmečem v Karniji, ki se dviga kar 1600 m nad obsežnimi prodišči reke Tilment. Sestanek v četrtak, 6. decembra, na društvu. Vodi Miranda Čotar. Podrobnosti na spletni strani www.planinsko-drustvo-ng.si.

SPDG vabi v nedeljo, 2. decembra, na »izlet v neznanu«. Ob zadostni udeležbi bo na razpolago tudi avtobus; informacije na tel. 0481-882079 (Vlado).

Obvestila

KD JEZERO iz Doberdoba vabi danes, 28. novembra, ob 20.30 v prostore društvene Modra's galerije na predvajanje filma »Guča!«.

PRIJAVE VINA 2007: Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitve prijav zapade v ponedeljek 10. decembra Prosijo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prireja v soboto, 15. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah tradicionalni praznik ob zaključku leta za vse člane in prijatelje. Vpisovanje v gostilnah Rubijski grad in Francet.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v četrtak, 29. novembra, v občinski dvorani v Ločniku.

ZVEZA UPOKOJENCEV CISL prireja tradicionalno božično srečanje v soboto, 15. decembra; informacije in vpisovanja na sedežu v ul. Manzoni 5 v Gorici med 9. in 11. uro ob delavnikih ali na tel. 0481-533321 do zasedbe razpoložljivih mest.

ŠTANDREŠKI ŠTIRIDESETLETNIKI so vabljani, da se udeležijo praznovanja obletnice v soboto, 15. decembra. Zbirališče na »placu« v Štandrežu ob 18.30, ob 19. uri bo maša, nato bo sledila družabnost v gostilni Turri. Obvezna je predhodna prijava do 7. decembra na tel. 348-5856977 (Marko), 329-0738424 (Marijan) in 333-1581015 (Dino).

ŠZ SOČA vabi vse člane na delovni izredni občni zbor v ponedeljek, 3. decembra, v sejni dvorani Zadržne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjah, Prvomajska ulica 120/A v prvem sklicanju ob 19. uri in v drugem ob 20. uri.

Prireditve

GORICA KINEMA, Kinoateljejeva sezona filmov v izvirniku z italijanskimi podnapisi: 29. novembra »The magic flute« (režija Kenneth Branagh), 6. decembra »Yasamin kiyisinda« (režija Fatih Akin). Filme bodo vrteli v goriškem Kinemaxu na Travniku ob četrtkih ob 17.45 in 20.45; vstopnina s člansko izkaznico Kinoateljeja.

KD DANICA v sodelovanju z JK Kraški krti, PD Vrh sv. Mihaela in Gospodarsko združenje Brajda Vrh vabi v četrtak, 29. novembra, ob 20. uri v ŠKC Danica na Vrhu na srečanje in pogovor o ledinskih imenih na Vrhu z raziskovalcem Vladom Klemštom z naslovom »Z Brstovca na Debelo grižo in s Pušč na Largo«.

PRAZNOVANJE ZAVETNIKA SV. ANDREJA v Štandrežu je v teku do 2. decembra: danes, 28. novembra, bo ob 20.30 v cerkvi koncert argentinskih glasbenikov Ani Rode in Luka Debevec; v četrtak, 29. novembra, bo ob 20.30 v župnijskem domu okrogla miza z naslovom »O našem pokopališču«; v petek, 30. novembra, bo ob 12. uri v župnijskem domu mladinska gledališka predstava, ob 18. uri v župnijski cerkvi spovedovanje, ob 19.30 praznična maša in ob 20.15 blagoslov in odkritje freske v župnijskem parku; v soboto, 1. decembra, bo ob 10. uri v župnijskem parku otroška delavnica na temo adventnih vencev, ob 20.30 v kapeli sv. Jožefa nočno bedenje; v nedeljo, 2. decembra, bo ob 9. uri v župnijski cerkvi maša, ki jo bo vodil g. Fausto Furlanut, ob 10. uri praznična maša, ki jo bo vodil koprski pomožni škof msgr. Jurij Bizjak, ob 11. uri bo podelitev Klasa 2007, ob 17. uri slovesna večernica in ob 18. uri dobrodelni koncert Tria Novina. Prireditelji so župnija sv. Andreja Apostola, Krajevna skupnost, Prosветno društvo Štandrež in Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica.

RAZPRAVA SLOVENCIV ZA ZDRUŽENO LEVICO bo v torek, 4. decembra, v goriškem Kulturnem domu (ul. Brass) ob 18.30. Sodelovali bodo Mario Lavrenčič, Fabrizio Dorbolò (Demokratska levica), Igor Kocijančič

(SKP), Marko Marinčič (Zeleni) in Stojan Spetič (SIK).

SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ SLOVIK vabi na srečanje z naslovom »Razgovor o Evropi: pogovor o razvoju Slovenije od konca druge svetovne vojne do predsedovanja Evropski Uniji« v petek, 30. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Pogovarjala se bosta Milan Kučan in Mitja Volčič.

V CENTRU GRADINA v Doberdobo bo v četrtak, 29. novembra, ob 20.30 predstavitev knjige Marca Favallija »Lo stambecco dalle Dolomiti friulane al Triglav«; informacije na tel. 333-4056800 ali infogradina@libero.it.

ZDRUŽENJE PANTA RHEI organizira v petek, 30. novembra, ob 18. uri v državnih knjižnici v ul. Mamelji v Gorici pesniško glasbeni večer z naslovom »Lato «G»«. Nastopil bo glasbenik Gino Pipia.

ZSKD, KD ANDREJ PAGLAVEC, KD PODGORA IN ZSKP vabijo v četrtak, 29. novembra, ob 20.30 na sedežu društva Paglavca v Podgori na pogovor z Rudijem Šimacem z naslovom »Kako se je začelo na Soči 1915«.

Mali oglasi

V PODTURNU V GORICI ODDAM V NAJEM popolnoma novo opremljeno stanovanje s parkirnim prostorom in avtonomnih ogrevanjem. Tel. 349-5252201.

ZARADI SELITVE prodajamo odlično ohranjeno kotno omaro za spalnico dimenzij cm. 210x210x260. Razpoložljivost takojšnja. Cena izredno ugodna. Tel. 335-7029004.

Pogrebi

DANES V ŠTEVERJANU: 14.00, Genio Marega (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.30) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V LOČNIKU: 11.00, Armando Gasparini (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 11.00, Elisa Nardin (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.30) v cerkvi sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 9.00, Bruna Nicola vd. Franzoso (iz goriške splošne bolnišnice ob 8.30) v cerkvi sv. Valeriana in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Angela Martinez vd. Cassaniti v kapeli pokopališča in v Spineo za upepelitev.

DANES V RONKAH: 14.00, Anna Adeline Novati s pokopališča v cerkev sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V PIERISU: 14.00, Giuliano Casella (iz tržiške bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KOPRIVNEM: 10.30, Gioira Tirel vd. Iordan s pokopališča v cerkvi in na pokopališču; 14.00, Guido Cocollet (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.40) v cerkvi in na pokopališču.

Ob prerani izgubi dr. Mirka Špacapana izreka občuteno sožalje svojcem

števerjanska Občinska uprava

Ob boleči izgubi Mirka Špacapana izreka iskreno sožalje svojcem

župan in doberdobska Občinska uprava

Ob prerani in teži izgubi dragega Mirka Špacapana izreka svojcem iskreno sožalje

KD Sabotin

Odbor proti goriškemu upepeljevalniku iz Sovodenj

se s hvaležnostjo spominja Mirka Špacapana in izraža iskreno sožalje svojcem.

Ob smrti Mirka Špacapana, zdravnika, politika, zborovodje in pevca žaluje tudi

ZCPZ - Trst

in izraža vsem svojcem iskreno sožalje.

KD BRIŠKI GRIČ
VABI
NA ODPRTJE MUZEJA KMEČKE KULTURE
BRINCELJ
SOBOTA,
1. DECEMBRA 2007
OB 20. URI
KULTURNI DOM ŠTEVERJAN
BUKOVJE 6
PROGRAM OBLIKUJEJO: RECITATORJI IN MOPZ SREČKO KUMAR KOJSKO
Pošeg sofinancira P. P. S. Interreg III A Italija - Slovenija 2000 - 2006. - Projekt "PREPLETANJA"

KONZORCIJ ZA RAZVOJ UNIVERZITETNEGA SREDIŠČA V GORICI					
V skladu s 6. čl. zakona št. 67/87 objavljamo podatke o Predračunu za leto 2007 in o Zaključnem obračunu za leto 2006					
DOHODKI			IZDATKI		
POSTAVKE:	Predračun za leto 2007	Oračun za leto 2006	POSTAVKE:	Predračun za leto 2007	Oračun za leto 2006
POGLAVJE II - Prispevki in tekoči prenosil s strani Države, Dezele in drugih javnih ustanov tudi v smislu delovanja, poverjenega s strani Dezele	910.001,00	813.001,00	POGLAVJE I - Tekoči stroški	1.072.401,00	987.960,77
POGLAVJE III - Izvendarčni dohodki	1.100,00	1.067,00	POGLAVJE II - Stroški na račun kapitala	60.000,00	60.000,00
POGLAVJE IV - Dohodki od prodaje, prenosa kapitala in vrnitve kreditov	0,00	0,00	Skupni stroški	1.132.401,00	1.067.960,77
Skupni dohodki	911.101,00	814.068,00	POGLAVJE III - Stroški za povračilo posojil	103.000,00	103.000,00
POGLAVJE V - Dohodki z najemi posojil	103.000,00	103.000,00	POGLAVJE IV - Stroški za storitve tretjih	92.500,00	92.500,00
POGLAVJE VI - Dohodki storitev za tretje	92.500,00	92.500,00	Skupaj	1.327.901,00	1.263.460,77
Skupaj	1.106.601,00	1.009.658,00	Skupaj	1.327.901,00	1.263.460,77
- Poslovni presežek	121.300,00	253.892,77	- Razlika		
- Nevezani amortizacijski skladi	100.000,00		SKUPAJ IZDATKI	1.327.901,00	1.263.460,77
SKUPAJ DOHODKI	1.327.901,00	1.263.460,77			

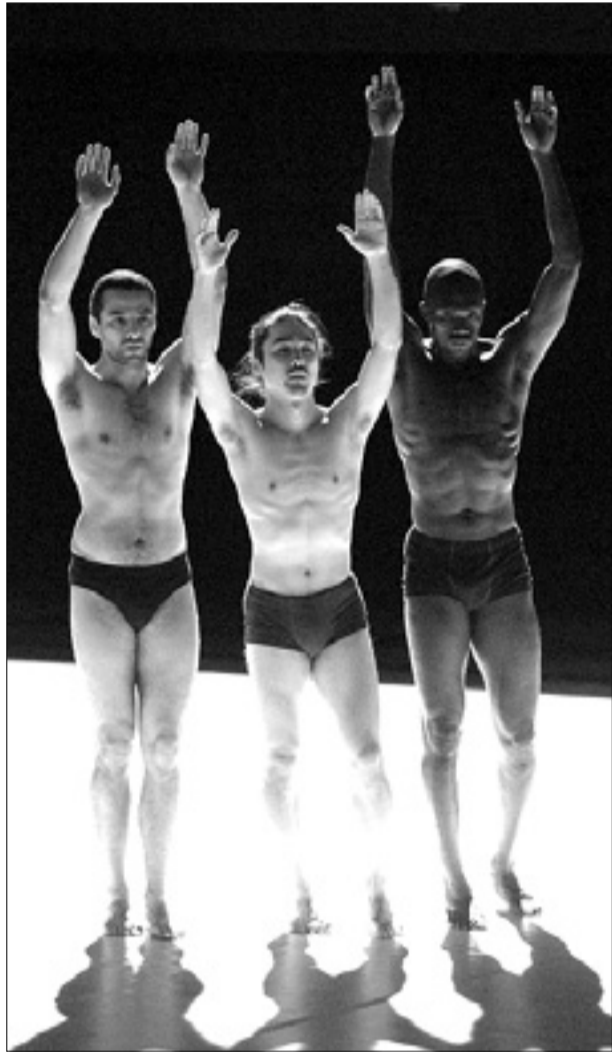
PRESEDAJNIK: Inž. Nicolò Fornasir

SODOBNI PLES - V okviru pobude Raz/seljani

Skupni ples kot vodilo v multikulturalno skupnost

Nastopil je atletski mednarodni plesni ansambel, ki ga vodi koreograf Heddy Maalem

Levo moški del, desno pa ženski del plesne skupine med nastopom v Trstu

»Evropa ni Eden... svet pa še manj«, je izjavil francosko-alžirski koreograf Heddy Maalem v zvezi z vsebino predstave »Un Champ de Forces«, ki je v ponedeljek gostovala pri Slovenskem stalnem gledališču v Trstu v okviru pobude Raz/seljani. Vsestransko mednarodni projekt združuje senegalske, francoske, japonske, španske, nizozemske in korejske plesalce ansambla, ki se v tem delu, z ekspresivno govorico telesa sprašuje o »begu v neznanu sodobnega človeka«, o globalizirani Evropi, kjer se različni narodi med seboj ignorirajo, o nujnem soočanju z drugačnim.

Mrzla luč razsvetljuje aseptične notranje pokrajine (ali puščavo), kjer se uprizarja vprašanje bivanja, predvsem odnosa do sočloveka in njegove različnosti. Razmišljanje se istoveti z laboratorijskim postopkom; je nekaj kemičnega, fizičnega, etičnega, kot osnova tistega »polja sil«, kjer se sestav-

ni elementi neke ne-enotne snovi stalno spajajo in ločujejo.

Na začetku je snov ena sama, v sebi raznolika, ko vsi plesalci v skupnem prizoru sestavljajo diagonale in telesne geometrije, medtem ko različna barva kože ustvarja kromatične dinamike. Njihovi premiki imajo v sebi nekaj živalskega in obenem disciplinirano umetnega, arhaičnega in sodobnega, kjer najdejo prostor različni stilni vplivi v razcvetu atletskih sposobnosti, kjer je koreografija »pisanje« jasnih, temeljnih misli.

V postopnih prizorih se snov kot v kemičnem procesu ločuje po rasi in spolnosti: Azija, Afrika, Evropa, v iskranju dodatnih konfrontacij še moška in ženska dimenzija (slednja se spremeni v parodijo modnega defileja, s kančkom ironije in izrazito moškega pogleda na stvari, kar se pojavlja tudi pri prikazovanju odnosov med spoloma).

Plesalci se pritegnejo in odbijajo, v stalni medsebojni komunikaciji, iščejo pretok energije, ki jih premetava kot sredi nekega magnetskega polja, kjer se čas za trenutek ustavi v prebliskih ljubezni. Vsak plesalec predstavlja univerzalno identiteto telesa in minimalistična izbira spodnjega perila približuje gledalcu simbole, jih spremeni v znake človeškega vsakdana, s katerimi se lahko istoveti.

V tišini in v zvoku (ki ni nikoli glasba v pravem smislu, temveč šum, ropot, udarec, krik) bije notranji ritem, ki so ga plesalci vodili in ustvarjali in s tem dali predstavi tempo, ga posamezno in skupno upočasnili ali pospešili do frenetične hitrosti. Dolg aplavz je ob koncu nagradil plesalce mednarodnega ansambla, ki bodo ohranili gostovanje v Trstu v lepem spominu; pričakala sta jih namreč polna dvorana Kulturnega doma in navdušena publika ljubiteljev sodobnega plesa, ki niso hoteli zamuditi te enkratne prilike. (ROP)

LJUBLJANA - Srečanje v prostorih DSP

Premški nagrajenci

Najprej so predstavili Združenje književnikov Primorske, nato pa prve tri premske nagrajence

Prejšnji ponedeljek je v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani gostovalo Združenje književnikov Primorske. V prvem delu večera sta predsednica združenja Ines Cergol in njegov tajnik David Terčon predstavila

zgodovino in delo združenja, bilten Beseda, dvojezični zbornik Tja in nazaj ter projekt literarne nagrade Prem. V drugem delu so se obiskovalci spoznali s prvimi tremi premskimi nagrajenci. Marijo Mercina in njeno knjigo Ženska

hiša je predstavila Barica Smole, Dušana Jelenciča in njegovo knjigo Aleksander od kresnic je predstavila Ines Cergol, Magdaleno Svetina Terčon in njeno pesniško zbirko Odenki v medprostoru pa je predstavil David Terčon. (DT)

V NUK razstava o obveznem izvodu

Drugega aprila 1807 je bil v Avstrijskem cesarstvu izdan prvi odlok o obveznem izvodu, ki je veljal tudi v vseh tedanjih slovenskih deželah. V skladu z odlokom so morali knjigotržci in tiskarji brezplačno oddati po en izvod vsakega novega tiska javnim deželnim knjižnicam in s tem je bil uporabnikom zagotovljen dostop do gradiva. Dvestoletnici obveznega izvoda je posvečena razstava, ki je na ogled v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK). Pripravila sta jo Irena Sešek in Samo Kristan, odprta pa bo do 8. decembra. Na razstavi so predstavljeni prvi obvezni izvodi, odredba v originalu in prevodu, ki predpisuje obvezno zbiranje tiskov, prevod uredbe iz časa Ilirskih provinc in poročilo Matije Čopa o prevzemu obveznih izvodov iz leta 1834, ki ga hrani Arhiv RS. Med izbranimi naslovi je precejšnje število slovenskih knjig, poleg njih pa tudi knjige v nemščini, latinščini in francoščini.

Med prvimi obveznimi izvodi je moč najti vsebinsko zelo različne publikacije: največ je bilo molitvenikov in drugih publikacij z versko vsebino, najti pa je tudi slovenske učbenike (abecednike, gramatike), strokovno literaturo (npr. medicinske knjige), uradne publikacije, pa tudi kuharske knjige, različne letake in drugo, je v razstavno zloženko zapisala Seškova. S tem ko je Licejska knjižnica, predhodnica NUK, dobila pravico do prejetanja obveznega izvoda iz dežele Kranjske, se je naša dežela pridružila razvitim evropskim kulturam, je ob odprtju razstave podčrtal ravnatelj NUK Lenart Šetinc. Temeljni namen in smisel obveznega izvoda je varovanje nacionalne pisne kulturne dediščine, omogočanje bibliografske kontrole ter zagotavljanje dostopnosti za študijske in raziskovalne namene. (STA)

GRAD DOBROVO - Natečaj

Uglasbitev pesmi iz zbirke Ludvika Zorzuta

Na gradu Dobrovo so v soboto, 24. novembra, ob otvoritvi letošnjih Gradnikovih večerov podelili nagrade prvega Natečaja za uglasbitev pesmi iz Zorzutove pesniške zbirke Ptička bregarca. Odbor za Gradnikove večere je razpis objavil marca 2007 z željo, da ob letošnji trideseti obletnici smrti in sto petnajsti obletnici rojstva briškega pesnika, muzealca, zbiralca ljudskega blaga in planinca (veliko je objavjal v Planinskem vestniku) tudi širša javnost bolje spozna ustvarjalnost Ludvika Zorzuta. Pesnik, rojen v isti hiši kot Alojz Gradnik v Medani, je namreč - tako kot Gradnik - dal pomemben pečat briškemu prostoru. Žal pa je njegovo ime prezrto celo v Slovenski enciklopediji in večina njegovega opusa še čaka na dostojno obdelavo. Edina publikacija, ki predstavlja Zorzutovo duhovito in iskrivo pesniško snovanje, je zbirka Ptička bregarca, ki je izšla leta 1974. Pesmi so razdeljene v več sklopov in večinoma napisane v briškem narečju. Izbor pesmi je opravil Marijan Breclj, ki je napisal tudi obsežno spremeno besedo. Slednje je bila tudi izhodišče zapisa in razmišljanja Bruna Podveršiča, ki je na dobrovskem Zorzutovem večeru zgoščeno orisal življenje in delo medanskega rojaka. Ludvik Zorzut je namreč tudi avtor besedila briške himne Brda, Brda in zagotovo si kot izrazito ljudski poet in edinstven slovenski izobraženec zasluži več pozornosti. Njegova soba v rojstni hiši v Medani še vedno čaka na ureditev, na izdajo pa čaka tudi še glavnina njegovih pesmi. Spomine na Ludvika Zorzuta, na njegovo zavezanost briški pokrajini in njegova družjenja z Alojzom Gradnikom je obujal monsignor dr. Oskar Simčič, ki je občinstvu postregel tudi z arhivskim posnetkom pogovora z Zorzutom.

Večer je dosegel vrhunec s podelitvijo nagrad Natečaja. Razpisani sta bili dve nagradi, in sicer za najboljšo

uglasbitev pesmi iz Zorzutove pesniške zbirke v višini 800 evrov ter nagrada za najboljšo uglasbitev Zorzutove pesmi mladega slovenskega skladatelja v višini 350 evrov. Na razpis se je pripeljal 12 skladb. Med njimi ni bilo nobenega kandidata za nagrado mladega avtorja (do dopolnjenega 20. leta starosti). Člani strokovne žirije (Ivan Florjanc, profesor na Glasbeni akademiji v Ljubljani, Ambrož Čopi, profesor na Glasbeni gimnaziji Koper in domačin Radovan Kokošar, vodja glasbene šole Promusica) so med skladbami izbrali pet (3 skladbe kot cikel ter 2 samostojni): skladbe Tik-tak, V nedeljo popoldne in Novoletna romanca, ki sestavljajo cikel avtorja Bojana Glavine, Ptička bregarca Štefana Maurija in Ti-tak Tadeje Vulc. Glavno nagrado je tako žirija razdelila med tri skladatelje, pri čemer je za izvedbo priporočila cikel treh skladb Bojana Glavine. Nagrajeno noviteto Glavine je na podelitvi krstno izvedel Mešani pevski zbor Čepovan pod vodstvom Maje Klanjšček in s svojim zglednim nastopom še bolje oživel prepoznavno enostavnost (a hkratio globino) ljudskega pesništva Zorzuta. In zgodba Bojana Glavine ob njegovem »odkrivanju« Ludvika Zorzuta je lahko tudi prisposoda (in apel) za poznavanje naših korenin. V Piranski knjižnici, kjer je skladatelj iskal zbirko Ptička bregarca, je (čez dan) dobil en sam porumnel arhivski izvod. Duhovitost, šegavost, navdušenost nad ljudmi in nad briško pokrajino pisca in enostavnost pesmi so ga vendar tako navdušile, da jim je poklonil kar nekaj ustvarjalnih idej. Nastal je pretežno klasično napisan cikel kot utrinek časa, ki je že skoraj izginil in »...mi zato ni dopuščal sodobnih kompozicijskih prijemov. Zorzutova pristna pesem kliče ustrezne harmonije, zahteva preizkušene tonalne okvire.« (B. Glavina)

Tatjana Gregorič

KOPER - Na fakulteti za humanistične študije od včeraj do petka

V okviru Dnevov humanistike cela vrsta zanimivih prireditev

Sinoči predstavitev poklicne in življenjske zgodbe novega rektorja Univerze na Primorskem Bohinca

KOPER - Na koprski fakulteti za humanistične študije (FHŠ) Univerze na Primorskem (UP) so se včeraj začeli Dnevi humanistike, ki se bodo zaključili v petek. V sklopu dnevov se je včeraj zvečer, s predavanjem z naslovom Poklicne in življenjske zgodbe za lažje odločitve, predstavil novi rektor UP Rado Bohinc. Dnevi se bodo danes nadaljevali s Humanističnim maratonom, prireditvijo s številnimi dejavnostmi študentov UP FHŠ. V petek pa bo potekala mednarodna konferenca na temo Prostorska preobrazba Slovenije in sosedstva ob vstopu v EU: priložnost za obmejna območja, so sporočili iz UP.

Predstavitve novega rektorja je naslednja v nizu predstavitev poklicnih in življenjskih zgodb sodelavcev fakultete in univerze ter strokovnjakov iz okolja, ki so v svojem poklicu in življenju uspešni ter zadovoljni, menijo na UP. Predstavitve potekajo v okviru projekta "Kam po maturi in diplomu? - Poklicne in življenjske zgodbe za lažje odločitve", katerega namen je spodbuditi mlade k študiju, k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu, k aktivnemu preživljanju

nju prostega časa ter vključevanju v družbene razprave in delovanje nasploh.

Iz življenjskih zgodb uspešnih in zadovoljnih strokovnjakov je največkrat razvidno, da so že v svojem srednješolskem obdobju in v času študija bili dejavni in preizkušali svoje sposobnosti ter interese na različnih področjih, sporočajo z UP.

V okviru dnevov bo danes brucovane študentov UP FHŠ, jutri pa bodo v koprski palači Foresterija predstavili oddelek za antropologijo UP FHŠ in Slovensko etnološko društvo. Organizirani bodo tudi vodeni ogledi etnoloških institucij po Koprju. Zvečer bo potekala še predstavitev knjige hrvaškega pisca Antonia Miculiana z naslovom Protestantizam u Istri, kot uvod v Trubarjevo leto pa bo sledilo predavanje doktorja literarnih ved Jonatana Vinklerja.

V petek dopoldne bodo v Foresteriji ob stoletnici rojstva Antona Ocvirka odprli razstavo o njegovem delu in življenju. Razstavo, avtorice Ksenije Krivec, želijo počastiti tega pomembnega in uglednega literarnega raziskovalca in utemeljitelja slovenske primerjalne literarne vede. (STA)

Novi rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc je včeraj odprl Dneve humanistike

V Piranu danes srečanje z Natalijo Planinc

PIRAN - V Mestni knjižnici Piran nadaljujejo z nizom prireditev, na katerih bodo obiskovalci spoznali svoje krajanke. Na tokratnem srečanju, ki bo danes ob 18. uri v Studiu Galeriji Gasspar (Savudrijska 5) bo gostja večera Pirančanka Natalija Planinc, prejemnica državnega odlikovanja za ohranjanje kulturne dediščine, predsednica društva ANBOT, organizatorka izjemnih kulturnih dogodkov v Piranu, zagovornica kulture vseživljenjskega učenja in ideje prostovoljstva ter nosilka še mnogih vlog, ki jih bodo spoznali v njeni družbi s sogovornikom Janezom Mužičem. (O.K.)

V soboto Štanjelski tek

ŠTANJEL - Turistično društvo Štanjel prireja v soboto, 1. decembra, že 8. tradicionalni Štanjelski tek, ki sodi med teke v sklopu tekmovanja za Pokal kraškega parka. Start na 7 km dolgo pot bo ob 11. uri pri lovskem domu Štanjel. Proga poteka po makadamski cesti, ki se dva km rahlo vzpenja, od tega en km po asfaltu, do vasi Lukovec. Nadaljuje se po ožji kolovozni poti proti Kobjglavi vse do cilja, ki bo pri lovskem domu. Celotna proga z višinsko razliko 120 metrov bo označena s trakovi in kontrolnimi točkami. Dolžina proge je za vse kategorije enaka. Tek je odprtega tipa in ni omejitev glede udeležbe. Prijave sprejemajo na dan teka do 10.30 ure pri lovskem domu. Startnina pa znaša 8 evrov. Trije prvouvrščeni v ženski in moški kategoriji (absolutno) bodo prejeli pokale, prvi trije v posameznih kategorijah pa medalje. Vsi tekmovalci pa prejmejo praktično darilo, malico in čaj. Rezultati bodo objavljeni na spletni strani: »<http://www.klub-kraskiteka-ci.si>«. (O.K.)

V soboto v Koprju predstavitve koledarja Istra 2008

KOPER - Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper bo v soboto, 1. decembra, ob 11. uri na oddelku za italijanico v Čevljarski ulici 22 predstavila koledar »Istra 2008«. Koledar je izdalo Društvo Cristian Pertan iz Trsta in je opremljen s fotografijami istrskih krajev in mest. Na predstavitvi bo sodelovala avtor fotografij Gabriele Bosazzi in predsednik društva Manolo Bibalo; poezija koprškega pesnika Tina Gavarda pa bo prisotna popeljala v koprsko preteklost.

TOMAJ - Investitor pripravljen na pogovore

Tomajci odločno proti gradnji nove stanovanjske soseske v vasi

TOMAJ - V zadnjem času je Kras postal zanimiv za graditelje stanovanjskih hiš. V urbanih središčih Divača in Sežana so na več mestih postavljeni gradbeni odri in dvigala. Družinske hiše, vrstne hiše, stanovanjski bloki rastejo vsepovsod. Kupci so Ljubljanci, Tržačani, prebivalci obmorskih mest, ki iščejo mirno in čisto okolje, pa tudi bivalni prostor za dostopnejšo ceno. Zemljišča za pozidavo pa so na voljo tudi marsikje na vasi. Tak primer je Tomaj, kjer želi sežanska družba Adriaplan na južnem robu stare vasi na 3,6 hektara velikem zemljišču postaviti stanovanjsko sosesko s 45 hišami oziroma 79 stanovanji. "Naš cilj je srednji sloj kupcev, da si bodo za dostopno ceno privoščili stanovanjsko hišo.

Naš namen pa je privabili tudi mlade družine," je povedal direktor družbe Boštjan Žiberna. "Koncept sicer še ni dorečen, vendar smo spoštovali obstoječo zakonodajo, občinske predpise, pa tudi način gradnje, značilen za Kras - gručast in prilagojen terenu. Zato so načrtovane hiše podolgovatih linij."

Projekt so v teh dneh predstavili krajanom in izzvali burne odzive. "79 hiš je 300 prebivalcev, to je 150 otrok. Sprašujem - boste zanje zgradili vrtec, osnovno šolo, pokopališče?" Boštjan Žiberna: "Mislim, da to pri današnji rodnosti ni problem, sicer pa so šole v Tomaju, Dutovljah in Sežani." "To je naselje, ki sodi v mesto, ne na vas. Kras je primeren za manjše število hiš. Na Planini pri Vipavi bodo na primer zidali vile z bazeni za drugačen sloj ljudi." "Parcela naj obsega 1500 kvadratnih metrov in ne manj." Boštjan Žiberna: "Projekt zahteva precej vlaganj, zato mora biti rentabilen in donosen za investitorja. Gradnja ne bo masovna, ampak bo trajala nekaj let. Najprej bomo zgradili cesto in komunalno opremlili parcelo, potem pa bomo gradili vsako hišo posebej." Od projekta ne nameravajo dostopiti, ker so z lastniki že dogovorjeni za odkup zemljišča, je še povedal Žiberna, so pa se z domačini pripravljeno pogovarjati. "Vendar z argumenti, ne s provokacijami. Dosedaj sem slišal samo te."

Tomajci, zavedajoč se, da je območje v prostorskih načrtih občine opredeljeno kot zazidalno, zidavi ne nasprotujejo, so poudarili na predstavitvi prisotni krajanje, so le proti načrtu družbe Adriaplan. "Ne strinjamo se z gostoto hiš, številom prebivalstva, ki naj bi se vanje naselilo," je povzel predsednik krajevne skupnosti Tomaj Vojko Žiberna. "Naselje lahko prinese vrsto problemov, od socioloških, družbenih, infrastrukturnih, lahko ustvari

Tomajci se ne strinjajo z gradnjo velikega novega stanovanjskega naselja v vasi

konflikte med starimi vaščani in novimi prebivalci."

Razšli so se vsak na svoji strani. V Tomaju sedaj računajo na pomoč občine in pričakujejo, da bo ta zagovarjala njihov interes in interes Krasa. Kot smo že po-

ročali, so svetniki na zadnji seji občinskega sveta, sklenili aktivnejše poseži v rabo prostora, in sicer s pričetkom postopka sprememb prostorskega plana občine oziroma z uvedbo občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN) ali po starem

zazidalnih načrtov. To jim omogoča aprila letos sprejeti Zakon o prostorskem načrtovanju. Ali bodo OPPN zahtevali tudi za projekt Adriaplana v Tomaju, pa še ni jasno.

Irena Cunja

BRKINI IN KRAS - Vas Naklo po letih izseljevanja postopoma doživlja preporod

Pred koncem leta naj bi pod streho spravili tudi večnamenski prostor za srečanja

DIVAČA - Vas Naklo leži med Brkini in Krasom. V začetku 20. stoletja je bila vas, kot županija, zelo pomembno stičišče širšega področja. Županija je imela sedež pri Mohorčičevih, po domače pri »Bzkovih«. Zaradi težkih življenjskih razmer, takoj po 2. svetovni vojni, se je veliko prebivalcev, predvsem mlajših družin iz tega področja izselilo v bližnja mesta. V zadnjem času je vas oživila z velikim številom novorojenih otrok.

Vaški odbor, ki ga vodi Tatjana Gombač je pred enim letom sprejel predlog, da bi v Naklem zgradili večnamenski prostor za skupna srečanja in prostčasne dejavnosti. Ideja se je začela uresničevati meseca maja, ko je Krajevna skupnost Divača zagotovila finančna sredstva za začetna gradbena dela. Prva faza gradnje je bila zaključena že pred poletjem, saj so občani s prostovoljnimi delom izkazali veliko volje in delovne vneme. Druga faza del je stekla v mesecu septembru. Strokovni vodja Stojan Ivančič zagotavlja, da bo streha postavljena še pred letošnjo zimo, seveda če bo Krajevna skupnost, ki ji predseduje Franc Ivančič iz Matavuna, primaknila potrebna sredstva. Kot pa sedaj kaže, bomo vaščani novo leto pričakali še vedno na prostem. V prihodnosti načrtujemo tudi obnovitev cerkve sv. Mavricija - Vrčica, ki je precej poškodovana. Freske v cerkvi so iz sredine 15. st. Cerkev je po ugotovitvi Zavoda za spomeniško varstvo iz Nove Gorice zanimiv zaščiten spomenik.

Vas Naklo je v zadnjem času zaradi rojstva precejšnjega števila otrok ponovno zaživela

Revitalizacija vasi, je danes v hitro razvijajoči se družbi, zelo pomemben proces. Neokrnjenost narave in pristnost medsebojnih odnosov nudijo posamezniku možnost kvalitetnega življenja. Urbanizirano okolje peha človeka v odtujenost do samega sebe in drugih, ter

poudarja vrednote, kot so tekmovalnost, storilnost, individualnost. Potrošniška miselnost povzroča nezadovoljstvo in doživljanje notranje praznine. Predvsem mladi so izpostavljeni velik pastem pri odraščanju.

Marjetka Gombač

ANNAPOLIS - Tik pred začetkom mirovne konference podpisali skupno izjavo

Bush: Izraelci in Palestinci za dogovor do konca 2008

Pogajanja se bodo začela 12. decembra - V Gazi množična demonstracija proti konferenci

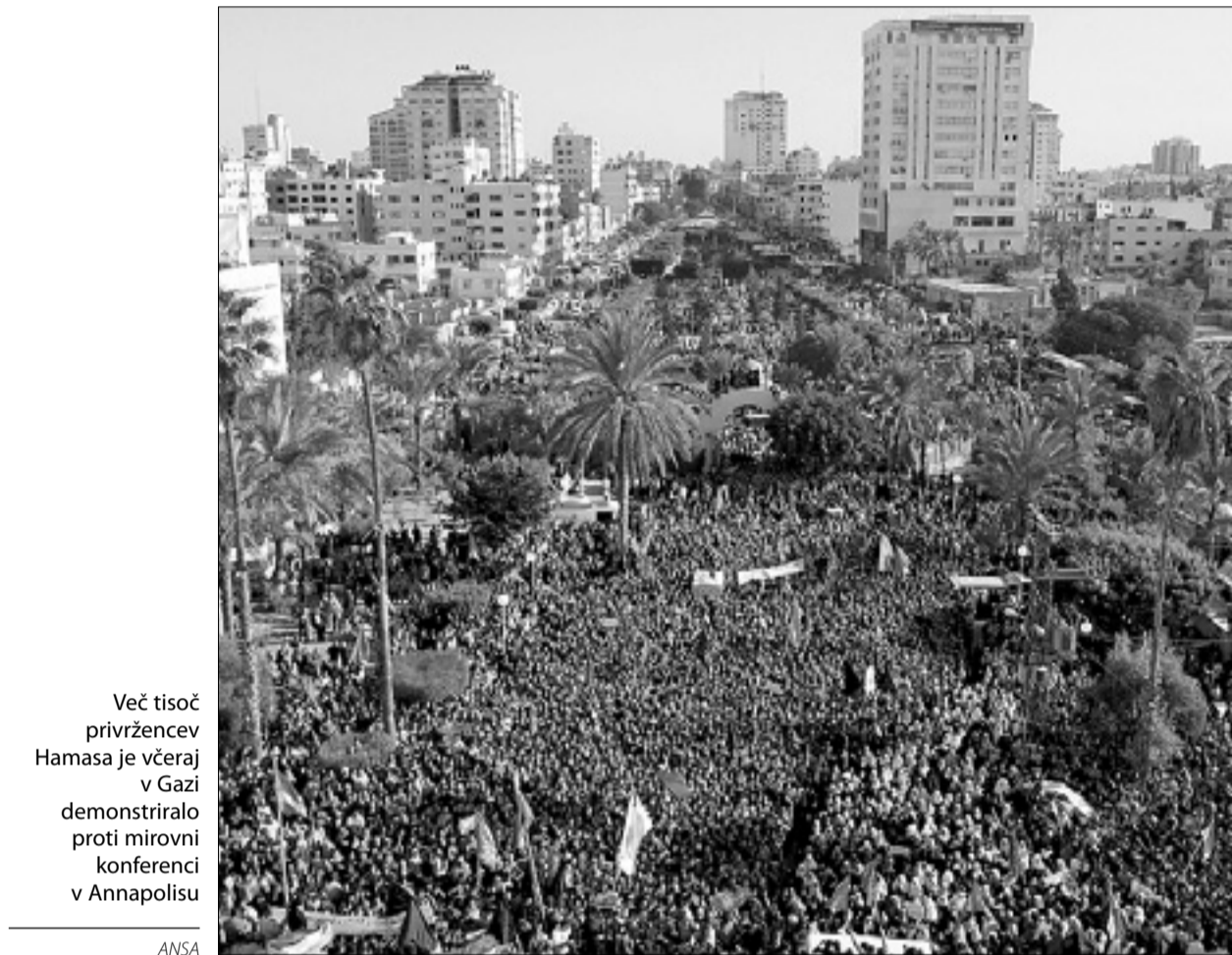
WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je včeraj ob odprtju bližnjevzhodne mirovne konference na mornariški akademiji v Annapolisu v ameriški zvezni državi Maryland izjavil, da so se Izraelci in Palestinci dogovorili, da bodo začeli takojšnje dvostranske pogovore za rešitev bližnjevzhodnega spora in da si bodo prizadevali za mirovni dogovor pred koncem leta 2008. Po Bushevih besedah naj bi strani pogajanja začeli 12. decembra.

Bush je ob tem prebral skupno izraelsko-palestinsko izjavo, v kateri sta se strani dogovorili, da bosta začeli »energične in nepretrgane« pogovore o vseh »ključnih vprašanjih«. Cilj skupne izjave, ki jo je prebral Bush, je »končati prelivanje krvi« med Izraelci in Palestinci z namenom oblikovanja neodvisne palestinske države, »ki bo živela ob Izraelu v miru in varnosti«. Dogovorili so se, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, »da bi dogovor dosegli pred koncem leta 2008.« je dejal Bush na konferenci, ki se je udeležuje okoli 50 držav in mednarodnih organizacij, med njimi tudi slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel.

Bush, ki sta ga na govorniškem odru spremljala izraelski premier Ehud Olmert in palestinski predsednik Mahmud Abas, je tudi dejal, da bosta izraelska in palestinska stran pogajanja začeli 12. decembra. Po tem naj bi se pogajanja nadaljevala vsake dva tedna. 12. decembra se bo tako prvič sestval upravni odbor, ki ga bosta skupaj vodila izraelska in palestinska stran, njegova naloga pa bo pripraviti delovni načrt in nadzirati pogajanja.

Dogovor sta izraelska in palestinska stran dosegli po tednih intenzivnih pogajanj in vse do Bushevega nastopa na konferenci ni bilo jasno, ali se jima je uspelo dogovoriti. Tako je ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice še minula dva dneva sodelovala na pogajanjih med stranema, ki pa še malo pred konferenco nista bili preveč optimistični.

Cilj konference v Annapolisu je bil prav začetki prve formalne pogovore med Izraelci in Palestinci po sedmih letih, na katerih naj bi rešili več kot 60 let star spor in vzpostavili palestinsko državo, ki bi živela v miru ob Izraelu. Ameriška administracija je ob napovedih konference upala, da bo rešitev dosežena še pred koncem leta 2009, ko poteče Bushev mandat.

Več tisoč privržencev Hamasa je včeraj v Gazi demonstriralo proti mirovni konferenci v Annapolisu

ANSA

»Naloga, ki se začena v Annapolisu, bo težka. To je le začetek procesa, ne njegov konec, in potrebno bo opraviti še veliko dela. Lahko pa strani zaupata trenutku, v katerem smo začeli opravljati to nalogo. To je pravi trenutek. Stvar je prava. In vem, da lahko strani za ceno težkih prizadevanj uspeha,« je na konferenci med drugim še poudaril ameriški predsednik.

Bush je tudi posvaril pred nevarnostmi na Bližnjem vzhodu. »Gre za bitko o prihodnosti Bližnjega vzhoda,« je dejal Bush. Spričo naraščajoče nevarnosti ekstremizma so mirovna pogajanja med Izraelci in Palestinci nujna. »Žmage ne smemo prepustiti skrajnemu,« je dejal Bush. Ameriški predsednik je ob tem pohvalil Abasa zaradi njegove pripravljenosti, da se postavi proti terorizmu in ekstremizmu. Abas in njegova vlada »palestinskemu ljudstvu ponujata alternativno vizijo prihodnosti, vizijo miru, lastne domovine in boljšega življenja«, je dejal Bush. Za Bushem je na konferenci nas-

topil Abas, ki je dejal, da ta predstavlja priložnost, »ki se ne bo ponovila«. Prihajajoča pogajanja bi morala voditi v končanje izraelske zasedbe palestinskih ozemelj in Golanske planote, je dejal Abas. Desetletja dolgo trpljenje palestinskega ljudstva bi se nato lahko končalo. Končanje nasilja in trpljenja je tudi v interesu »našega soseda« Izraela, je dodal. Palestinski predsednik pa v nastopu ni podal nobenega namiga, da bodo Palestinci popustili pri svojih ključnih zahtevah, zaradi katerih so pogajanja propadla že v preteklosti. Gre za status Jeruzalema, vprašanje beguncev, meje prihodnje palestinske države in judovskih naselbin.

Za Abasom je nastopil Olmert, ki je obljubil, da se bodo na pogajanjih lotili vseh vprašanj, ki so doslej ostala zunaj. »Nobeni stvari se ne bomo izognili. Čeprav bo to izjemno težek proces za številne izmed nas, je kljub temu nezogiben. To vem. Pripravljeni smo,« je dodal. Izrael je tudi pripravljen na »boleče kompromise«, je dodal Olmert, ob

tem pa se je tudi obrnil neposredno na arabske države na konferenci in dejal, da je čas za končanje bojkota in osamitve izraelske države. Med 16 arabskimi državami, ki se udeležujejo konference, sta tudi ključna igralca v regiji - Sirija in Savdska Arabija.

Na območju Gaze, ki je od junija pod nadzorom gibanja Hamas, se je pred začetkom konference v Annapolisu zbralo več deset tisoč ljudi, ki so protestirali proti njej. Vodja Hamasa Ismail Hanija je ob tem povedal, da njegovo gibanje ne bo položilo orožja, in poudaril, da je srečanje obsojeno na neuspeh. Manjši protesti so potekali tudi na Zahodnem bregu, ki je pod nadzorom Abasovega gibanja Fatah. Te proteste je policija, zvesta Abasu, nasilno razbila, pri čemer je umrl protestnik.

Protesti proti konferenci v Annapolisu so potekali tudi v Izraelu, kjer se je v ponedeljek v Jeruzalemu na demonstracijah zbralo več kot 20.000 ljudi. (STA)

Iran z novo raketo dolgega dosega

TEHERAN - Iran je zgradil novo raketo dolgega dosega z imenom ashura. Raketa ima doseg 2000 kilometrov, je iraški obrambni minister Mustafa Mohamed Nadžar. Raketa bi lahko dosegla ameriške baze na Bližnjem vzhodu in Izrael. O novi raketi še ni bilo objavljene nobene fotografije, zato se v javnosti že pojavljajo dvomi o verodostojnosti navedb. Iran je namreč v preteklosti za svojo najbolj znano raketo dolgega dometa sahab-3 trdil, da ima doseg 2000 kilometrov, uradno pa naj bi imela raketa le 1300 kilometrov dometa.

Beograd in Priština glede Kosova še vsaksebi

DUNAJ - Beograd in Priština na ključnem zadnjem krogu neposrednih pogajanj še vedno vztrajata pri svojih stališčih. Po koncu skupnega sestanka obeh delegacij s posredniško trojko iz ZDA, Rusije in EU se pogovori sicer nadaljujejo na ločenih srečanjih trojke s posameznimi delegacijama, vendar pa vse manj kaže, da bi pred 10. decembrom lahko prišlo do kompromisa. Rusija se je medtem že zavzela, da bi pogajanja nadaljevali tudi po tem datumu.

Sarkozy zaradi nemirov sklical izredno sejo vlade

PARIZ - Potem ko je bilo drugi dan nemirov v predmestju Pariza v noči na torek ranjenih 82 policistov, od katerih jih je pet v kritičnem stanju, je predsednik Nicolas Sarkozy za sredo sklical izredno sejo vlade. Poleg tega se bo v sredo zjutraj, po vrnitvi z obiska na Kitajskem, v Elizejski palači srečal s starši v nesreči umrlih mladostnikov, zaradi katerih so izbruhnili nemiri. Nemiri so v predmestju Pariza izbruhnili v noči na ponedeljek, potem ko sta v trčenju s policijskim avtomobilom umrli dva mladoletna motorista, stara 15 in 16 let. Vozila sta brez čelade, do nesreče pa je prišlo, ker sta izsilila prednost policijskemu avtomobilu.

Podnebne spremembe škodijo zlasti revnejšim

NEW YORK - Zaradi podnebnih sprememb bodo katastrofalne posledice utrpeli predvsem revnejše države, izhaja iz letnega poročila Razvojnega programa ZN (UNDP). Lakota, poplave in bolezni, kot je malarija, bodo v prihodnje za dodatno milijardo zemljanov življenje naredile nezno, opozarja poročilo. Dokument glavno krivdo za nastale razmere pripisuje bogatejšim narodom. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Danes se bo evropska delegacija sestala s kitajskimi voditelji

Vrh EU-Kitajska bo potekal v luči rekordnega trgovinskega primanjkljaja evropske povezave

PEKING - V Pekingu bo danes vrh EU-Kitajska. Srečanje evropskih in kitajskih voditeljev bo potekalo v senci rekordnega trgovinskega primanjkljaja EU s Kitajsko, ovir, s katerimi se na kitajskem trgu srečujejo evropska podjetja, in umetno podcenjenega juana, ki koristi kitajskemu izvozu. Na desetem vrhu EU-Kitajska bodo sicer pregledali napredek, dosežen v minule desetletju, in sprejeli dogovor o krepitvi sodelovanja. Poleg dvostranskih bo na dnevnem redu še več regionalnih in svetovnih aktualnih tem.

Izvoz EU na Kitajsko sicer konstantno narašča za več kot 20 odstotkov letno, vendar pa unija na Kitajsko še vedno izvaja manj kot npr. v Švicu. Trgovinski primanjkljaj unije s Kitajsko je lani znašal 131 milijard evrov, letos pa naj bi presegel 170 milijard evrov. Študija Evropske komisije kaže, da evropska podjetja zaradi ovir pri dostopu do kitajskega trga letno beležijo za okoli 20 milijard evrov izgub.

Trgovina med Kitajsko in EU je po podatkih Eurostata v letih 2000-2006 narasla za 150 odstotkov: izvoz na Kitajsko

je narasel s 26 na 64 milijard evrov, uvoz iz Kitajske pa s 75 na 195 milijard evrov. Kitajska predstavlja okoli šest odstotkov izvoza in 14 odstotkov uvoza sedemindvajseterice in je za ZDA druga najpomembnejša trgovinska partnerka EU. Med posameznimi članicami unije je daleč največja izvoznica na Kitajsko Nemčija.

Dan pred vrhom so prvo ofenzivo v Pekingu včeraj sprožili predsednik evroskupine, luksemburški premier Jean-Claude Juncker, evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia in predsednik Evropske centralne banke (-ECB) Jean-Claude Trichet. Kot je nedavno poudaril slednji, bodo skušali gostitelje prepričati, da gospodarska rast, odvisna od izvoza in podcenjene valute, ni v interesu Kitajske, in da mora ta nujno pospešiti dvig vrednosti juana.

Evropa poleg tega izpostavlja vprašanje učinkovite zaščite pravic intelektualne lastnine. Iz Kitajske je izviralo kar 83 odstotkov ponarejenega blaga, ki so ga lani prestregli na mejah unije. Zaradi t. i. piratstva naj bi evropski proizvajalci na Kitaj-

skem izgubili kar petino zaslužka, sedmim od desetih podjetij pa je kraja intelektualne lastnine povzročala resne težave.

Vir težav je še posebej trgovina s storitvami, kjer se evropska podjetja na Kitajskem soočajo z največ ovirami. Po navedbah evropskega komisarja za trgovino Petra Mandelsona prihaja na področjih, kot so telekomunikacije, gradbeništvo, zavarovalništvo in finančne storitve, do diskriminatornega izdajanja dovoljenj, omejevanja tujih investicij in lastništva, prisilnega oblikovanja mešanih podjetij s kitajskimi partnerji in diskriminatornih uredb, ki pogosto neposredno kršijo določbe Svetovne trgovinske organizacije (WTO). Mandelson je v ponedeljek tudi opozoril, da mora Kitajska nujno zagotoviti boljše varnost svojih izdelkov.

Peking po drugi strani v odnosih z EU zahteva predvsem ukinitve embarga na prodajo orožja, ki ga je unija uvedla po krvavi zadušitvi upora na Trgu nebeskega miru v Pekingu leta 1989. Bruselj vztraja, da mora Kitajska pred odpravo embarga izboljšati svoje spričevalo na področju člo-

vekovih pravic. Kitajska poleg tega zahteva priznanje statusa tržnega gospodarstva s strani EU, vendar pa mora prej izpolniti nekaj »tehničnih« zahtev Bruslja, kot so dodatni ukrepi za odprtje trga in polno spoštovanje načel WTO.

Unijo bodo na doslej desetem vrhu s Kitajsko - prvi je potekal leta 1998 v Londonu - predstavljali predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, premier Portugalske kot trenutno predsedujoče EU Jose Socrates, komisarka za zunanje odnose in sosedsko politiko Benita Ferrero-Waldner, komisar za trgovino Mandelson in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana. V imenu Kitajske bo govoril premier Wen Jiabao, so sporočili iz Bruslja.

Kot so še sporočili v Bruslju, bodo voditelji na tokratnem vrhu predvsem pregledali napredek, ki je bil v odnosih med unijo in najštevilnejšo državo na svetu dosežen v minule desetletju, ter govorili o nadaljnji krepitvi sodelovanja na področju gospodarstva in trgovine, znanosti in tehnologije, izobraževanja ter turizma. Visoko na

dnevnem redu bo tudi sporazum o partnerstvu in sodelovanju, ki bo obsegal številna področja sodelovanja in ne le trgovine kot sedanji sporazum iz leta 1985. Uradna pogajanja sta strani začeli januarja letos.

Udeleženci vrha bodo pozornost namenili še širokemu spektru regionalnih in mednarodnih vprašanj skupnega interesa, vključno z razmerami v Mjanmaru, na Korejskem polotoku, v Afriki, Iranu, na Bližnjem vzhodu, Kosovu, pa tudi na področju energetike in v boju proti podnebnim spremembam. Barroso in Wen bosta med drugim podpisala 500 milijonov evrov vredno posojilo Evropske investicijske banke (EIB) za kitajske projekte proti globalnemu segrevanju ozračja.

Pred delovno večerjo, ki bo predstavljala »vrh vrha«, bo v Pekingu danes potekalo doslej četrto poslovno srečanje EU-Kitajska, ki naj bi privabilo več sto poslovnežev iz Evrope in Kitajske. Na njem naj bi sodelovali tudi že omenjeni udeleženci vrha.

Jasna Vrečko (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Saša Pavček: »Al'en al'dva« / režija in igra: Aleš Valič. V sredo, 5., in v četrtek, 6. decembra, ob 20.30.

Sylvia Plath: »Zasledovanje« / avtorski projekt Damirja Zlatarja Freya, igra: Sonja Polanc. V petek, 7. decembra, ob 21.00.

Ivan Cankar: »Romantične duše« / gostovanje SNG Drame iz Ljubljane. V petek, 14. decembra, ob 20.30 združeni abonmaji (reda A in F) z italijanskimi nadnapisi; v soboto, 15. decembra, ob 20.30 (red B); v nedeljo, 16. decembra, ob 16.00 združeni abonmaji (redi T, C in K) z italijanskimi nadnapisi.

Gledališče Rossetti

Loretta Goggi: »Se stasera sono qui« / nastopa Loretta Goggi, režija: Gianini Brezza. Od jutri, 29. novembra, do sobote, 1. decembra, ob 20.30, v nedeljo, 2. decembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

»Affittasi« / pod okriljem Združenja Europa Cultura v sklopu projekta: »Turki v Evropi 2007«. v soboto, 1. decembra, ob 21.00 in v nedeljo, 2. decembra, ob 17.00.

La contrada

Sofokle: »Antigona« / režija: Giulio Bosetti, igrajo: Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Sandra Franzo. Do sobote, 1. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 2. decembra, ob 16.30.

V nedeljo, 2. decembra, ob 11.00 v okviru Otroškega gledališča: »La piccola Olga e l'arcobaleno«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 7. decembra, ob 20.45 / Nuovi percorsi scenici: »R60 - Ballata operaia«. Nastopata: Monica Morini in Bernardino Bonzani; glasba: Davide Bizzarri.

VIDEM

Gledališče S. Giorgio

»Paradiso perduto« / v okviru "teatro contatto 07/08" nastopa CSS Teatro stabile di innovazione del FVG. Urnik: do 29. novembra ob 21.00 - 5. in 6. epizoda; od 30. novembra do 2. decembra ob 21.00 - 1. in 6. epizoda.

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Friedrich Dürrenmatt: »Romolo, il grande« / v produkciji: DoppiaEffe Compagnia di prosa Mariano Rigillo. Od četrta, 6., do nedelje, 9. decembra, ob 20.45.

Pierre Augustin de Beaumarchais: »Le nozze di Figaro« / igra: Tullio Solenghi, režija: Matteo Tarasco. Od četrta, 13., do nedelje, 16. decembra, ob 20.45.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

Jutri, 29. novembra, ob 18.00 in 20.00, v petek, 30. novembra, in v soboto, 1. decembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Namišljeni bolnik«, gostovanje SSG iz Trsta.

V ponedeljek, 3. decembra, ob 9.15 (za šolo) in ob 16.30 / Boris A. Novak: »Stotisočnoga« - gostovanje KD Gledališče na vrhvi.

V petek, 7. decembra, ob 17.30 in v soboto, 8. decembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus« - koprodukcija z Gledališčem Koper.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 28. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

Jutri, 29. novembra, ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V petek, 7. decembra, ob 19.30 in v soboto, 8. decembra, ob 20.00 / Heinrich von Kleist: »Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem«.

Mala drama

V soboto, 1. decembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

V ponedeljek, 3. decembra, ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V torek, 4. decembra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

Od srede, 5., do sobote, 8. decembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 28. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Ljudomrznik«.

Jutri, 29. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Ljudomrznik«.

V petek, 30. novembra, ob 11.00 in ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan sv smrti Jožce Rožce«.

Mala scena

Danes, 28. novembra, ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

Cankarjev dom

Predstava zvočnega gledališča za otroke: »Kralj prisluškuje« / Dvorana Duše Počkaj - do petka, 30. novembra ob 9.00 in ob 11.00.

Primož Ekart: »Poročena s seboj« - Koveslova dvorana - danes, 28., jutri, 29., in petek, 30. novembra, ob 10.00.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 28. novembra, ob 20.00 / »Krivica« - produkcija Teater Paradoks, Društvo srbska skupnost.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V četrtek, 13. decembra, ob 20.30 / »Glasbeni spleti« - klavirski recital Aleksandra Rojca.

V ponedeljek, 17. decembra, ob 21.00 / v sklopu »Mediterraneo Folk Club« nastopa Arabsko andaluzijski orkester.

Gledališče G. Verdi

Giuseppe Verdi: »Ermani« / danes, 28., in v petek, 30. novembra, ob 20.30.

Edvard Grieg: »Peer Gynt« / premiera v torek, 4. decembra, ob 20.30, ponovitev v sredo, 5. decembra, ob 16.00 in ob 21.00, v četrtek, 6. decembra, ob 20.30, v petek, 7. decembra, ob 16.00 in ob 21.00 ter v nedeljo, 9. decembra, ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Danes, 28. novembra, ob 20.30 / »Why... Be extraordinary when you can be yourself« - nova predstava Daniela Ezzralowa.

Od torka, 4., do četrta, 6. decembra, ob 20.30 / Dein Perry in Nigel Triffitt: »Tap Dogs«, glasba: Andrew Wilkie.

Gledališče Rossetti (sezona 2007-08)

Koncertnega društva)

V ponedeljek, 3. decembra, ob 20.30 / koncert Julie Fischer - violina in Martina Helmchen - klavir.

Peterlinova dvorana (Ul. Donizetti 3)

V petek, 30. novembra, ob 18.00 / »Pavle Merku vis a vis - Skladatelju ob 80-letnici«, skladateljeve skladbe bodo izvajali učenci Glasbene matice.

Konservatorij Tartini

Danes, 28. novembra, ob 20.30 / »Guitar Recital« s Chiaro Asquini.

■ Glasbene matineje

ob nedeljah ob 11.00.

Avditorij muzeja Revoltella

V nedeljo, 2. decembra / koncert zmagovalcev 1. državnega tekmovanja »Città Pieve di Soligo«.

BRISČIKI

V soboto, 1. decembra, ob 20.30 / v ogrevanem šotoru, v okviru »Novoletne glasbe brez meja«, koncert s skupino Kingston.

V soboto, 8. decembra, ob 20.30 / v ogrevanem šotoru, v okviru »Novoletne glasbe brez meja«, koncert s skupinama Karma in Aki Rahimovski Band.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 29. novembra, ob 20.30 / koncert glasbene skupine Putokazi iz Reke.

V ponedeljek, 10. decembra, ob 20.30 / koncert folk grupe Andihra iz Sardinije.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 4. decembra, ob 20.45 / koncert: Quintetto Bibiena.

VIDEM

Teatro nuovo Giovanni da Udine

V petek, 30. novembra, ob 20.45 / Adolphe Adam: »Giselle«, nastopa Balet moskovskega gledališča Stanislavskij.

V sredo, 5. decembra, ob 20.45 / Amsterdam Baroque Orchestra & Choir, dirigent: Ton Koopman.

V sredo, 12. decembra, ob 20.45 / Quartetto di Tokyo - Martin Beaver - violina, Kikuei Ikeda - violina, Kazuhide Isomura - viola in Clive Green-smith - violončelo.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V petek, 30. novembra, in v soboto, 1. decembra, ob 20.15 / Oliver Dragovevič in skupina Dupini.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 28., in jutri, 29. novembra, ob 11. uri / Linhartova dvorana / »Katalena za vas ... in mesto«.

Jutri, 29., in v petek, 30. novembra, ob 17.30 / Gallusova dvorana / koncert Orkestra slovenske filharmonije.

V ponedeljek, 3. decembra, ob 19.30 / Dvorana SF - Jorma Hynninen - bariton, Riikka Hakola - sopran, Ilkka Paananen - klavir.

V torek, 4. decembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / »Il Fondamento« -

zbor in orkester; dirigent: Paul Dombrecht.

V četrtek, 6. decembra, ob 20. uri / Gallusova dvorana / koncert Iva Pogorelića.

V četrtek, 6. decembra, ob 19.30 / Linhartova dvorana / »Mudance« korejska plesna skupina iz Seula.

V petek, 7. decembra, ob 20.15 / Gallusova dvorana / Filharmonični orkester iz Monte Carla; dirigent: Emmanuel Krivine; solist: Nikolaj Luganski.

V soboto, 8. decembra, ob 20.15 / Linhartova dvorana / v okviru »Glasbe sveta 07« koncert skupin Antonio'O Lione in Tammurritata di Scafati (Italija) in Marzoug (Alžirija).

Cvetličarna mediapark

Jutri, 29. novembra, ob 21.00 / koncert skupie Laibach.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVA OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprt. Za najavljene skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

V galeriji Kulturnega združenja »Il Coriandolo« (Ul. Udine, 55) bo na ogled do 7. decembra skupna slikarska razstava pod naslovom »Srečanje z umetniki«. Urnik: od ponedeljka do sobote ob 16.00 do 19.30, ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt v zimski sezoni samo po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@krahisa.com.

GORICA

V Kulturnem domu je na ogled do 21. decembra razstava Lojzeta Spacala »Pklon umetniku ob 100-letnici rojstva«. Urnik: od ponedeljka do petka od 10. do 13. in od 16. do 18. ure ter med kulturnimi prireditvami.

V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg bo do 29. decembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanità e decoro«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 14. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. in od 15. do 20. ure.

Na goriškem gradu

bo do 21. februarja na ogled razstava z naslovom »Dediščina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

Razstava od Alp do Jadrana po Južni železnici (1857) in Bohinjski progi (1906) je na ogled na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci 2 v Gorici do 6. januarja 2008; ob sredah, četrkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Za napovedane skupine in šole je ogled možen tudi izven urnika; informacije na tel. 0481-537197, 0481-537111.

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci, bo do 6. januarja na ogled razstava o fotografiskem arhivu semeniške knjižnice z naslovom »Sacra Itinera«; ob sredah, četrkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro.

V palači Attems - Petzenstein razstava »Abitare il Settecento«; na ogled bo do 24. februarja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiška gospodje, premožni lastniki; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro, ob sobotah med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 13. uro.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca februarja 2008 bo razstavljala slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotič.

LJUBLJANA - Hala Tivoli

Pankrti se vračajo: v soboto koncert

Pankrti se vračajo! Ob tridesetletnici prvega nastopa verjetno najbolj znane slovenske glasbene skupine v bivši Jugoslaviji so se prvotni člani skupine odločili, da se z nekaj več belimi lasmi na glavi znova srečajo in nekdanjim številnim oboževalcem ponudijo izvrstni glasbeni trenutek, na katerem bomo po več kot dvajsetih letih mirovanja znova v živo poslušali vse najbolj znane pesmi te skupine. Za Pankrte lahko mirno trdimo, da gre za skupino, ki je zaznamovala svoj čas, ki je bila - najbrž so take ocene pretirane, a lepo ponazorjujejo vlogo Pankrtov v zgodovini slovenske glasbe - za Slovenijo bolj pomembna od 57. številke Nove revije.

Skupina je nastala leta 1977 in so jo sestavljali Pero Lovšin - Gnus in Gregor Tomc kot idejna pobudnika ter Jure Krašovec, Bogo Pretnar, Mitja Prijatelj in Slavc Colnarič. Kasneje sta se skupini pridružila Boris Kramberger, ki je zamenjal Krašovca, in Dušan Žiberna na mesto Pretnarja. Nekaj časa pa je bil član skupine še Matjaž Gantar. Prvi koncert so Pankrti imeli 17. oktobra 1977 na gimnaziji Moste in v nabito polni dvorani so sicer prepevali predvsem predelave raznih znanih pesmi skupin Sex Pistols (Did You No Wrong - Krivca pa ni itr.), The Clash in New York Dolls; a zaigrali so tudi nekaj izvirnih pesmi, ki so kmalu postale prave uspešnice. Med temi je nedvomno izstopala pesem Anarhist. Kot zanimivost: po tem koncertu so pre-

povedali katerikoli nastop v živo na gimnaziji Moste. Vsega je bil kriv, zgodba je medtem skorajda postala legenda, Pero Gnus, ki je stopil na oder, si sezul čevlji in ga vrgel nekemu novinarju v glavo. Recenzije o koncertu so bile navkljub dogodku odlične. To je bil le začetek uspeha Pankrtov, ki so jih zelo tople sprejeli tudi v Beogradu, Zagrebu in ostalih mestih bivše SFRJ. Pankrti so postali glasnik novega vala jugoslovanske glasbe. Za nekatere je bila to prva »punk skupina za železno zaveso«. Zaradi provokativnih in političnih vsebin nekaterih pesmi so bili Pankrti večkrat v vrtincu polemik, kljub ne ravno naklonjenim razmeram pa so bili navdve aktivni in v desetih letih izdali prav toliko plošč, od tega pet študijskih. In med številnimi pesmimi so tudi nekatere, ki bodo z zlatimi črkami ostale zapisane v zgodovini slovenske in celo jugoslovanske glasbe. Večino teh (Lublana je bolana, Jest sem na liniji, Totalna revolucija, Metka, Za železno zaveso, Osmi dan, Lepi in prazni, Bandiera rossa itd.) bomo nedvomno poslušali tudi v soboto, 1. decembra v Hali Tivoli v Ljubljani, prav tam, kjer so Pankrti tudi zadnjič v živo nastopili 10. decembra 1987.

Za decembski koncert s pričetkom ob 21. uri bo treba v predprodaji odšteti 22 evrov. Na dan koncerta pa resno tvegajte, da ostanete brez vstopnice, saj so vstopnice za stojišče pod odrom že pošle...

Iztok Furlanič

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

AJDOVŠČINA

V Pilonovi galeriji bo do 7. decembra na ogled razstava z naslovom Milan Klemenčič (1875-1957), slikar, fotograf, lutkar. Urnik galerije: tor - pet: 10 - 17, ned: 15 - 18. Več informacij na 003865 3689177 ali pilonova.galerija@siol.net.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: do konca leta je na ogled razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratorskih delavnice Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubič Prisljan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Sveta Gora ob nedeljah od 10. do 16. ure; grad Dobrovo od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure; Kolodvor vsak dan od 10. do 17. ure; najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Mestna galerija: na ogled in instalacije Jureta Poše z naslovom Tunel v predoru za pešce in kolesarje pod Kostanjevico v Novi Gorici. Instalacija bo na ogled do sanacije predora.

Mestna galerija: razstava slikarja Dušana Kirbiša z naslovom »Snov in sanje« bo

na ogled do 30. novembra po urniku: od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure.

Poslovni center Hit - Paviljon: do 30. novembra je na ogled razstava z naslovom Naslikati prihodnost v okviru mednarodnega humanitarnega projekta Paint the future. Slikarji iz različnih koncev sveta vključujejo v svoja dela risbe zapuščenih otrok v katerih upodablajo svoje sanje o

NOGOMET - V predzadnjem krogu lige prvakov

Monolog Rome v hladnem Kijevu Inter z lahkoto proti Fenerbahčeju

Rimljani in Milančani že v osmini finala - Za Romo so v polno zadeli Vučinić (2), Panucci in Giuly

MILAN/KIJEV - Mancinijev Inter je brez večjih težav visoko odpravil turški Fenerbahče (3:0) in se tako kot prvi v skupini G uvrstil v osmino finala. Nasprotnikovo mrežo so zatresli Cruz, Ibrahimović in Jimenez. Spallettijeva Roma pa je prav tako visoko premagala kijevski Dinamo (1:4). Brez Tottija se je v hladni Ukrajini (temperatura je bila pod ničlo in je snežilo) znova izkazal Črnogorec Mirko Vučinić, ki je dvakrat zadel v polno. Zmago in uvrstitev v osmino finala sta potrdila še Panucci (zadeva kot za stavo) in Giuly. Pri četrtem голу Vučinića je odločilno podal Tržačan Max Tonetto.

V Milanu se je prvi polčas končal brez zadetkov. Inter je sicer takoj prevzel pobudo v svoje roke in nogometiški turškega kluba so se v glavnem branili. V drugem delu so se črno-modri razigrali. Že v 10. minuti je zelo lep zadetek dosegel Cruz, deset minut kasneje je drugi zadel v polno (branilec ga je slabo pokrival) Ibrahimović in s tem je bilo tekme konec. V podaljškju se je med strelce (prvič letos v ligi prvakov) vpisal še Čilenez Jimenez.

Dinamo Kijev - Roma 1:4 (0:3)

STRELCI: Panucci v 4., Giuly v 32., Vučinić v 36. in 78., Bangoura v 63. min.

DINAMO (4-1-4-1): Rybka; Dopilka, Gavrančić, Vaščuk, Nesmačnij; Ghioane; Gusev, Ninković (Šatskih), Rincon (Milevskij), Rotan (Belkevič); Bangoura.

ROMA (4-2-3-1): Doni; Panucci, Ferrarri, Juan, Cassetti; Pizarro, De Rossi (Barusso), Taddei (Esposito), Giuly, Tonetto; Vučinić (Cicinho).

Inter - Fenerbahče 3:0 (0:0)

STRELCI: Cruz v 55., Ibrahimović v 66., Jimenez v 92. min.

INTER (4-4-2): Julio Cesar; Maicon, Cordoba, Samuel, Maxwell (Jimenez); Chivu; Zanetti, Stankovic (Materazzi), Cambiasso, Ibrahimovic (Suazo), Cruz.

FENERBAHČE (4-2-3-1): D. Volkan; Gokhan, Lugano, Edu, Roberto Carlos; Sahin, Aurelio (Appiah); Deivid (Tumer), Alex, Vederson; Semih (Kazim).

Nocoj še Milan in Lazio

Milan bo skušal nocoj (ob 20.45 po Rai1) premagati Benfico in se tako krog pred koncem prvega dela uvrstiti v osmino finala. Dobre možnosti za uvrstitev v osmino ima tudi Lazio, ki pa mora danes premagati Olympiacos.

Vesetje Interjevega napadalca Zlatana Ibrahimovića (v sredini) po zadetku, s katerim je svojo ekipo popeljal v vodstvo z 2:0, in razičarjanje vratarja turškega Fenerbahčaja Volkana Demirela (desno na tleh)

ANSA

5 golov v petih kolih lige prvakov. Strelca, ki sta na vrhu najboljših »bomberjev« sta Interjerjev zvezdnik Ibrahimović in Portugalec v Veliki Britaniji Cristiano Ronaldo. Oba sta svoji zbirki včeraj dodala še gol. Ibrahimović je letos po dvakrat zadel še proti PSV in CSKA, Ronaldo pa je mrežo zatresel tudi na prvi tekmi proti Sportingu v gosteh in trikrat proti Dinamu iz Kijeva, prvič v Manchesteru, drugič v Kijevu.

15 točk, torej pet zmag v petih kolih. Angleški Manchester United je edini, ki je dosegel najboljši izkupiček. Kolo pred koncem prvega dela so vstopnico za drugo fazo lige prvakov ob angleških zvezdnikih prejeli še Roma, Inter, Sevilla in Arsenal, v skupini E pa le Barcelona, o usodi Rangersov, Lyona, Fenerbahčaja in PSV pa bo odločalo zadnje kolo.

SKUPINA E Izida Stuttgart - Rangers 3:2, Lyon - Barcelona 2:2

Barcelona	5	3	2	0	9:2	11
Rangers	5	2	1	2	7:6	7
Lyon	5	2	1	2	8:10	7
Stuttgart	5	1	0	4	6:12	3

PRIHODNI KROG (12.12.) Rangers - Lyon, Barcelona - Stuttgart

SKUPINA G Izida CSKA Moskva - Psv 0:1, Inter - Fenerbahče 3:0

Inter	5	4	0	1	11:4	12
Fenerbahče	5	2	2	1	5:5	8
Psv Eindhoven	5	2	1	2	3:5	7
CSKA Moskva	5	0	1	4	6:11	1

PRIHODNI KROG (12.12.) Psv - Inter, Fenerbahče - CSKA

SKUPINA F Izida Dinamo Kijev - Roma 1:4, Manchester - Sporting 2:1

Manchester Utd	5	5	0	0	12:3	15
Roma	5	3	1	1	10:5	10
Sporting	5	1	1	3	6:8	4
Dinamo Kijev	5	0	0	5	4:16	0

PRIHODNI KROG (12.12.) Roma - Manchester, Sporting - Dinamo

SKUPINA H Izida Sevilla - Arsenal 3:1, Steaua - Slavia 1:1

Sevilla	5	4	0	1	11:7	12
Arsenal	5	3	1	1	12:3	10
Slavia Praga	5	1	2	2	5:13	5
Steaua	5	0	1	4	3:8	1

PRIHODNI KROG (12.12.) Arsenal - Steaua, Slavia - Sevilla

KOLESTARSTVO T-Mobile predčasno zapustil ekipo

BERLIN - Nemško kolesarstvo je danes ostalo brez enega največjih pokroviteljev. Nemški telekomunikacijski gigant Deutsche Telekom je sporočil, da je prekinil sponzorsko sodelovanje z ekipo, ki je nosila ime T-Mobile. Pogodba naj bi se iztekla šele leta 2010. Vzrok za takšno odločitev pa so številni dopiński škandali, povezani s tem moštvom. »Za ta korak smo se odločili, ker se želimo z blagovno znamko T-mobile distancirati od škandalov, povezanih z dopingom, še posebej v kolesarstvu,« je odločitev podal član uprave Hamid Akhavan. S kolesarskim moštvom je podjetje kot sponzor sodelovalo 16 let. Prihodnost moštva naj kljub odhodu glavnega pokrovitelja ne bi bila ogrožena. Bogati ameriški menedžer moštva Bob Stapleton bo s svojim podjetjem pokrival proračun moštva, ki naj bi zadržal vseh 29 tekmovalcev in celoten strokovni štab. Nemško moštvo se bo od zdaj imenovalo Team High Road.

Danes Matej Černic in Loris Manià po TV

CATANIA - Danes se v Catanii začne šestdnevni evropski reprezentanci, ki se bodo borile za osvojitev prvega mesta, ki še vodi na olimpijski kvalifikacijski turnir. Le prvouvrščena ekipa bo lahko nastopila v turškem Izmirju (od 7. do 13. januarja), kjer bo podeljena še zadnja vstopnica za Peking. V šestnici bo poleg Italije nastopila še Hrvaška, Črna Gora, Nizozemska, Grčija in Romunija.

Matej Černic in Loris Manià se bosta v dresu italijanske reprezentance danes pomerila s Črno Goro (RaiSport Sat ob 20.30). Jutri ob 17.30 bo na vrsti dvoboj s Hrvaško, v soboto pa bo ob 16.00 (Rai 3) polfinale, v nedeljo ob 15.30 pa finale.

KOŠARKA - NBA Udrih z novim rekordom

Beno Udrih je v ligi NBA dosegel strelski rekord. Proti svojemu nekdanjemu klubu San Antonio je dosegel 27 točk, temu pa dodal še 4 skoke, 5 podaj, eno ukradeno žogo, eno blokado. Proti bivšim soigralcem je igral 45 minut, Sacramento pa pomagal, da je suvereno nadigrala nasprotnike (112:99). Tudi v obrambi je odigral pomembno vlogo, saj je povsem razorožil zvezdnika Tonyja Parkerja, ki je končal pri zanj skromnih 12 točkah. Bellinellijev Golden State pa je dosegel šesto zmago. Proti Phoenixu je slavil z 129:114. Bellinelli je igral le eno minuto.

ANDERSON ZAPUSTIL OLIMPIJO - Luka Anderson je po nekaj tednih že zapustil Union Olimpijo. Po mnenju trenerja Bečiroviča Anderson ni bil dovolj kakovosten igralec za nastopanje v evroligi.

1. SKL - Izid: Geoplin Slovan - Kraški zidar 82:65.

Tudi Pinzi do leta 2012

VIDEM - Nogometiški Udineseja Giampiero Pinzi je podaljšal pogodbo s furlanskim klubom vse do leta 2012.

AcegasAps: spet poškodbe

TRST - Kapetan Muzio si je v nedeljo huje poškodoval koleno in bo moral na dodatne preglede, težave s koleni pa imata tudi Bonaccorsi in Tonurri.

Cagnija odslovili po telefonu

EMPOLI - Gigi Cagni ni več trener Empolija. Odslovili so ga kar po telefonu. Na klopi toskanskega A ligaša bo odslej sedel Alberto Malesani. Walter Zenga pa ni več trener Dinama iz Bukarešte.

Celje z Barcelono

DUNAJ - V 2. delu rokometne lige prvakov bodo Celjani igrali v skupini D skupaj z Barcelono, Gudmejem in s Pick Szegeodom, Velenjčani pa v skupini B skupaj s Ciudadom Realom, z Gummersbachom in Montpellierjem.

Zmagi Olimpije in Jesenic

LJUBLJANA - Izidi hokejske lige Ebel: Olimpija - Graz 5:3, Linz - Alba Volan 2:1, Acroni Jesenice - Innsbruck 3:2.

KOŠARKA - Predstavitev projekta Jadran

Zaledje za nadaljnje generacije združene ekipe je zagotovljeno

V projekt, ki je piramidalno strukturiran, je vključenih skoraj 300 športnikov

Projekt Jadran združuje pet mladinskih ekip in tri članske ekipe. V večplastnem in piramidalno sestavljenem projektu sodelujejo Sokol, Kontovel, Polet in Dom.

KROMA

Brez konkurence in zaledja, torej kritične mase obstoj Jadrana bo vedno vprašljiv: tako se je pred več kot petnajstimi leti glasilo mnenje Janeza Drvariča in Branka Lakoviča. Danes se tega najbrž ni treba bati, saj je zaledje, ki ga je ustvarjal projekt Jadran, obširno. Gre za sodelovanje štirih slovenskih društev, Kontovela, Sokola, Poleta in Doma, v bistvu pa gre za združevanje igralcev v ekipe, ki bodo oziroma že nastopajo v petih mladinskih prvenstvih in enem članskem pod imenom Jadran, ter tremi ekipami, ki nosijo imena sodelujočih društev. V osnovi piramidalne strukture so mladinske ekipe, ki nastopajo v državnem prvenstvu U14, U15, U17, U19 in deželnem U17 (vse nastopajo pod imenom Jadran) ter državnem U21 (Kontovel Sokol), vse pa se zliva v članske ekipe, ki nastopajo v promocijski (Dom), D (Kontovel Sokol) in C2-ligi (Jadran Mark). Podlago in obnem osnovno tej strukturi pa dopolnjujejo še mlajše skupine košarkarjev (minibasket pri Domu, Sokolu in Športni šoli Polet Kontovel ter U12 pri Domu in Sokolu) in najmlajši, ki svoje prve športne korake spoznavajo pri motoriki vseh vključenih društev. Projekt vključuje skoraj 300 mladih športnikov, nekateri so že na vrhu, drugi pa bodo z odraščanjem in pravišnim pristopom do dela počasi napredovali ter se v končni fazi morda tudi znašli na vrhu novonastale košarkarske piramide. To ostaja tudi cilj projekta, saj vsi vključeni športni delavci upajo, da se bo prva ekipa stalno dopolnjevala z mlajšimi igralci. Zato imajo mladinske ekipe vlogo kovačnic za bodoče stebre prve ekipe. Jadranova članska ekipa pa lahko postane tudi odskočna deska za igralca, ki je pripravljen za (še) večji izziv. Ostale članske ekipe pa odigravajo vlogo delavnic, za tiste igralce, ki počasneje dozorevajo.

Čedalje manjše število igralcev pri matičnih društvih, predvsem pa želja po konkurenčnosti in zagotovitvi vsem igralcem kvalitetno delo, je spodbudilo športne delavce, da so posegli po združevanju. Projekt je nastajal več let, prvi dogovori pred desetimi leti niso pristali na trdna tla, nikoli niso trajali dlje od ene ali dveh sezon. Ideja ni nikoli zamrla, pred nekaj leti je spet postala aktualna, letos pa je projekt dobil dokončno obliko, ki je nekako nastajala že lani pod imenom SKPD. Trnave poti s končnim produktom je na ponedeljkovi predstavitvi projekta Jadran predstavil tehnični vodja mladinskega sektorja Andrej Vremec, ki je omenil obnem vse, ki so na katerikoli način prispevali k uresničitvi, tako tistim, ki so se pred več leti trudili, da bi to nastalo, in tistim, ki so sedanjim snovalci.

Ob Vremcu je v ponedeljek spregovoril tudi predsednik Jadrana Adriano Sošič. Svojo pozornost je usmeril tudi v do-

datno vrednost projekta, in sicer skrb za slovenski jezik, ki ga uresničujemo s slovenskimi trenerji, in skrb za vzgojo, ki vključuje športno vzgojo, spoštovanje nasprotnikov in trenerja ter navezanost na Jadranovo majico. Temu pa je še pristavil: »Za mladeniča, ki prestopi v naše vrste, mora biti skrb za šolo na prvem mestu, za košarko pri Jadranu pa na drugem,« in dodal, da se ti dve poti lahko vzporedni in se dopolnjujeta.

Projekt ni zaprte narave, saj se vanj

lahko vključi tudi drugače govoreči otroci, ob spoštovanju slovenske kulture in specifik.

Seveda tako obširni, kapilarni in večplastni projekt svoje končne podobne ne bi dobil brez gmotnih podpor različnih pokroviteljev, med njimi podjetje Mark, ZKB, Franco Robert, Adriaenergy, APT Gorica in še veliko manjših.

Ob priliki se je športni direktor prve ekipe Marko Corsi zahvalil tudi SZ Dom,

ki je pred sedmimi leti omogočil Jadranu nadaljno razvojno pot. Ponedeljkov večer je vodil Sregio Tavčar, ki je v ameriškem slogu ob koncu predstavil vse ekipe. Maloštevne prisotne pa so nagovorili tudi Dean Oberdan, v vlogi veznega člana med stari in novim Jadranom, in Peter Brumen, trener, ki je sledi nastanku Jadrana, sedaj pa ga spremlja v vlogi trenerja pri SZ Dom, ter predsednik ZŠSDI, Jure Kufersin.

Veronika Sossa

V LJUBLJANI - Tiskovna konferenca zamejskih krovnih športnih organizacij

Še vedno premalo pozorni

Predstavili smo se s štirimi publikacijami - Tudi Korošci so dejavni - Več finančnih sredstev za športno delovanje?

Od leve: Vili Princič, Martina Kafol, Branko Lakovič, Martin Maver, Radivoj Pečar, Sonja Poljšak, Miro Cerar, Jure Kufersin, Igor Tomasetig

SLOSPORT

LJUBLJANA - Uspehi slovenskih športnikov iz zamejstva so tudi letos pri medijih v matični domovini v veliki meri ostali neopaženi. Predstavniki Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, Slovenske športne zveze s Koroške in Zveze Slovencev na Madžarskem iz Porabja so včeraj dopoldne na tradicionalni tiskovni konferenci o zamejskem športu v ljubljanskem hotelu Union še enkrat pozvali sedmo silo, naj o uspehih zamejskih športnikov poroča nekoliko bolj redno.

Marijan Velik, predsednik Slovenske športne zveze na Koroškem, je omenil us-

pehe Tomaža Drumla, ekipnega svetovnega prvaka v nordijski kombinaciji mladincev 2007, Milana Simo, ki je perspektiven namiznoteniški igralec in dijak slovenske gimnazije ter nogometno ekipo SAK, ki je letos osvojila naslov svetovnega nogometnega prvaka Slovencev. Dobro napredujejo tudi košarkarji celovške ekipe Koš in odbojkarji Posojilnice Aich/Dob, ki so na eni od tekem ugnali tudi slovenske prvake ACH Volley. Velik je obnem omenil, da načrtujejo gradnjo nove športne dvorane ob slovenski gimnaziji v Celovcu.

Predsednik ZŠSDI Jure Kufersin se

je pohvalil z dosežkom umetnostne kotalkarice Tanje Romano, ki je že enajstič osvojila naslov svetovne prvakinje, in z odbojkarji Matejem Černicem, Lorisom Manijajem in Sandro Vitez. Kufersin je omenil še odlične nastope rolkarjev Matjeje in Davida Bogatca ter jadralcev Simona Sivitzza Košute in Jaša Farnetija. Poleg tega se je ZŠSDI predstavila z zbornikom: publikacijo ob 30. obletnici kolesarske dirke Trofeje ZŠSDI (predstavil jo je Radivoj Pečar) in Zbornikom slovenskega športa v Italiji 2007 (delo Branka Lakoviča). V Ljubljani so predstavili tudi Mali

nogometni priročnik (predstavila ga je Martina Kafol) in dvojezični dvosmerni slovar športnih pojmov (Vili Princič).

Jože Hirnšek, predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem iz Porabja, je predstavil problematiko zamejskih društev na Madžarskem.

Na tiskovni konferenci so sodelovali tudi predstavniki Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport, ki so omenili, da bo v prihodnje iz proračuna za zamejski šport namenilo še nekoliko več sredstev. (jng)

KOŠARKA - U21

Borovci pri Snaideru brez moči

Snaidero - Bor NLB 60:114 (14:32, 24:63, 40:86)

BOR: Bole 12 (3:4, 3:6, 1:5), Crevatin 6 (1:1, 1:3, 1:6), Trevisan 8 (-, 4:5, 0:1), Bossi 5 (2:2, 0:3, 1:2), Bronzato 3 (-, 0:1, 1:2), Filipaz B. 3 (-, 0:2, 1:2), Filipaz E. 2 (-, 1:2, 0:1), Nadlišek 2 (2:4, 0:4, -), Corsi 5 (-, 1:2, 1:1), Querinzuzzi 9 (-, 3:6, 1:2), Devčić 5 (-, 1:2, 1:3), Foraglia n.v. TRENER: Martini.

Domača ekipa je upravičila vlogo favorita in povsem nadigrala plahe in neprepročljive borovce, ki so stik z nasprotniki izgubili že v uvodnih minutah. Gostitelji so uveljavili svojo fizično in višinsko premoč, kar je borovce primoralo, da so se odločali za oddaljene mete (8 trojk) in s težavo prodirali pod koš. 25 prestreženih žog in kar 16 obrambnih skokov kaže, da je bila premoč Snaidera očitna.

Z učinkovitim napadom so gostitelji že v prvih minutah povedli na 7:0, po prvih desetih minutah pa je semafor kazal 32:14. Izid po prvem polčasu je še zgovornejši, saj je Bor zaostal za štirideset točk (64:24). Visoko prednost so v drugem delu srečanja borovci s prepričljivejšo predstavo utegnili upravljeti do konca.

Ob čvrsti obrambi nasprotnikov so se borovci morali kosati še z odličnimi strelci, ki so dosegli kar 11 trojk. Med posamezniki gre omeniti Trevisana, ki je bil precizen v metih za dve točke 4:5 in suvereno opravil svojo nalogo. Vsi Martinijevi varovanci so vstopili in se vpisali med strelce, Foraglia pa je zaradi poškodbe gležnja srečanju sledil iz klopi.

Trener Martini je prepričan, da bi bil lahko rezultat milejši, napoveduje pa, da bo na domačem igrišču srečanje vsekakor bolj enakovredno.

NAŠ POGOVOR - Aljaž Milič v letošnji sezoni v novem okolju

»Pri trebenskem Primorcu sem veliko bolj motiviran«

»Pri Zarji Gaji mi trener ni zaupal« - Najboljši trener? Rajko Žeželj

Aljaž Milič je v letošnji sezoni nadvse motiviran. Dve leti je pretežno grel klop Zarje Gaje, letos poleti pa se je odločil, da zamenja sredino. »Bil sem naveličan, saj me trener ni upošteval, tako da sem se pogovoril s predsednikom Kalcem in se zatem odločil, da se preizkusim pri Primorcu,« je razkril 21-letni nogometaš iz Trebče, ki je zaključil študij na tržaškem strokovnem zavodu Jožef Stefan in se še ni odločil, če se bo vpisal na univerzo ali bo poiskal kako zaposlitev.

Zarja Gaja nastopa v 2. AL, Primorec pa je ligo višje...

»Res je, zame je bil to pravi izziv. Pri Zarji Gaji sem le sedel na klopi, na treningih pa sploh nisem bil motiviran. Očitno me trener ni maral in ni mi dal niti priložnosti, da se izkažem. Če se ne motim, sem enkrat začel od začetka in tisti dan sem igral slabo. Zatem nisem več stopil na igrišče. Prav zaradi tega sem odločil, da odidem.«

Primorčev trener Roberto Sorrentino pa ti je doslej precej zaupal.

»Doslej sem si nabral pošteno minutažo. Dve tekmi sem tudi začel od začetka, tako da sem res zadovoljen. To mi je dalo še dodatnega elana in izkazalo se je, da je bila poletna odločitev prava. Tudi treningi so bolj kakovostni in bolj privlačni.«

Kako bi se opisal kot igralca?

»Nekoč sem se imel bolj za napadalca, trener Sorrentino pa me je postavil na sredino igrišča in moram reči, da mi novo igralno mesto odgovarja.«

Kateri so tvoji najboljši spomini?

»Bilo jih je več. Mogoče, ko sem dosegel kak lep zadetek. Na nekem turnirju smo osvojili prvo mesto in nasprotnikovo mrežo sem zatresel kar s sredine igrišča. Lepe spomine pa imam tudi, ko sem igral pri deželnih

Aljaž Milič je v letošnji sezoni zbral šest nastopov

KROMA

mladincih Vesne in če se ne motim, sem bil prvi strellec ekipe.«

S katerim trenerjem pa si doslej imel največji »feeling«?

»S Sorrentinom se zelo dobro razumeva. Je odkrit in ti pove kar misli. Pred tem sem se odlično počutil z Rajkom Žeželjem, ki mi je zelo zaupal.«

Pri Primorcu pa vam ne gre od rok. Ste v krizi.

»Na papirju smo zelo dobra ekipa, ki se lahko bori za play-off. Imamo pa precej težav, ki jih moramo čimprej rešiti. Vsekakor sem optimist in situacija se bo kmalu obrnila na boljše.« (jng)

»NAŠE ŠTEVILKE« - Zarja Gaja

Tristo tekem, enajst sezon in osem trenerjev

Zarja Gaja, ki v amaterskih prvenstvih igra enajsto sezono, je v nedeljo odigrala 300. prvenstveno tekmo. Do združitve med Zarjo in Gajo je prišlo v začetku sezone 1997/98, saj je Zarja začela igrati v amaterskih prvenstvih že v sezoni 1967/68, Gaja pa v sezoni 1974/75. Predsednika in odborniki vzhodnokraških ekip pa so se v začetku sezone 1997/98 domenili za združitev in tako je začela pot nove združene ekipe v amaterskih prvenstvih.

Zarja Gaja je skupno igrala 120 tekem v promocijski ligi, 130 v 2. AL, 30 v elitni ligi in 20 v 3. AL. Na domačih tleh, v Bazovici do 17.10.1999 in od 30.10.1999 na Padričah zaradi gradnje novega športnega centra v Bazovici, kateriga so otvorili letos 22. septembra, je združena ekipa skupno odigrala 150 tekem. V teh je zbrala 224 točk (61 zmag, 41 neodločenih rezultatov, 48 porazov) 192 danih in 159 prejetih golov. V gosteh prav tako v 150 tekмах je zbrala 146 točk (36 zmag, 38 neodločenih rezultatov, 76 porazov) 160 danih in 228 prejetih golov. Skupno je torej Zarja Gaja v 300 prvenstvenih tekmah zbrala 370 točk (97 zmag, 79 neodločenih rezultatov, 124 porazov) dala 352 in dobila 387 golov. Največ točk so (52) »rumeno-modri« zbrali v sezoni 1999/00, ko so končali prvenstvo na 3. mestu lestvice, nato pa v play-offu premagali 1:0 Sarone in 2:1 Aquileio in čeprav so proti Pagnaccu zgubili 4:0 so si zagotovili napredovanje v elitno ligo.

Prav sezona 2000/01 (elitna liga) je bila doslej najbolj negativna, saj v 30 odigranih tekmah je Zarja Gaja zbrala le 13 točk (3 zmage, 4 neodločenih rezultatov, 23 porazov) 18 danih in 59 prejetih golov. V naslednji sezoni je združena ekipa izpadla iz promocijske lige in se nato odpovedala 1. AL, tako da je sezono 2002/03 začela v 2. AL. V sezoni 2003/04 pa je s 16 osvojenimi točkami v 30 odigranih tekmah izpadla v 3. AL. V tej ligi se je v naslednji sezoni odlično odrezala, zmagala je prvenstvo s 47 osvojenimi točkami. V 20 odigranih tekmah je doživela en sam poraz (S. Andrea 1:0) in napredovala v 2. AL. Na trenerski klopi se je pri Zarji Gaji v 11 sezonah zvrstilo osem trenerjev, Miloš Tul, Michele Di Mauro, Roberto Lenarduzzi, Renato Palcini, Vinko Visintin, Roberto Cocevari, Vojko Krizmančič in Moreno Nonis.

Degrassi (Breg) stotič

Lorenzo »Lolo« Degrassi je v nedeljo odigral stoto prvenstveno tekmo v dresu Brega. Degrassi je z ekipo dolinskega društva prvič stopil na igrišče 23. 9. 2002 v Šlovrencu in Breg je izgubil 2:0. V tej sezoni je »Lolo« zbral 16 tekem in dal 3 gole. V naslednji sezoni je odigral 27 tekem in 5 golov, v sezoni 2005-06 24 tekem, v sezoni 2006-07 pa 27 tekem in 2 gola. V letošnji sezoni pa je stopil na igrišče šestkrat.

Bruno Rupel

ŠD MLADINA - Zaključni večer

Posebno priznanje CONI za kriške rolkarje

ŠD Mladina bo na tradicionalnem nagrajevanju CONI 11. decembra v Trstu dobila posebno priznanje Zvezdo za športne zasluge, je na zaključnem družabnem srečanju kriških rolkarjev ob koncu tekmovalne sezone sporočil predsednik društva Boris Bogatec. Tekmovalna skupina je štela letos precej manj športnikov in športnic kot lani, vendar so bili rezultati vseeno odlični. Značilnost kluba je, je povedal Bogatec, da pod isto streho združuje začetnike, ljubitelje, rekreativce, hkrati pa tudi državne in svetovne prvake.

Rolkarji Mladine so, kot smo že poročali, osvojili letos na državnem prvenstvu kar 23 kolajn, od teh je bilo dvanajst naslovov. Zlatokonic delovanja predstavljajo državni repre-

zentanti David in Mateja Bogatec ter Ana Košuta. Najodmevnejši rezultat je letos dosegel David z drugim mestom v sprintu na svetovnem prvenstvu v hrvaškem Oroslavju, a njegova sestra Mateja je bila »bronasta«, oba pa sta bila, kot je na srečanju poudaril predsednik ZSSDI Jure Kufersin, med dobitniki medalj edina neprofesionalca. Bogatec se je na srečanju zahvalil tudi sponzorjem, predvsem Zadrugi kraški banki, Adriakeru, Generaliju ter podjetjima Barich in Tecnoutensili. Srečanja so se udeležili tudi predsednik rajonskega sveta Bruno Rupel, Dragotin Danev za ZKB, Sauro Bacherotti za CONI, Fabio Holland za FIHP, predsednik Združenja za Križ Valentino Cossutta z ženo Betty in Claudio Strgonšek za kriški jus.

BALINANJE - V D-ligi

Tekmovanji dvojic pri Briščikih, danes pa začetek v novem objektu Zarje

Prejšnji teden turnir priredila balinarska komisija ZSSDI - Portuale je v prvenstvu A-lige dosegel prvo zmago

V zadnjih tednih je bila balinarska dejavnost pri nas zelo razvejana. V Domu Pristaniških delavcev so izpeljali že dve tekmovanji, danes, jutri in v petek pa se bodo številni balinarji pomerili na tekmovalju, ki ga bo na lastnih igriščih priredila Zarja, in bo namenjeno predstavnikom društev, s katerimi gojijo Bazovci še posebno plodne prijateljske stike. Za nagrade je organizator izbral kulinarčne nagrade, posebno zadovoljna bo lahko zmagovalna dvojica, kateri bosta pripadala pršuta. Bazovci nestrno pričakujejo nastope v prvenstvu, do katerega sicer manjka še veliko, saj so se letos ponovno včlanili v balinarsko zvezo, kar je bila popolnoma pravilna izbira, saj razpolagajo s krasnim objektom, katerega bo potrebno primerno valorizirati. Svojo pot so začeli v D-ligi, ki se bo s pričo velike reorganizacije balinarskih prvenstev prihodnje leto najbrž poimenovala v drugo divizijo. Med tem časom skušajo pridobiti čimveč članov, da se bodo lahko enakovredno kosali tudi z močnejšimi nasprotniki. Nekaj domačih balinarjev, ki je v preteklosti nastopalo za Gajo, se je vrnilo v matični klub, odločilnega pomena, pa je bil prestop kar štirih Krasovih predstavnikov, in sicer Doljaka, Miliča, Kanteja in Živca, ki bodo ojačili vrste Zarje.

Na baliniščih pri Briščikih je bilo prvo na sporedu tekmovanje za dvojice, ki ga je pripravil oskrbnik Nevio. Šestnajst dvojic je bilo sestavljenih s pomočjo žreba, nastopajoči pa so že z eno doseženo zmago prejeli v dar praktično nagrado domačije Žbogar iz Samatorce. Polovica sestav se potemtakem ni vrnila domov praznih rok, najbolj zadovoljni pa so bili tisti, katerim je bil žreb čimbolj naklonjen. To velja predvsem za zmagovalno zasedbo, v postavi Mervic-Batajin, kateri se je le v finalu po svojih močeh dokaj dobro upirala dvojica Tencich-Doljak. Na tretjem mestu sta

pristala Kojanec in Calzi ter Sibelja in Capitanio.

Prejšnji teden pa je prvo tekmovanje med zimsko sezono organizirala tudi balinarska komisija ZSSDI. Na turnir se je prijavilo točno petdeset naših članov, to se pravi petindvajset dvojic. Sistem igre je bil podoben prvemu, za nagrade pa so prve štiri uvrščene dvojice prejele kot običajno zlate kolajne. Omenjeno tekmovanje bo še dolgo časa ostalo v spominu predstavniku Maka Kerpanu, za katerega je bil tokratni šele prvi nastop, po vrhu pa še uspešen, saj je skupaj s Pelicomom osvojil četrto mesto, iz nadaljnega tekmovanja pa sta izločila celo favorizirano dvojico Petaros-Skupek. Končno prvo mesto sta v izenačenem finalu osvojila Zoch in Calzi, ki sta bila za las boljša od Tomšiča in Devetaka. Na tretje mesto se je uvrstil presenetljivi Krasov predstavnik Gianni Romagna, ki je nastopil z Dorom Pelicomom.

Med tem se nadaljuje prvenstvo A-lige. Portuale je v soboto na lastnih tleh dosegel dolgo pričakovano zmago, šele prvo. Premagal je solidni Maranese kar s 14:6. Velja tu omeniti rekorden izkupiček kapetana Ballosa v tehničnem zbijanju, kjer je dosegel trideset točk, kar predstavlja rekorden dosežek prvenstva. (Z.S.)

Obvestila

SK DEVIN vabi vse člane in društvene simpatizerje na predstavitev nove smučarske sezone 2007/2008, ki bo v Kamnarski hiši, oz. Grudnovi hiši v Nabrežini v petek 30. novembra ob 19.30.

ŠD SK BRDINA organizira zimovanje v kraju Forni do Sopra od 22. do 29. decembra 2007. Zanimirani lahko pokličejo na štev. 3475292058. Vljudno vabljeni.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.05 Anima Good News
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije
6.45 Aktualna jutranja oddaja Unomatina (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, gospodarstvo, vmes Tg1 Kino
9.35 Zelena linija - Zeleni meteo
10.40 10 minut za oddaje pristopanja
11.00 Aktualna odd. o nasvetih za dobre nakupe: Occhio alla spesa
11.25 Vreme in dnevnik
12.00 Razvedrilni variete o kuharski spretnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodartsvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualna odd.: Življenje v živo (vodi Michele Cucuzza)
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vreme
18.50 Kviz: Eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Benfica - Milan (Champions League, prenos)

- 22.45 Športna sreda
23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: Porta a porta
1.05 Nočni dnevnik/Vreme/Potihoma
2.10 Magazzini Einstein

Rai Due

- 6.00 Tg2 Potovanja
6.15 Reality: Otok slavnih
6.55 Skoraj ob sedmih
7.00 Variete: Random
9.45 Svet v barvah
10.00 Dnevnik TG2punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Tg2 Dnevnik/Navade in duržba/Zdravje
14.00 Aktualno: Italija na 2.
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alda D' Eusano)
17.20 Nan.: Roswell - Poroka (i. Jason Behr, Shiri Appleby)
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo 2
18.50 Nan.: Piloti
19.10 Reality show: Otok slavnih
20.00 Nan.: 7 življenj (i. Elena Barolo, Max Pisu)
20.30 Dnevnik, vreme
21.05 Reality show: Otok slavnih (vodi Simona Ventura)
23.45 Variete: Scorie
0.45 Dnevnik
0.50 Aktualna odd. Tg2
1.00 Tg parlament
1.40 Almanah

Rai Tre

- 6.00 Rai News 24, Morning News, Il caffè Corradina Minea
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Verba volant
9.15 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.25 Tgr Agritre
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Dok.: Moravia + 1
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda, The Saddle Club, Mladinski dnevnik, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vreme
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Nan.: La squadra (i. Massimo Bonetti, Federico Tocci)
23.00 Dnevnik, deželne vesti
23.15 Tg3 Primo Piano
23.35 Dok.: Nekoč je bila... kriza
0.15 Tg3 Dnevnik, vreme
0.35 Dok.: Mi smo zgodovina - Balkan Predraga Matvejevića

Rete 4

- 6.00 Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.40 Hunter (i. Fred Dryer), 8.40 Nash Bridges
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubenzenska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu (i. Jürgen Heinrich, Klaus Poenitz)
Nad.: Steze
16.30 Film: Lo specchio della vita (dram., ZDA, '34, i. Claudette Colbert, Warren William, R. Hudson)
18.55 Dnevnik in vreme
19.35 Aktualno: Zanimivosti Tg4
20.00 Nad.: Vihar ljubezni
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Komisar Cordier: Zrno soli (krim., ZDA, '06, i. Pierre Mondy)
23.15 Film: Echi mortali (thriller, ZDA, '99, i. Kevin Bacon, Z. D. Cope)
1.20 Pregled tiska

Canale 5

- 6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Aktualna tema v odd.: Panorama del giorno
9.10 Aktualno: Vaše mnenje
9.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
10.55 Nan.: Končno sama, 11.25 Detektiv v bolnici
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Centovettrine (i. Elisabetta Coraini)
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
16.15 Reality show: Prijatelji
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Un avvocato per papa' (kom., Nem., '06, i. Fritz Karl)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Dr. House (i. Hugh Laurie, Lisa Edelstein, J. Spencer)
22.00 Tg com - Meteo 5
23.15 Aktualna odd.: Matrix
1.20 Nočni dnevnik Tg5
2.35 Reality: Prijatelji

Italia 1

- 6.10 Nan.: I-Taliani
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Film: La donna esplosiva (kom., ZDA, '85, i. Kelly LeBrock)
Nan.: A-Team
11.10 Naše mnenje
12.25 Odpri studio, 13.00 Šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars (i. Kristen Bell, Enrico Colantoni)
15.30 Tg com/Meteo
15.55 Nan.: Malcolm (i. Frankie Muniz, Christopher Masterson)
16.50 Risanka: Heidi
18.30 Odpri studio, vreme

- 19.10 Nan.: Camera café
19.45 Ris.: Dragon Ball GT
20.10 Variete: Candid camera
20.30 Kviz: Prendere o lasciare
21.10 Film: Vacanze di Natale (kom., It. '95, i. Christian De Sica)
23.20 Variete: Distraction
1.00 Šport/Odpri studio
3.15 Talent 1 - The player

Tele 4

- 13.45 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dogodki in odmevi
8.10 Pregled tiska
8.30 Dobro jutro: Svetnik dneva, horoskop, pregovor
9.25 Družinski talk show
10.35 Nad.: Marina
11.05 Dokumentarec o naravi
11.30 Nan.: Don Matteo 4 (i. Terence Hill, Nino Frassica)
13.30 Oddaja v živo
15.10 Dokumentarec o naravi
16.00 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Vprašanja zdravniku
19.55 Športna rubrika
20.10 Gledališka sezona
21.05 Nad.: Garibaldi, eroe dei due mondi
22.45 Vprašanja Illyju
23.45 Včeraj in danes
23.50 Aktualna odd.: Stoa'
1.30 Vremenska napoved

La 7

- 6.00 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
9.30 Nan.: Cuore e batticuore, 10.30 Angelski dotik, 11.30 Duhovnik Dowling, 13.00 Komisar Scali
14.00 Film: Cosi' e' la vita (kom., ZDA, '86, i. Jack Lemmon)
16.00 Dok.: Atlantida
18.00 Nan.: Stargate SG1, 19.00 JAG (i. Catherine Bell)
20.30 Aktualno: Osem in pol
21.30 Aktualna odd.: L' Infedele
23.45 Nan.: The L World
1.10 Aktualno: 25. ura

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Šport špas
9.35 Ris.: Srebrnoglavi konjič
10.00 Hotel Obmorček
10.10 Oddaja za otroke
10.30 Knjiga mene briga - Naj cveti sto cvetov: Sodobna kitajska kratka proza
10.05 Dok.: Podobe Slovenije - Pivška kotlina
11.30 Modro
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 ARS 360
13.35 Podoba podobe
14.00 Dosje
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak-Mostovi
15.45 Ris.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
16.05 Pod klobukom
16.40 Risanka
17.00 Novice. Slovenska kronika. Šport. Vreme
17.35 Z vami
18.30 Žrebanje Lota
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme. Šport
19.55 Dobrodelni koncert: Klic dobrote (povezujeta Bernarda Žarn in Marjan Bunič)
21.40 Prvi in drugi
22.05 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.10 Omizje
0.25 Z vami
1.20 Dnevnik

Slovenija 2

- 6.30 9.30 Zabavni infokanal
9.00 11.55 TV prodaja
11.00 Otroški infokanal
12.25 100-letnica Lovske zveze Slovenije
13.40 Poljudnoznanstv. nan.: Skrivnosti divjine (Jap.)
14.10 Hri-bar
15.15 TV prodaja
15.45 Dok.: Čigava je pesem

- 16.55 Mozaik
17.25 Mostovi - hidak
18.00 Poročila
18.20 Diagonale
19.00 Družinske zgodbe: Družina Škulj
20.00 Dok. odd.: Zgodbe naših genov
20.50 TV komedija: Mnogo hrupa za nič (VB, '05, r. Brian Percival, i. Sarah Parish, Dmian Lewis)
22.20 Slovenska jazz scena: Zlatko Kaučič in projekt Pav
23.35 Nan.: Inšpektor Wallander - Mrak (Švedska, 4. epizoda)
1.00 Dnevnik zamejske TV
1.25 Zabavni infokanal

Koper

- 14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Globus
14.50 Film: Veter (dram., ZDA, '86, i. Meg Foster, Wings Hauser)
16.25 Folkest
17.25 Nautilus
18.00 Program v slovenskem jeziku: Primorski mozaik
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik, šport
19.30 Odmev
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 Dok.: City Folk
21.10 Ethnopolis
22.10 Srečanje z...
22.40 Kulturni magazin: Artevisione
23.10 Iz arhiva po vaših željah
0.00 Vsedanes - TV dnevnik, 0.15 Čezmejna TV - TV TGR FJK

Tv Primorka

- 10.30 Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Športni ponedeljek
18.00 Maja in čarobna skrinja
18.40 Avto za vas
18.45 Slovenska vojska
19.00 Primorski župani
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Vse najboljše EU - Srečno Slovenija
21.00 Odpri tema: Poti in stranpoti slovenskega založništva
22.05 Rally za SP - Irška
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar, pravljičica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Tema tedna; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.20 Odpri knjiga: Jasna Jurečič: Prerokuj mi še enkrat (14. nad.); 11.00 Studio D; Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Srečanja: Alojz Rebula (pripr. Tatjana Rojc); 15.00 Mladi val; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Učimo se vse življenje (pripr. Maja Mezgec); 18.40 Minute za boljši jezik (pripr. Slava Starc); 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-14.30 Na rešet; 14.45 Aktualno; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba po željah; 18.00 Pregled prireditve; 18.30 Glasbena razglednica: Sozvočenja v Novi Gorici; 19.00 Dnevnik RS; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads, Zvočne Tomac.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.15 Govorimo italijansko?; 9.33 Intervju; 10.00 Replay; 11.00 Odpri prostor; 12.15 Sigla single; 13.00 Vse najboljše; 13.40 Kotiček dobrega počutja; 14.10 Gospodarstvo; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5 x 5; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Folk studio; 19.00 Lirika; 20.00 Album charts; 21.55 Sigla single; 22.00 Intervju; 22.30 Gospodarstvo; 23.00 Proza; 23.30 Italo heroes; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika, vreme; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.20 Pregled tiska; 9.30 Glasba za otroke; 10.10 Intervju; 11.15 Storž -

odd. za starejše; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.30 DIO; 16.30 Tema dneva; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Glasbeni utrip; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje vas čevlji žulijo?; 12.00 Evropa, osebno; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 117.40 Šport; 18.00 Ekspres; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odpri termin; 22.30 Na piedestal z Jolando; 23.30 Odpri za glasbo

SLOVENIJA 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Spominčice; 13.05 Odpri termin; 14.05 Janus; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Medigra; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Enciklopedija Slovenije; 18.20 Recital; 19.30 Slovenski koncerti; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Kratka igra; 22.10 Intermezzo; 23.00 Jazz session; 0.05 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.03-22.00 Večerni spored; Radio Agora dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglaš 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglaš, osmrtnice,

sožalja, cestitke in zahvale

po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

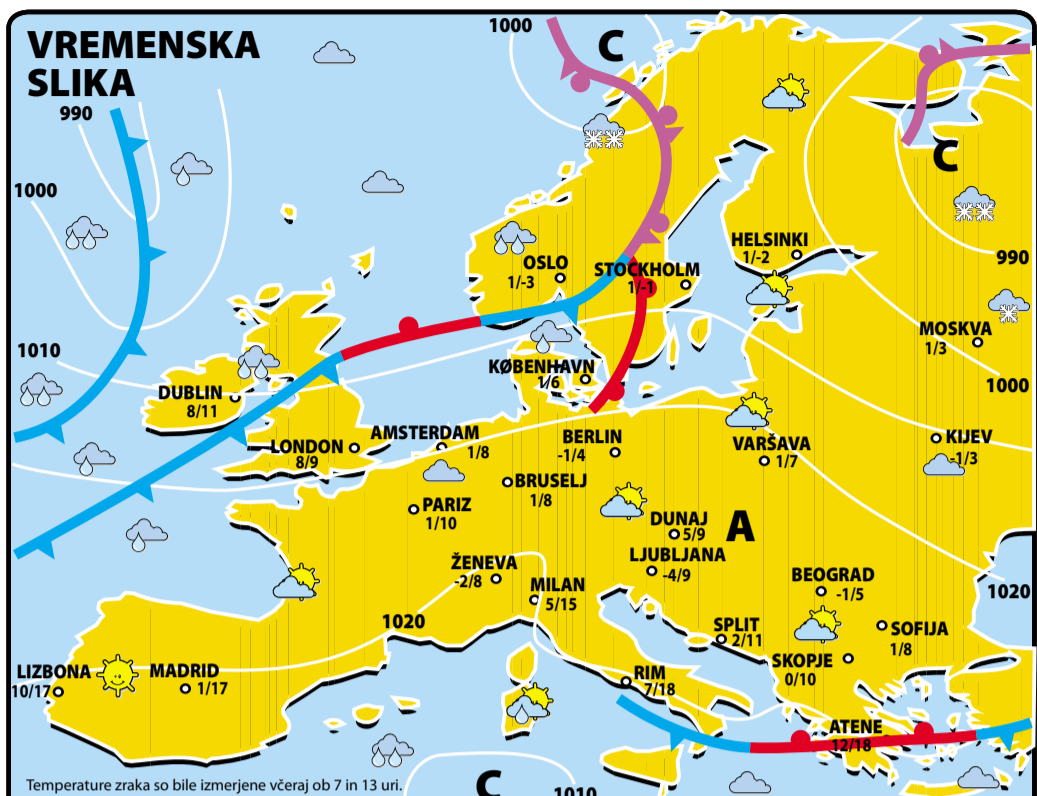
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Nad zahodno in osrednjo Evropo se krepi atlantski anticyklon. Proti nam pritekajo v višinah suhi severni tokovi. Zaradi povečane stanovitosti se v srednjevisokih slojih zadržuje vlažen zrak. V prizemlju bo v prihodnjih dneh od severovzhoda pritekal hladnejši zrak.

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Od jugovzhoda priteka k nam v spodnjih plasteh ozračja razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.21 in zahaja ob 16.24. Dolžina dneva 9.03.

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 20.26 in zahaja ob 11.24.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.13 najvišje 25 cm, ob 6.14 najnižje 4 cm, ob 11.10 najvišje 27 cm, ob 18.30 najnižje -45 cm.
Jutri: ob 2.37 najvišje 26 cm, ob 7.57 najnižje 6 cm, ob 11.45 najvišje 14 cm, ob 19.27 najnižje -35 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden. V krajih z dolgotrajnejšo meglo ali nizko oblačnostjo bodo pri najbolj občutljivih možne manjše težave.

MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 9   2000 m 1
1000 m 9   2500 m ..... -2
1500 m 4   2864 m ..... -4

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V gorah bo pretežno jasno, v nižinah in ob morju bo bo v vzhodnih predelih povečini zmerno oblačno, v zahodnih pa spremenljivo zaradi morebitne nizke oblačnosti. Ob morju bo pihala šibka burja.

Na Primorskem bo pretežno jasno, prehodno bo pihala šibka burja. Drugod bo sprva pretežno jasno, po nižinah bo zjutraj megla. Popoldne pa bo nastajala nizka oblačnost, ki bo zajela osrednjo in jugovzhodno Slovenijo. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do -5, v alpskih dolinah ter v planotah Notranjske do -9, najvišje dnevne od 1 do 4, na Primorskem do 10 stopinj C.

Dopoldne bo pretežno jasno, jutri bo mrzlo. Čez dan bo zmerno oblačno zaradi visokih koprenastih oblakov.

Po nižinah bo precej megle ali nizke oblačnosti. Drugod bo sprva pretežno jasno, popoldne se bo od juga zmerno pobačilo. V petek bo zmerno do pretežno oblačno, predvsem v vzhodnih krajih bo možen rahel dež.

GENETSKA RAZISKAVA - Strokovnjaki Univerze v Michiganu Ameriški Indijanci so potomci skupine Sibircev

DETROIT - Raziskava ameriških genetikov je podprla trditve, da so Indijanci potomci ene od priseljenih skupin, ki je po pasu kopnega, ki naj bi se v več valovih prišla iz današnje Sibirije na Aljasko.

Študija je obenem zavrnila ugibanja, da naj bi bili Indijanci potomci več velikih skupin, ki naj bi se v več valovih selile iz Azije v Ameriko. Raziskava strokovnjakov na ameriški Univerzi Michigan je temeljila na analizi genov domorodnega prebivalstva iz Severne in Južne Amerike ter pripadnikov dveh sibirskih skupin. Analiza je pokazala, da je

vsem Indijancem skupna ena sama specifična kombinacija genov, kar nakazuje, da so vsi potomci iste skupine.

»Če bi prišlo do množičnih migracij in večina od priseljenih skupin te variante ne bi imela, potem ta mutacija ne bi bila tako široko razširjena v obeh Amerikah,« je pojasnila strokovnjakinja za genotiko Noah Rosenberg, ki je tudi sodelovala pri raziskavi. Omenjeno kombinacijo genov je mogoče najti le pri prebivalcih vzhodne Sibirije in nikjer drugje na svetu.

Antropologi in arheologi se že dolgo pripravajo, ali so domorodni Američani

ni potomci priseljencev, ki so se pred 12.000 leti po kopnem selili iz Sibirije proti severozahodu, ali več valov migracij po kopnem in morju iz različnih delov Azije in Polinezije, ki so se začeli že pred 30.000 leti.

Raziskava, katere izsledki so bili objavili v ponedeljek v strokovni reviji PLoS Genetics, je tudi pokazala, da se genetska raznolikost Indijancev povečuje z oddaljenostjo od Beringova preliva, ki danes ločuje Aljasko in Sibirijo. To je pričakovano v primerih, ko je val priseljevanja »relativno nedaven«. (STA)

FRANCIJA - Sarkozyjeva nova ljubezen Katera je prava?

Predsednik naj bi hitro prebolel ločitev od soproge Cecilie

PARIZ - Francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja na njegovem državnem obisku na Kitajskem - prvem, odkar je postal prvi mož Francije - spremlja ne le

LEVO LAURENCE FERRARI, DESNO RACHIDA DATI

41 podjetnikov in sedem članov njegovega kabineta, ampak tudi več kot 80 let stara mati Andree Sarkozy, njegov 22-letni sin Pierre in Sarkozyjeva »najljubša« ministrica za pravosodje Rachida Dati. Slednja se je pred kratkim ločila in včeraj je praznovala svoj 42. rojstni dan, predsednika pa je doslej spremljala na praktično vseh potovanjih v tujini. Sestava delegacije je res malce »nenavadna«, so potrdili iz Elizejske palače in se tako odzvali na glasne pomisleke in zgražanje v javnosti.

Obenem so pojasnili, da se bo Datijeva v Pekingu sestala z delegacijo kitajskih odvetnikov, medtem ko naj bi spremstvo Sarkozyjeve matere kitajski gostitelji razumeli kot posebno čast. Kitajski predsednik Hu Jintao naj bi ji celo podaril šal.

Francoski mediji se medtem norčujejo tudi na račun 30-letne državne sekretarke za človekove pravice Rame Yade, ki predsednika Sarkozyja na Kitajskem ne spremlja, čeprav so iz njenega urada še pred nekaj dnevi sporočili, da se želi udeležiti potovanja. Kritiki Sarkozyju očitajo, da jo je pustil doma iz političnih razlogov, da slučajno ne bi razjezila kitajskih gostiteljev.

Doma naj bi razočaran ostal tudi slaviti francoski igralec Alain Delon, ki je na Kitajskem izredno priljubljen. Sprva naj bi 72-letnega zvezdnika povabili zraven, nato pa se mu iz Elizejske palače enostavno niso več javili.

Nekateri namigujejo, da naj bi med Sarkozyjem in ministrico Datijevo nastala simpatija. Sicer pa se v francoskih medijih v teh dneh veliko piše tudi o tem, da se je predsednik zaljubil v 41-letni televizijsko voditeljico Laurence Ferrari. Očitno si Sarkozy zelo prizadeva, da bi prebolel ločitev od soproge Cecilie - ali pa mu to pripisujejo mediji. Čas bo pokazal, kje je resnica.

Usodni da na rešilnem čolnu po brodolomu

BUENOS AIRES - Danca Jan Henkel in Mette Larsen sta se po brodolomu turistične križarke MV Explorer pred obalo Antarktike minuli petek poročila kar na rešilnem čolnu. "Pravzaprav sva hotela usodni da izreči na Antarktiki, vendar potem nisva bila več prepričana, da bova sploh prispela tja," je za čilski časnik La Tercera pojasnil mladoporočenec.

"Na rešilnem čolnu sva s poroko pričarala trenutek sreče in odvrnila pozornost od brodoloma," je dodal Henkel. 42-letni Danec in njegova 29-letna izvoljenka se bosta uradno poročila po vrnitvi v domovino, medene tedne pa nameravata preživeti v toplejših krajih, ne na Antarktiki.

Križarka je v bližini južnih Šetlandskih otokov v petek trčila v ledeno goro, vseh 154 potnikov in članov posadke pa se je po nesreči vkrcalo v rešilne čolne. Na njih so morali v hudem mrazu čakati več kot štiri ure na prihod ladje, ki jih je rešila. Križarka je potonila. (STA)